

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Ertzainak, Donostiako Batasuneko egoitzan zeuden ezker abertzaleko kideak indarrez kanporatzen.

Batasunaren egoitzak ixten hasi da Ertzaintza Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan

Indarrez sartu ziren hiriburuetako egoitzetan, eta barruan Batasuneko buruak zeuden, batzuk kateatuta

Espainiako Poliziak hainbat egoitza eta elkarte itxi ditu Iruñean eta Nafarroako beste herri batzuetan /4-12

«A zer-nolako argazkia atera duen Ibarretxek!»

Batasuneko bozeramaile Arnaldo Otegi EAEko lehendakari Juan Jose Ibarretxeri eta Jaurlaritzako alderdiei leporatu zien erantzukizun politikoa, Ertzaintza Batasunaren egoitzak ixtera bidaltzeagatik. «Ibarretxeri asko gustatzen zaio gizartearen aurrean erretiratu egin behar dela esatea. A zer-nolako argazkia atera duen gaur Baskongadasetako lehendakariak!» esan zuen, haserre.

DAVID AGUILAR / EFE

Ertzain bat Batasunaren Gasteizko egoitzako atea indarrez botatzen.

ELKARRIZKETA

NOA

Abeslari israeldarra

«Bizitzak espiritua duten abestiak behar ditu» /38-39

EURITEA EUSKAL HERRIAN

Gutxienez 20,5 milioi euroko kalteak eragin dituzte azken uholdeek

Egoera normalizatzen ari da apurka-apurka, eta kalte materialen kopuruak dezente egingo du gora /14-15

EZBEHARRA ITSASOAN

Hiru euskal arrantzale galdu dira itsasoan, Britainiatik hurbil, ontzi bat jo ondoren

Ondarroako bi arrantzale eta Pasaia-ko bat dira itsasoan galdutakoak; igande gauean jazo zen ezbeharra. Kimikagaiak garraitzen zituen ontzi baten aurka egin zuten talka. /18

PILOTA

Asegarceren «jokoan» ez duela sartu nahi adierazi du Abel Barriolak /29

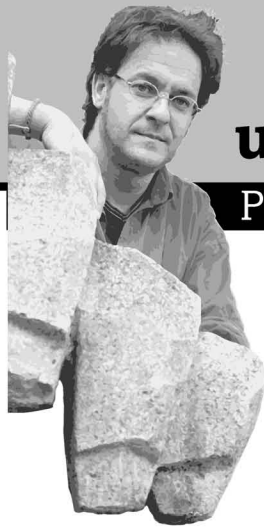
2002-08-28
kioskoa

Iban Arregi

«Demokrazia»ren izenean

Garzonen (orain arteko) azkena eta gero, eta dagoeneko oso gauza gutxi *harritzen* bagaitu ere, bitxia behintzat bada Espainiako Gobernutik gertuen dauden egunkariak «demokrazia» hitza zenbat eta nola erabili zuten atzo. «Demokraziak zigilua jarri dio Batasunari», zioen atzoko **El Mundo**-ren editorialaren titularrak. Hala, «Espainiako demokraziak egun historikoa» izan zuela zioen egunkari horrek.

Abc ere berdintsu aritu zen atzoko editorialean, eta «Batasuna demokraziatik bidali» izana azpimarratu zuen. Egunkari horrek, bestalde, EAri eta EAJri «oinarri demokratikoei» bizkar eman izana leporatu zien. Eta aurrekoen bide beretik, **La Razón** egunkariak ere Batasuna lege kanpo uzteko «demokraziaren zilegitasuna» nabarmendu zuen. «Demokrazia» horren izenean, gainera, iritzi askatasuna ere kasik zalantzan jarri zuen egunkari horrek: «CiUk haren historia demokratikoa zikindu du, ezohiko abstentzio baten ondoren». Demokrazia beren erara ulertzen eta zabaltzen dutelako, atzoko editorialean **Deia**-k gogorarazten zuenez: «Madrilek ez du inoiz kontuan hartu Eusko Legebiltzarrak hartutako erabakirik. Batzuentzat, gehiengoak soilik haiena denean balio du, hori da haien demokraziaren kontzeptua». «Demokrazia» hitza hitzetik hortzera erabili zuten atzo **El Mundo**, **Abc**, **La Razón** eta beste egunkari batzuek, bai. Mexikoko **La Jornada** egunkariak ere, atzoko editorialean, «demokrazia» hitza erabili zuen, baina oso bestelako zentzuan: «Espainia: demokrazia turkiar erara», zioen atzo **La Jornada**-k. Demokrazia ulertzeko beste era bat, alegia.

udamina

Pako Aristi

‘Orden de guerra’

Atxiloketa giroa dabil udazkena aurreratuta datorren Euskal Herri honetan, eguraldiari hain lotua baitihoa gure bizitza; orain badirudi eguraldiak egin nahi duela bat gurekin, laino beltz, haize hotz eta euri-jasa bortitzen eszenarioa ipiniz gainera datozkigun gertaerei.

Garzonen argazki bati begira nago, *Gara*-n. Lehenxeago, kioskora jaitsi naizenean, bere argazkia ikusi dut *Interviú*-n: Bakearen Nobel sarirako bultzatu nahi dute. Harrigarria da gure mundua; edo hobeto esanda, biziartzen diguten mundua, guk ez baigenuen hau nahi. Baina ez dugu ahalmenik guk nahi dugunekin eta nahi dugun bezala bizitzeko. *Garako* aurreko orrian Otegiren argazkia ikusi dut: ahotsik gabe utzi nahi duten gizonak hemezortzi tresna dauzka ahoaren aurrean, mikrofono eta grabagailuen artean. Hemezortzi kazetari biktima nola sentitzen den jakin nahian. Laster hemezortzi fusil izango ditu apuntatzen, hemezortzi barrote, baina milaka gutun, milaka bisita.

Orri berean Iruñeako argazki bat: polizia espainola borra handiak hartuta etxe batean sartzera doa. Ateak txikitzen doaz, festa amaitu dela iragartzera. Irudiok Naziek Alemanian egin zituztenak dakarzkidate gogora. Gorputzaldi txarra uzten didate. Aitortu behar dut Batasunaren ilegalizazioa, hasiera batean, gauza tekniko eta juridiko bat bezala ikusi nuela. Gero asko gustatu zait Batasunako buruzagiek agertu duten kuraia, bide alternatiboak planteatzeko argitasuna, erasora jaurti dizkieten tresna juridiko, polizial, politiko eta komunikatibo guztien aurreko adorea, burua ez galtzea; miresgarria Otegi agertzen ari den tenplea. Azken albisteek bihotz barruraino sartu didate auzia.

Liburu bat jaso dut egunotan, Euskerazaintzak argitaratua. Gerra zibilean euskal idazle gazteek sufritutakoak kontatzen ditu. Oso polita da. Hona Txomin Jaka Kortajarenak faxista batekin izandako elkarrizketa:

«¿Usted ha sido un fanático fomentador del vascuence en esta zona?»

«He procurado que hablen su lengua materna, el euskera, usando el derecho natural»

«¿En adelante aquí ninguna otra lengua tiene derecho para hablar fuera del castellano!»

«¡Señor! ¿Es una orden de guerra?»

«Así es. ¡Es orden de guerra!»

«Entonces trataré de cumplirla»

Gaurko garaiak gogorarazten dizkit.

hizpideak

Egun patetiko baten kronika

Legea derrigorrez bete behar zuelako jardun al zuen, jardun zuen bezala, atzo Ertzaintzak Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko Batasuneko egoitzak ixteko orduan? Hori da atzoko irudiak ikusita euskaldun abertzale askok bere buruari egingo zion galdera. Nola jardungo ote du orduan Eusko Jaurlaritzaren agindupean diharduen gorputz polizial horrek legeak gogoz betetzen eta beteazten dituenean?

Izan ere, afera honetan Eusko Jaurlaritzak hartu duen protagonismoa baita

eztabaida gune nagusietako bat. Berez, protagonismo hori Espainiako Gobernuarena eta harekin gertutik lan egiten duen justiziarena zen prozesuaren hasieran. Baina, zergatik ote? Jaurlaritzak protagonismo osoa kendu (nahi izan) dio Espainiako Gobernuari, atzo Gasteiz, Bilbo eta Donostiako irudietan ikusi zen bezala.

Atzoko irudiek erakusten dute zenbateraino ari den Eusko Jaurlaritzak Madrildik datozkion aginduak betetzen; zenbateraino den ahula Eusko Jaurlaritzak Madrilgo agindu bati aurre egiteko duen nahia eta ahalmena. Nota ona jarriko diote Espainiako Gobernuak eta komunikabideek Jaurlaritzari, atzokoan erakutsitako kartsutasunaga-

tik; oso bestelakoa izango da, segur aski, ordea, Euskal Herriko herritarrek jarriko diotena.

Nekatu gabe errepikatzen du Jaurlaritzak, berak egindako inkesten arabera, Batasuneko kide gehienak ETArek borroka armatuaren aurkakoak direla. Jakingo al dugu inoiz zer iritzi duten Jaurlaritzan dauden alderdietako kideek Jaurlaritzak Madrildik iristen zaizkion aginduak horren era itsuan betetzeko jokabideaz?

Espainiako Alderdien legeak bakea urrutzen duela esan zuen atzo Jaurlaritzak. Hala izango da, baina gutxi jarriko dute dudatan atzo erakutsitako jokabideak abertzaleen elkarlana ere urrundu egiten duela.

hemeroteka

ANTES DE LA
ILEGALIZACION

EGUNKARIA

«Legez kanporatzea baino lehen». «Legez kanporatu eta gero».

DESPUES DE LA
ILEGALIZACIONeuskaldunon 3.640. zenbakia
Egunkaria

Ohorezko Lehendakaria: Martin Ugalde

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: Joan Mari Torrealdai

Kontseilari Ordezkarria: Inaki Uribe

Zuzendaria: Martxelo Otamendi

Gerentea: Mikel Sorozabal

Publizitatea: Idoia Sanz

Egoitza Nagusia: Martin Ugalde Kultur Parkea, 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707

Webgunea: www.egunkaria.com

Posta elektronikoa: egunkaria@egunkaria.com

Publizitatea: publi@egunkaria.com

Batzorde Parekidea: 72564 E Lege Gordailua: SS 800/90 ISSN 1134-640X
OJDK IKUSKATURIKO HEDAPENAORDEZKARITZAK ■ Araba: San Antonio, 20-1 ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965Nafarroa: Irabie Monasterioa, 45-13 esk. (Irritzi dorrea) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686Bizkaia: Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114Lapurd, Nafarroa Beherea, Zuberoa: Pelletier 35, 1 503 Posta
kubxatila, 64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511

egunekoa

Carlos Taibo

(Madrilgo Unibertsitate Autonomoko Zientzia Politikoko irakaslea)

Estatubatuaren haserrearen jomuga

Ameriketako Estatu Batuek Iraki dagokionez 2002ko udarako dituzten helburuak iraganekeo berak dira: behin betiko kontrolatzea Iraken petrolioia, eta betiko galarratea herri hartan arabiar munduko beste leku askotan ageri diren miseriak alde batera uztearren eredu propio bat gorpuzteko edozein aukera.

Oraingo honetan bitarteko guztiak erabilia Estatu Batuek Iraki berriz erasotzeko justifikazio nagusia, guztiaz ere, iruzurrezko argudio honetan oinarritzen da: ba omen dago frogatzeko moduko lotura bat Saddam Husseinen erregimenak ustez suntsiketa masiboko armak izatearen eta nazioarteko terrorismoaren artean. 2001eko irailaren 13an, AEBetako Defentsa idazkariorde Paul Wolfowitzek «terrorismoa babes-ten duten estatuak suntsitu beharra» aipatu zuen, argi eta garbi Iraki buruz ari zela. Baina axola gutxikoa zen ezerk ez frogatzea aipatu berri dugun lotura: New York eta Washingtonen aurkako erasoen ondoko egunetatik, AEBetako Gobernuak bozeramaileek askotan esan zuten errepresaliak izango zirela Iraken aurka, Saddam Husseinen erregimenak haiekin zerikusia zuela frogatuta edo frogatu gabe.

AEBek Iraki erasotzeak, ordea, oso egoera zailean jar litzake Washingtonen harreman sendoagoa duten herri arabiarrek, herrien erantzun logikoaren oso bultzatzaile ahaltsua izango litzatekeelako; are gehiago, kontuan hartuz AEBak ez direla gauza Palestinako gatazka egokiro konpontzeko. Azken horrek, bide batez esanda, Iraken aurkako Estatu Batuen eraso militarra atzeratu behar izatea ekar lezake,

AEB-EN BALIZKO ERASOA

Iraki erasotzeak oso egoera zailean jar litzake AEBekin harreman sendoagoa duten herri arabiarrek

ERRUSIA

Moskuk Iraken dituen interes ekonomikoak errespetatuko dituztela agindu dute AEBek

neurri handi samar batean ezinbestekoa duelako Afganistango egoeran ere aldaketa batzuk gertatzea, eta, ondorioz, Persiako Golkoko arreta eta indarrak biltzeko aukera izatea. Nolanahi ere, 2002ko urtearen hasieran argi geratu zen, eta hau adibide bat baino ez da, Saudi Arabiak ez zuela begi onez ikusten orain hizpide dugun eraso, eta jarrera hori, beharbada, ulergarria da kontuan hartzen bada Bagdaden men-
debaldearen aldeko erregimen bat ezarri gero, petrolioia esportatzeko kuota handiagoak izango litzatekeela, eta horrek kalte nabarmena egingo liekeela azken hamarraldian Iraken ahu-
leziatik etekina ateratu dutenei.

Duela hainbat urtetatik, bestalde, 1991n Iraken aurkako operazioa aldeztu zuten herri arabiarretako askotxok Ameriketako Estatu Batuen bahimendu eta bonbardaketa politikatik urruntzea erabaki zuten. Aski izango da gogoratzea 1998an politika hori aldeztu

zuten hogeitaherrietatik bakar bat –Kuwait– zela arabiarra, eta 1991n hamahiru egon zirela Iraken aurkako nazioarteko koalizioan. Adierazgarria izan da, halaber, Liga Arabiarrean gertatutako aldaketa, Bagdad bere baitan berriz onartu ondoren argi eta garbi egin zuelako nazioarteko zigorraren amaiera eskatzearen alde. Washington aipatu berri ditugun modukoengatik kezkatzen hasia dela adierazten du honako honek: *Kommersant-Vlast* astekariaren arabera, Moskuk Iraken dituen interes ekonomikoak guztiz errespetatuko dituztela agindu diote AEBek Errusiako presidentek Putini, baina horren truke eskatu diote abian ez jartzeko Nazio Batuen sistema AEBen ekin-tza militar bat gertatuz gero.

Aurreko guztia gutxi balitz bezala, AEBek apenas duten Saddam Husseinen erregimenaren ordezkari aukera politikorik –Irakeko oposizioa oso zati-tuta dago, eta hartako buruzagien sin-esgarritasuna oso txikia da–, eta orain, 1991n bezala, kontu handiz neurtu behar dituzte herria desegingo balitz horrek ondorioz ekarriko litzakeen arriskuak. Hala bada, guztiz baztertu beharko ote litzateke Washington-
nek, azkenean, Saddam Hussein beste behin estuasunetik ateratzea? Edo, bestela, haren lankide gertuenetako bat sustatzearen alde egitea, betiere si-netsita horrela Irakeko Estatua desegiteko aukera uxatuko dela, hala nola askok 1991n egungo presidentearen aitak zuela ziorten asmoa –Saddam Hussein ordezkatu haren erregimena errespetatuta– azkenean betekoa dela?

Erredakzioan itzulia

zutabea

Kepa Korta

Iragarkiak eta sentsibiltateak

Hementxe bertan salatu nuen behin euskal telefono konpainia autonomikoaren «Kuota, Kuota!» telebista iragarkiaren kutsu xenofobo eta indarkeriazalea. Bistan da ez zidatela kasu handirik egin Euskaltelen publizitate-arduradunek, ez asiar etorkinen eskubideen aldeko elkarteek, ezta non-nahitik datorrela ere indarkeriaren aurka eta elkarrizketaren alde aritzen diren gober-nuz kanpoko erakundeek ere. Hor konpon, baina iragarki horretan agertzen den indarkeria gratuitoa eta asiarren erridikulizazioa edo-nork ikus ditzake; ez ditut nik asmatu.

Ezin gauza bera esan *Axe* desodorantea emanda medikuaren kontsultara doan gazte-aren iragarkiari buruz. Hor emakumezko medikuak mutilari egindako felazioa ikusi zuen Madrilgo (Espainia) Medikuen Elkargoak: emakumezko medikuen (edo emakumeen eta medikuen?) duintasunaren kontrako iraina. Zeusek eta Santa Luziak gorde diezaiela bista! Zin dagizuet nik ez dudala halakorik ikusi. Gai-nera, felaziorik egotekotan, bi partehartzaile-en oniritziarekin egindakoa litzatekeela ez da-go dudarik. Non da orduan problema? Nola-nahi ere, medikuen salaketak berehala ekarri zuen iragarkiaren desagertzea. Medikuen sentsibiltatea asiar etorkin eta bakezaleena baino urrakorragoa da, nonbait; edo agintari eta marka komertzialek ere begirune gehiago diote medikuen sentsibiltateari etorkinenari baino.

Eta zer esan arropa saltzaile emakumezko-en sentsibiltateari buruz? Hona iragarkia: mutila probadorean dago, kortina itxi gabe, is-piluari begira, jantzitakoa ongi geratzen zaion erabakitzen, saltzailearen iritzia-aren laguntza-rekin. «Hauxe eramango dut»; «Bai, bai, oso ongi geratzen zaizu», edo antzeko zerbait, dio saltzaileak. Zeri buruz ari dira? «Durex. Inno-vación tecnológica». Ez da posible mutil bat kondoiak probatzen aritzea, zakila behar be-zala gogortu gabe. Zeinek lagundu dio gogor-tzen, saltzaile irribarretsu hori ez bada? Ez da-kit zeren zain dagoen Madrilgo *Dependientes* Elkargoa dagokionari salaketa egiteko. Ez du-te medikuek duten bista, sentsibiltate eta duintasunik, ala?

zuzendariari

(0034) 943 300 222

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NAren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

zuzendariari@egunkaria.com

Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain

Batasunaren ilegalizazioaren aurka

Txema Oderiz Azkona (*Administrazioan Euskaraz taldearen izenean*)

Administrazioan Euskaraz taldeak bere iritzia eman nahi du Batasunaren ilegalizazioaren aurrean. Gure taldea Batasunaren ilegalizazioaren guztiz aurka dago, ondorengo arrazoiengatik:

Lehenengoa. Urrats antidemokratikoa da, baina ez hausnartu gabekoa. Estrategia baten barruan dago: Euskal Herria ukatzea, euskara baztertzea eta euskal-dunon hizkuntz eskubideak zakarrontzi-ra botatzea ardatz dituen estrategia.

Bigarrenia. Gure arloan Batasunaren lana (Herri Batasunaren lana edo Euskal Herriarrok-en lana bezala), oro har, oso ongi baloratzen dugu: Euskal Herriko Administrazioak euskalduntzeko egin-dako lana, alegia.

Hirugarrena. Batasunaren ilegaliza-zioa ez da alderdi baten aurkako ekime-na soilik. Sektore askok pairatuko du horren ondorioa. Administrazio euskal-duna lortzeko lanean ari garenok jasan-en dugu kalte horren ondorioa. Horre-xegatik, ilegalizazio horren aurka aritzean, gure defentsan ari garela irudi-tzen zaigu.

Batasuna alderdia izan gabeko esze-

natokia irudikatzea ez da lan zaila. Berriozar dugu adibidea. Alderdi espa-nolisten laguntzaz, PSOE alderdiak lortu zuen Euskal Herriarrok-i alkatetza ken-tzea, ETAren atentatu bat gaitzetsi ez zuelako.

Ondoren, Berriozarko Udaleko hiz-kuntz profilek murrizpen nabarmena jasan zuten. Lehen, 62 langiletik 11k euskaraz jakin behar zuten; 41 lanpostu-tan, euskaraz jakitearen balioa deialdiko puntuen %10 zen; 10 lanpostutan, euskaraz jakitearen balioa deialdiko pun-tuen %5 zen. Gaur egun, 84 langiletatik 3k euskaraz jakin behar dute; 51 lanpos-tutan, euskaraz jakitearen balioa merezi-

menduen baremoko %5 besterik ez da (ez deialdiko puntuen %5); 30 lanpostu-tan ez da ezertxo ere baloratzen.

Hori Berriozarko Udaleko gobernu taldetik Euskal Herriarrok baztertzearen ondorioa izan bazen, udal guztietatik Batasuneko zinegotzi guztiak desagerta-raztearen ondorioak kalkulatzeko bidea ematen du.

Batasuna ilegalizatzearen atzean dagoena suma dezakegu, eta datorrena-ri begiak itxita ez diogu itxarongo. Administrazioan Euskaraz taldeak Bata-suna ilegalizatzearen aurkako jarrera adierazten du eta horren aurka aritzeko ere deia egiten dugu.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA. Ertzaintzak, Guardia Zibilak eta Espainiako Poliziak Garzon epailean autoa betearazten jardun zuten atzo. Ertzaintzak Batasunaren lau egoitza itxi zituen atzo istiluen artean Bilbo, Gasteiz eta Donostian.

Ertzaintza Batasunaren egoitzak hustu eta ixten hasi da Bizkaian, Araban eta Gipuzkoan

Elizondo, Leitza, Lizarra, Tafalla, Viana eta Tuterako egoitzak, Altsasu eta Burlatako bi elkarte, eta Iruñeko bi 'herriko'-ko bulegoak itxi zituen Guardia Zibilak Nafarroan

Erredakzioa | DONOSTIA

Ertzaintza Baltasar Garzon en agindua betetzen hasi zen atzo. Arratsaldeko lauretatik aurrera Batasunaren egoitzak hustu eta ixteari ekin zion. Guztira, gaueko hamaikak bitartean, Batasunaren lau egoitza itxi zituen Ertzaintzak: Gasteizko Ramiro de Maeztu kalean, Bilboko Areatzan, eta Donostiako Arrasate kalean eta Arriola pasealekuan. Kasu gehienetan Ertzaintza bortizki oldartu zen egoitzen inguruan bilduta zeuden jarraitzaileen kontra bazterrazteko asmoz eta, egoitzetan sartzeko atea bortxatu zituen. Halaber, egoitzen barruan zeuden Batasunako burukide eta hautetsiak kaleratu egin zituen, tirabiren artean.

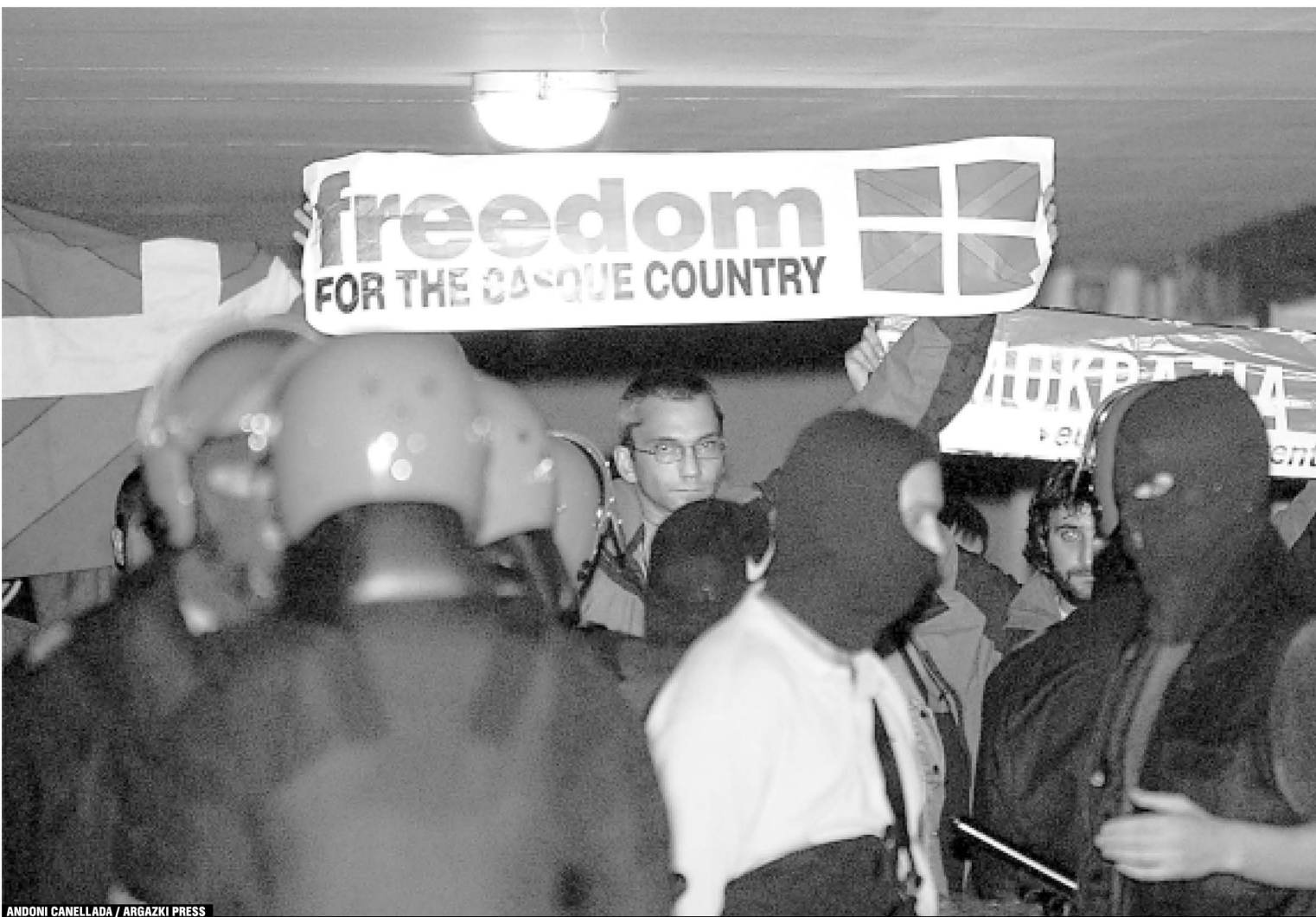
Aipatutako egoitzez gain, Ertzaintzak bi bulego itxi zituen Bilboko Colon Larreategi kalean, hain zuzen ere, Torturaren Aurkako Taldeak eta Etxerat elkarteak erabiltzen dutena.

Gasteizetik hasita

Ertzaintza lehenik Gasteizko Ramiro Maeztu kaleko egoitzan agertu zen Batasunaren egoitza ixteko asmoz, arratsaldeko laurak eta hamarrean. Ertzainek bultzak eta kolpeka baztertu zituzten atarian bilduta zeuden jarraitzaileak. Gero atea hautsi, barrura sartu eta bertan zeuden hautetsiak kaleratu zituen. Atea zigilatzen ari zirenean, oldarraldi batzuk egin zituzten inguruan bildutakoen kontra.

Bigarrenik, lau eta erdiak inguruan, Ertzaintza Bilboko egoitzan agertu zen. Kaleko atari aurrean zeudenak baztertzeko porrak erabili zituzten ertzainek. Egoitzaren barruan Arnaldo Otegi eta beste burukide batzuk zeuden zain. Ertzainek hautsi zituzten atea sartzeko eta barruan zeuden batzuk kanporatu zituzten. Batzuk balkoian kateatu ziren eta tirabirak izan ziren.

Hirugarrenik, arratsaldeko bostak inguruan, Ertzaintzak Donostiako Arrasate kaleko egoitza ixteari ekin zion. Hemen ere istiluak izan ziren. Lau garrenik, arratsaldeko zortziak eta hamarrean Gipuzkoako egoitza ixtera agertu zen Ertzaintza Arriola pasealekuan. Jende ugari zegoen kanpoaldean eta oldartu egin zen Batasunako kide eta jarraitzaileen kontra atariraino iristeko. Kasu guztietan Batasunaren egoitzen inguruan bildutakoek Ertzaintzaren, Eusko Jaurlaritzaren

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Donostiako Arriola pasealekuko Batasunaren egoitzaren barruan zeudenak indarrez kanporatu zituen Ertzaintzak.

EGOITZEN IXTEA

TAT eta Etxerat-en Bilboko bulegoak itxi dituzte

Ertzaintzak bi bulego zigilatu zituen atzo Bilbon, Batasunaren Areatzako egoitza itxi ondoren, arratsaldeko zazpiak inguruan. Bi bulego horiek Colon Larreategi kaleko 31 zenbakiko pisu batean daude; bata, Torturaren Aurkako Taldearena da, eta, bestea, Etxerat elkartearena. Ertzainak agertu direnean, pisu bereko beste bulego batean bi pertsona zeuden (Preso-

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Torturaren Aurkako Taldearen Bilboko bulegoa, Ertzaintzak zigilaturik.

en Aldeko Medikuek taldeko bi kide) eta hauek azaldu zieten oker bat zela, bulego haiek ez zeukatela zerikusirik Batasunarekin. Ertzainek epailearen agindua betetzera zihoazela eta Garzon Amerikako Estatu Batuetako unibertsitate batean zegoela, *honoris causa* izendatu behar zutelako, eta hura itzuli arte ezin zutela ezer egin erantzun zieten. Azkenean, TAT eta Etxerat-en bulegoak zigilatu zituzten eta medikuek ez. Joan den urrian Baltasar Garzon epaileak berak Amnistiaren Aldeko Batzordeen kontrako operazioa agindu zuenean ere aipatutako hiru bulegoak itxiarazi zituen, baina hilabete pare bat geroago zabaltzeko baimena eman zuen.

EGOITZEN ITXIERA

Batasunaren hainbat egoitza itxi zituen atzo Ertzaintzak Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan, eta, Guardia Zibilak Nafarroan. Hona hemen laburpen bat.

ARABA. Ertzaintzak Gasteizko Ramiro de Maeztu kaleko egoitza itxi zuen. Operazioa arratsaldeko 16:10 inguruan hasi eta 18:00etan amaitu zen. Ertzaintza atarian bildutakoen kontra oldartu zen eta barruan zeudenak aterazi zituen.

BIZKAIA. Ertzaintzak Bilboko Areatzan Batasunak duen egoitza hustu eta itxi zuen. Arratsaldeko 16:30 inguruan hasita, ordu eta erdi inguru jardun zuen Ertzaintzak Garzonen agindua betetzen. Kanpoaldean bildutakoekin zein barruan gordetakoekin tirabirak izan zituen.

GIPUZKOA. Donostian, lehenik, Arrasate kaleko egoitza eta, geroago, Arriola pasealekuko itxi zituen Ertzaintzak. Oldarraldi batzuk izan ziren eta atxilotu batzuk ere.

NAFARROA. Guardia Zibilak eta Espainiako Poliziak hainbat egoitza eta bulego itxi zituzten atzo eta herenegun gauean Nafarroan: Iruñean, Elizondon, Leitzaan, Lizarran, Altsasun, Tafallan, Vianan, eta Tuteran.

ISTILUAK

Kasu gehienetan Ertzaintza bortizki oldartu zen egoitzen inguruan bildutakoen kontra bidea zabaltzeko

NAFARROA

Iruñeko Alde Zaharreko bi 'herriko tabernen' bulegoak itxi zituen atzo arratsaldean Poliziak

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Arnaldo Otegi, Ibon Arbulu eta Batasuneko beste kide bat Bilboko egoitzaren balkoian, Ertzaintzak kanporatu aurretik.

Otegi: «A zer-nolako argazkia atera duen gaur Ibarretxek!»

EAJri, EAri eta IUri egotzi die erantzukizun politikoa, Ertzaintza Batasunaren egoitzak ixtera bidaltzeagatik

Iñaki Uriarte | **BILBO**

«Ibarretxe jaunari asko gustatzen zaio esatea erretratatu egin behar dela gizartearen aurrean. Gaur a zer-nolako argazkia atera duen Baskongadetako lehendakariak!», adierazi zuen Arnaldo Otegi Bilboko egoitzatik kanporatua izan eta gutxira.

«Azken finean burujabetza-aren alde borrokatu beharrean euskaldunen artean euskaldun batzuk beste euskaldun ezkertiar eta independentista batzuen kontra estatuaren morroi bihurtzen dira», adierazi zuen Batasuneko bozeramaileak Areatzan bertan.

«Espainiar estatu faxistatik» Batasunaren aurkako erasoa espero arren, beste jarrera bat nahi zuen EAEko Gobernutik. «Espreski, guk ardura politikorako egindako deiari muzin egin dio Gasteizko Gobernuak», ohartarazi zuen egundoko euri zaparradapean.

Otegiaren hitzetan, «horrek ardurak oso garbi jartzen ditu, baina ez ditu jartzen Ertzaintzan, jartzen du Ertzaintza hona bidali duen hainbat arduradun politikoengan, konkretuki Ibarretxerengan eta Gasteizko Gobernuan dauden EAJ, EA eta IUn».

Ildo beretik joanda, «konzienteki, borondate osoz, Er-

ESANAK

ARNALDO OTEGI

(Batasuneko bozeramailea)

«Euskaldun batzuk beste euskaldun independentisten kontra, estatuaren morroi bihurtzen dira»

«Konzienteki, borondate osoz, Ertzaintza jarri dute Garzonen eta Aznarren zerbitzura»

«Garbi dago bateraezinak direla Euskal Herria eta Estatu espainiarra»

tzaintza jarri dute Garzonen eta Aznarren zerbitzura», gaineratu zuen Otegi.

Burukide abertzalearen aburuz, hori izan zen atzoko «albisterik tristeena».

Parlamentario abertzalearen iritziz, «PP eta PSOEko burukideek esan dute gaur atzera-kontu bat hasten dela Batasunarentzat eta oso oker dabilta. Gaur estatu espainiarrentzat beste atzera-kontu bat ireki da, azken batean garbi baitago bateraezina dela Euskal Herria eta Estatu Espainiarra».

Hortik ondorioztatu zuen ez dela Batasuna ez dena kabitzen demokrazia espainiarrean, «Euskal Herria da kabitzen ez dena».

Batasunaren oinarri sozialari konfiantza eskatu zion. «Euskal Herria izango da Espainiar faxisten Stalingrado politikoa», berretsi zuen.

kontrako eta independentziaren aldeko oihuak egin zituzten.

«Zailtasun operatiboa»

Nafarroan Espainiako Poliziak eta Guardia Zibilak herenegun gauean Batasunaren egoitzak ixteari ekin bazioten ere, Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan atzo arratsaldera arte ez zen hasi Ertzaintza Garzonen agindua betetzen. Alde hau ez zela «interpretazio arazoengatik» argitu zuen atzo goizean Josu Jon Imaz Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak. Erabakia bete-

razteko «zailtasun operatiboa» argudiatu zuen Imazek atzera-pena azaltzeko. «Ertzaintzak betek du legea», gaineratu zuen.

Bien bitartean, Baltasar Garzonen auto berri bat kaleratu zuen atzo goizean, aurrekoan jasotako agindu batzuk hobeto zehazteko. Hala nola, Garzonek argitzen zuen bezperako agindu judiziala «bete beharrekoa» zela eta betearazteko indar polizialek egoitzak hustu behar baldin bazuten halaxe egin behar zutela. Ixteko agindua «HB-EH-

Batasunak, zuzen edo zeharka, entitate gisa edo bere kideen bidez, erabiltzen dituen egoitza, lokal, establezimendu edo bestelako zentroei» dagokiela zehaztu zuen Garzonek atzo.

Ertzaintzak Batasunaren egoitzak ixteari ekin aurretik PP eta PSOEren aldetik adierazpen ugari izan ziren, Garzonen agindua betetzeko eskatze aldera. Adibidez, Jose Maria Michavilla Espainiako Justizia ministroak adierazi zuen Eusko Jaurlaritzak «aukera handia» daukala «Estatuarekin kolaboratzeko».

Halaber, Garzonen agindua «berehalakoan» beteko zuelako itxaropena agertu zuen Michavilla ministroak. Javier Arenas Administrazio Publikoetarako ministroak ere ez zuen zalantzarik Ertzaintzaren jokabideaz. «Ez daukat dudarik epailearen erabakiak betek dituenentz, behartuta dagoelako, edozein agintari demokratikok bezala», adierazi zuen Arenasek.

Nafarroan Guardia Zibila

Herenegun gauean Espainiako Poliziak Iruñeko Txantrea au-

zoko Batasunaren egoitza nagusia eta Kale Berrikoa itxi ondoren, gauean zehar, Guardia Zibilak Leitzanelizondon, Lizarran eta Altsasun egoitza bana itxi zuen. Altsasun Herria Egin ez kirol eta kultura elkartearen egoitza itxi zuen. Atzo goizean, berriz, Tafalla, Biana eta Tuteran egoitza bana itxi zuen. Azkenik atzo arratsaldean, Iruñeko bi herriko tabernari lotutako bulegoak eta lokalak itxi zituzten: Aitzinaren beheko taberna eta denda eta Arrano Elkartearen bilera bulegoa.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA
EGOITZEN IXTEA BILBO

Balkoian kateatuta, ertzainen zain

Andoni Pangua LABeko kidea Basurtuko ospitalera eraman behar izan zuten anbulantzian, jasotako kolpearen ondorioz

Iñaki Uriarte | BILBO

Laurak eta laurden aldera berria bolo-bolo zebilen Bilboko Arriaga plazan zain zeuden ehunka lagun artean: «Gasteizen sartu dira!». Urduritasuna nagusi. 16:25ean Ertzaintza-ren lau furgoneta, bi auto eta ikurrik ez zeramaten beste batzuk Areatzako egoitzaren aurrean gelditu ziren, Batasuneko kideak zeuden lekutik oso gertu.

Euria gero eta sendoago zen, ertzainek lekua hartu bitartean. Bultzada eta makilakada bultzuen ostean, brigada mugikorreko ertzainak atariaren inguruan paratu ziren. Kolpe gogor bat jaso zuen Andoni Pangua LABeko sindikalistak, eta lurrean izan zen ordu laurden batez, anbulantziak ospitalera eraman arte.

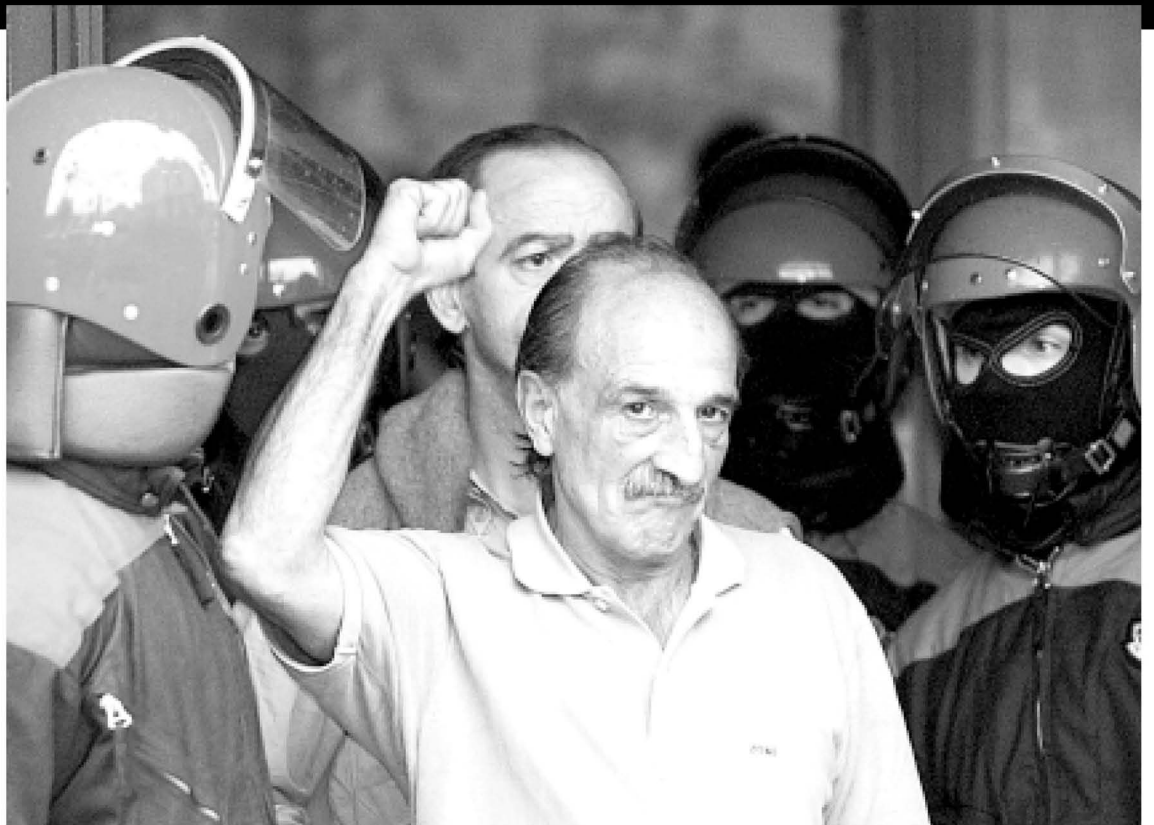
Jendea Arriaga plazatik eta aldamenetik oihuka hasi zen. «Independentsia», «Jo ta ke irabazi arte!» eta «Batasuna aurrera!» ziren gehien entzundakoak.

Egoitzan hamar arduradun eta hautetsi atera ziren balkoira,

kanporatzea atzeratzeko asmoz. Hantxe zeuden Ibon Arbulu, Eusebio Lasa eta Imanol Iparragirre mahaikideak; Jon Fano eta Txema Piko batzarkideak; eta Arantza Urkaregi eta Marta Perez Bilboko zinegotziak, besteak beste. *Batasuna, Euskal Herria aurrera* zioten kartelak altxatu ahala, kateak erakusten zituzten eskumuturretan. Arnaldo Otegi eta Karmelo Landa ere bildu zitzaizkien balkoian zeudenei.

Bostak eta bost ziren Jose Ramon Etxebarria atera zutenean ataritik. Kalekoen txalo artean banaka edo talde txikitara atera ziren gainerako guztiak. Txistuak eta oihuak gogortu egin ziren, kateatuetako batzuk bultzaka askatu eta arrastaka atera zituztenean. Balkoira irteko, ertzainek beirazko atea hautsi zuten. Arnaldo Otegi eta Jone Goirizelaia izan ziren irten azkenak.

Kalean Arbuluk lanari ekiteko eskatu zien bildutakoei. *Eusko gudariak* kantatu ostean, seieta-rako amaitua zen dena.

LUIS TEJIDO - MARISOL RAMIREZ / EFE - ARGAZKI PRESS

SAMINA ETA TENTSIOA. Txomin Ziluaga HBko buruzagi ohia Bilboko egoitzatik ateratzen, ukabila altxatuta, eta Ibon Arbulu eta Karmelo Landa balkoian, ertzainak indarrez kateak moztzen ari zirenean.

Kristal hautsiak eta kateak

KRONIKA BARRUTIK. Tentsio handiko uneak izan ziren, ertzainek barruan zirenak banan-banan atera zituztenean

Maria Gonzalez | BILBO

Bazkaldu ondoren, edozein unetan Ertzaintza sar zitekeela sumatu zuten Batasunaren Bilboko egoitzan bildutakoek. Kanpoko kontzentrazioan bizitako une estuak alderdiko kide eta jarraitzaileen aurpegian islatu ziren.

Ertzainek txirrina jo, eta han bildutakoek euren lekua hartu zuten. Egoitzako atea zabaldu ez zutenez, ostikadak eta kolpeak jo zituzten ertzainek haren kontra, burrunbada ikaragarria sortuz. Azkenean Ertzaintza barrura sartu zen.

Egoitza zigilatu behar zutela iragarri zuen ate ondoko ertzainak. Norberaren borondatez, ordea, inor aterako ez zela jakinarazi zioten barruan bildutakoek. Beraz, segurtasunerako kristalezko bigarren atea puskatu zuten ertzainek, eta hondakinak barrualdera jaurti zituzten.

Jone Goirizelaia eta Arnaldo Otegi legebiltzarkideak, Arantza Zulueta abokatuarekin batera, egoitzatik aterako ez ziratekeela azaldu ziren ertzainei, Garzon epailearen autoan oinarrituta. Era berean, poliziaren jarduerari buruzko akta sinatu behar zuten, eta,

beraz, bertan egoteko eskubidea aintzatetsita zuten.

Alderdi abertzalearen jarraitzaileak egoitzaren lehen gelan jezarri ziren, eskuetan *Batasuna eta Euskal Herria, aurrera!* zioten kartelak zermatzatela.

Tentsio handiko momentuak izan ziren hogeitaz lagunak banan-banan irtenarazi zituztenean.

Batasuneko zenbait kide, bestalde, balkoian kateatu ziren, euren egoitzatik ateratzeko agindua urratuz. Haien kateak banan-banan moztu eta ertzainek kalera irtenarazi zituzten, azkenean.

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

GIZA HESIA EGOITZAKO ATARIAN. Batasunaren jarraitzaileek giza hesia egin zuten Batasunaren Bilboko egoitza aurrean, ixtea eragozteko.

EGOITZEN IXTEA DONOSTIAN ETA GASTEIZEN

Ilundu eta gero ere Ertzaintzaren oldarrak

Donostian, aurrena Arrasate kaleko egoitza itxi zuten ertzainek, eta Arriolako egoitza nagusian kazetari bat zauritu zuten, pilotakadaz

Garbiñe Olaizola | DONOSTIA

Batasunaren Donostiako egoitza nagusian ilundu ostean ere jarraitu zuen Ertzaintzak oldarrean. Izan ere, aurrena Arrasate kaleko egoitza itxi zuten, eta 20:00ak aldera agertu ziren egoitza nagusira Ertzaintzaren hamar bat furgoneta.

Joseba Alvarez eta Jon Sala-

berria ertzainburuarengana zuzendu ziren, eta hark egoitza ixteko agindua zutela eta uzteko ohartarazi zien. Batasunaren jarraitzaileek, baina, giza hesia egin zuten eraikinaren aurrean, eta bultzaka aritu ziren ertzainak. Jendea, bitartean, oihuka: «Demokrazia Euskal Herriarentzat», «PNV *español*» eta «Herriak ez du barkatuko».

Ertzaintzak oldartu egin zitzaizen pilotakadak jaurtiz, eta pertsona bat atxilotu ere bai. Giroa baretu zenean, egoitzaren ateko kristala mailu batez hautsi, eta barrura sartu ziren poliziak. 20 bat lagun zeuden barruan, eta banan bana atera eta identifikarazi zituzten: Joseba Permach, Anjel Mari Elkano, Juanjoxe Petrikorena eta beste.

Behin egoitza zigilatuta, ertzainek beste oldarraldia izan zen, 21:30ak aldera, eta kamera lanetan ari zen kazetari bat pilotakadaz zauritu zuten hankan. Ilundu eta gero ere tentsioak gori-gori iraun zuen, 22:00ak aldera jarraitzaileek eta ertzainek alde egin zuten arte.

Permachek gogor salatu zuen «frankisten eta faxisten erabakia eta EAJren jokaldi zikina».

«Horrela, horrela, Madrileraino» oihuak ertzainei Arrasate kalean

«Horrela, horrela, Madrileraino» oihuekin agurtu zituzten Arrasate kalean atzeraka erretiratu ziren ertzainak Donostiako Batasuneko militanteek, atzo arratsaldean Ertzaintzaren 30 kide inguruk alderdi horren egoitza zigilatu eta gero. Arratsaldeko 16:45ak inguruan iritsi ziren ertzainak Donostiako er-

digunean, Arrasate kalearen 43an, Batasunak duen Donostiako egoitzara. Iristeko unean, kanpoan zain zeuden Donostiako zenbait zinegotzi etxearen sotoan dagoen egoitzan sartu, atea itxi, eta barruan kateatu egin ziren.

Ertzaintzak Arrasate kalearen zatia itxi egin zuen eta pasabidea galarazi zien zigilatzearen aurka protesta egitera hurbildu zirenei, berrehun inguru. Bildutakoek oihuka jardun zuten ertzainek egoitzaren atearen sarraila, maza erabiliz, txikitu eta barruan kateatuta zeudenak kalerara indarrez atera bitartean.

Sartu eta ordubetera, 17:50ak aldera, irten ziren ertzainak egoitzatik. Bildutakoek oihuak egin zituzten eta Eusko Gudarriak abestu. Azken unean istiluak izan ziren egoitzaren inguruko kaleetan.

JON URBE / ARGAZKI PRESS

MANIFESTAZIOA DONOSTIAN. Arrasate kaleko egoitza itxi eta Arriolan Ertzaintza noiz iritsiko zain zirela, manifestazioa ere egin zuten Batasunaren jarraitzaileek Donostian.

JON HERNAEZ / ARGAZKI PRESS

GASTEIZEN ERE TENTSIOA. Batasunaren jarraitzaileen eta ertzainen artean tentsio uneak izan ziren Gasteizen, eta poliziek hiru pertsona zauritu zituzten oldarraldian.

Gasteizen abiatu zuten operazioa

Arratsaldeko 16:05ean Ertzaintzaren sei furgoneta azaldu ziren Garzonen agindua betetzeko, eta hiru pertsona arin zauritu zituzten

Ivan Santamaria | GASTEIZ

Arratsaldeko 16:05 zirela, Ertzaintzaren sei furgoneta azaldu ziren Batasunak Gasteizko Ramiro de Maeztu kalean duen egoitzan. Autoetatik jaitsi eta berehala oldartu zitzaizkien poliziak han zeuden 70 bat lagunei. Haietako batzuk *Demokrazia Euskal Herriarentzat* leloa zuen pankarta zabaltzen ahalegindu ziren, baina ertzainek berehala erabitsi zieten eskuetatik. Lehenbiziko jazarraldi horren ondorioz, egoitzaren aurreal-

dea jendez hustu zen, eta kordoi bat ezarri zuen Ertzaintzak. Tentsio handiko uneak bizi izan ziren hesia osatzen zuten ertzainen eta manifestarien artean.

Elkarretaratuek txistuekin eta oihuekin erantzun zioten Ertzaintzari. Besteak beste, *PNV español*a edota *Zuek faxistak zaret* *terroristak* entzun ziren, Batasunari adore emateko eta independentziaren aldeko aldarriak lagunduta.

Ertzainek egoitzako kanpoaldeko ateko kristal bat eta barruko sarrera borra batekin txikitu

zuten. Une batzuk beranduago hasi ziren ateratzen barruan ziren Batasuneko militante eta karguak. Han ziren, beste hamar bat lagunekin, Antton Morcillo eta Rakel Peña legebiltzarkideak, Raul Garcia eta Iñaki Ullibarri batzarkideak eta Eba Gonzalez de Heredia, Jose Enrike Bert eta Jose Luis Lopez Arbina zinegotziak. Andoni Lariz euskara ataleko ordezkaria arrastaka atera zuen poliziak.

Kalez jantzitako lau ertzainek idazkari judiziala lagundu zuten egoitza ikuskatzera. Uniformea

zuen beste ertzain batek, berriz, Batasuneko bulegoak grabatu zituen, bai eta inguruan zeuden manifestariak eta informazioa biltzen ziharduten kazetariak.

Hiru pertsona arin zauritu zituen Ertzaintzaren jardunak

Bostak aldera Ertzaintzaren furgoneta batek alde egin zuen. Une horretan *Que se vayan* abesteari ekin zioten Batasuneko kideek. Ordu erdi bat beranduago, furgoneta itzuli eta Ertzaintza berriz oldartu zitzaizen manifestariei. Jazarraldian gomazko pilotak jaurti eta borrak erabili zituzten poliziak. Hiru pertsona arin zauritu zituzten oldarrak. Tartean, Estitxu Ugarte Batasuneko prentsa arduraduna.

Seietarako hogeit hamar minutu falta zirenean aurrez hautsitako atearen gainean bi taula jarri eta egoitza itxi zuten Ertzaintzak. *Zigilaturik* zioten pegatinak atxiki zituzten, halaber.

Kanpoko hesian, berriz, Espainiako Auzitegi Nazionaleko 5. epaitegiko agindua jasotzen zuen orrialdea paratu zuten. 18:00etan egoitza erabat itxita utzi zuen poliziak, eta ondoren alde egin zuen, jendeak *Herriak ez du barkatuko* oihukatzen zuen bitartean.

Ondoren, premiazko batzarrera egin, eta bildutakoei mintzatu zitzaizen Antton Morcillo legebiltzarkidea. «Aznar tirano espainolaren morroi» izatea leporatu zion EAJri Morcillok.

20:00etan, berriz, 200 bat lagun Andra Mari Zuriaren plazan elkartu ziren. Ertzaintzaren bi furgoneta han zeudela ikusita, ez zen manifestaziorik egin. 20:30etan, ordea, ehun lagun inguruk mobilizazioa abiatu zuten autobus geltokitik, pankartarik gabe. Frantzia kalean hainbat edukiontzi erreperidera jaurti zituzten, eta Erregearen Atea kalean beste bati su eman.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA EGOITZEN IXTEA NAFARROAN

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

IRUÑEA. Ezkerrean, Polizia Jauruta kaleko Herriko Tabernan. Eskuinean, Iruñazarra jatetxeko atarian; itxeko asmoarekin joan ziren, baina azkenean ez zuten itxi.

‘Herriko tabernak’ ere bai

Batasunaren hainbat herritako egoitza eta Iruñeko bi ‘herrikoren’ eta Burlatakoaren bulego batzuk itxi dituzte

Irene Arrizurieta | IRUÑEA

Herenegun Batasunaren Iruñeko egoitza nazionala eta Alde Zaharrekoa zigilatu zituen Espainiako Poliziak. Ondoren Guadia Zibilak Leitzako Torrea elkartea, Lizarra eta Elizondoko Batasunaren egoitzak eta Altsasuko Herria Eginez elkartea itxi zituen. Atzo, gainera, Iruñeko bi herriko tabernetako bulegoak, eta Burlatako herriko taberna —Zumadi elkartea— zigilatu zituzten.

Leitzako Torrea elkartera 23:15ean joan zen Guardia Zibila egoitza ixtera eta zigilatzeraz. Elkartea herriko plazako Torrea etxearen lehen solairuan dago, eta haren azpialdean taberna eta jatetxea. Tabernara sartu ziren guardia zibilek eta idazkari judizialak tabernan zegoen bezeroa lekuko moduan hartu, eta elkartea zigilatu zuten. Kanpoan zain Guardia Zibilaren laupabost patrol zeuden. Tabernan eta kanpoan zeuden 35 lagunak identifikarazi egin zituzten eta ordu erdira alde egin zuen. Gertaera salatzeke elkarteko kideek manifestazioa deitu dute igandean herrian. *Ilegalizaziorik ez, Torrea gurea da* lelopean 19:30ean egingen da.

Guardia Zibilak gaueko ordu txikiak baliatu zituen Lizarrako Batasunaren egoitza zigilatzeke. Herriko Batasunako bi zinegotzi lekuko gisa deitu eta Baldeallin kalean taldeak duen egoitza zigilatu zuten guardia zibilek.

Elizondoko Jaime Urrutia kaleko egoitzan ere modu berean jokatu zuten. Auzokideek Guardia Zibilaren «arras mugimendu handia» sumatu zuten

JESUS DIGES / EFE

TAFALLA. Goizeko 10:30ean itxi zuen Batasunaren egoitza Guardia Zibilak Tafallan. Bospasei patrol joan ziren bertara, eta Batasuneko bi zinegotzi izan zituzten lekuko.

eta gauerdian zigilua eman zioten egoitzari.

Altsasuko Herria Eginez elkartea ere itxi zuten herenegun. Herriko alkate Camino Mendiluzek atzo salatu zuenez «inorekin harremanetan jarri gabe zigilatu zuen Guardia Zibilak elkartea». Alkateak hura elkarte kulturala dela ere azpimarratu zuen eta ez Batasunaren egoitza.

Tafalla, Viana eta Tuteran

Atzo itxi zuten lehen egoitza Tafallakoa izan zen, 10:30etan. Kale Nagusiko 11. zenbakiko egoitzara Guardia Zibilaren

HERRIKO TABERNAK

Iruñeko Jarauta kaleko Aitzina Herriko Tabernako behealdeko taberna eta Redin kalekoaren bulegoa zigilatu dituzte

bospasei patrol joan ziren eta Batasunaren Tafallako hiru zinegotzietatik bi lekuko gisa deitu ondoren zigilatu zuten egoitza.

Atzetik Vianako Santa Maria kaleko 20. zenbakiko etxea zigilatu zuten. Jabea Xabier de Ant

ñoana Batasunak Vianan duen zinegotzia da. Hark EGUNKARIA-ri azaldu zionez garai batean HBren egoitza izan zen, baina duela zortzi urte erosi zuen berretzat etxea. Egun autoa uzteko eta biltegi moduan erabiltzen zuten. Gainera, erortzeaz da eta Udalak etxea eraixi eta pisu berriak egiteko baimena eman dio. Guardia Zibila bi ordu egon zen kalean 13:00etan zigilua jarri zuen arte. Antñoanaren anaiak ondoan duen garajea ere zigilatu nahi izan zuten, polizia judizialak aginduan akatsa zegoela onartu zuen arte. Gainera

Vianako herria Batasunaren aldeko pintadez josita esnatu zen atzokoan: *Batasuna aurrera, Garzon faxista eta Ilegalizaziorik ez* bezalako leloekin.

Atzetik Tuterako Concareda kaleko 2. zenbakian dagoen Abardena elkartea itxi zuen Guardia Zibilak. Elkartea bi pisu ditu eta behealdean taberna. Polizia judizialak bilerak egiteko erabiltzen zen bigarren solairua zigilatu zuen.

Iruñeko bi herriko tabernen zatiak eta Burlatako Zumadi

Arratsaldeko azken orduan Iruñeko Jarauta kaleko Aitzina Herriko Tabernak dituen bi solairuetako bat —beheko taberna— eta denda zigilatu zituen Espainiako Poliziak. Ondoren Redin kalean dagoen Arrano Herriko Tabernaren bilera bulegoa. Gisa berean, Burlatako Zumadi elkartea ere zigilatu eta itxi zuen Poliziak.

20:00ak aldera Iruñeko Alde Zaharreko Merkaderes plazan dagoen Iruñazarra jatetxe eta tabernara sartu ziren zortzibat Espainiako Polizia jatetxearen behealdeko zigilatzeke agindua zutela esanez. Bertako gerenteak hura jatetxea eta taberna zela esan zien eta ez Batasunaren egoitza. Polizia judizialak aurrerantzean Batasunak deitzen duen edozein deialdi han egitea galarazten zaiela oharrazte eta alde egin zuen.

Itxierak salatzeke 250 lagun inguruk elkarretaratzea egin zuten Iruñean Merkaderes plazatik San Lorentzora. San Lorentzora iristean Espainiako Polizia oldartu egin zitzaient, kargatzen hasi eta manifestariak sakabanatu egin zituzten.

«Alderdien arteko lankidetza aukerak zapuztu dituzte», dio Jaurilaritzak

Cossigak «estalinistatzat eta frankistatzat» jo ditu Garzon eta Espainiako Gobernua, eta elkartasuna adierazi die Batasuneko kideei

Erredakzioa | DONOSTIA

«Alderdien arteko lankidetza aukerak zapuztu dituzte Batasuna legez kanpo uzteko talde politiko batzuek hartutako alde bakarreko erabakiek», ohartarazi zuen atzo Jaurilaritzako ele-dun Josu Jon Imazek. Ildo horretatik, «ETari aurre egiteko diagnostiko bateratua lantzeko

bideak» zokoratu izana egotzi zien Imazek ilegalizazioaren alde azaldutako erakundeei, eta adibide gisara aipatu zituen urte hasieran Ibarretxe lehendakariak deitutako mahaiak.

Jaurilaritzako bozeramaileak esan zuen Batasuna legez kanpo jartzeak euskal gizartearen zati bat «klandestinitate politikoan» irautera derrigortzen

duela. Imazen aburuz, gainera, «euskal gizartearen gehienak Batasuna amaitzearen aurka daude, baita PP eta PSOEko hainbat euskal hautesle ere». Areago, Imazek ohartarazi zuen ilegalizazioak ezker abertzaleko «alderdi erradikalenak» indartuko dituela.

«Tentsio politiko eta soziala»

PSEko diputatu Ramon Jauregi ere mintzatu zen atzotik aurrera Euskal Herrian gerta daitekeenaz. «Tentsio politiko eta soziala gordina izango da», esan zuen.

Jauregik EAJri leporatu zion «erakundearen botoak eskura-

tzeako soilik» azaldu dela Batasuna legez kanporatzearen aurka azaldu izana. On ez deritzeten erabakiak betearazteak Jaurilaritzari enbarazu egiten diola azaldu zuen Jauregik: «Indarrik, pisu politikorik eta norabiderik gabeko gobernua da».

Italiako Errepublikako presidente ohi Francesco Cossigak, berriz, elkartasuna adierazi zien Batasuneko kideei. Gainera, Garzon epailea eta Espainiako Gobernua «estalinistatzat eta frankistatzat» jo zituen, hurrenez hurren. «Bortizkeria politiko eta soziala» erabiltzea leporatu zien.

JOSU JON IMAZ

(Jaurilaritzako bozeramaile)

«Euskal gizartearen Batasuna legez kanpo jartzearen aurka dago, baita PP eta PSOEko euskal hautesleak ere»

«ETari aurre egiteko diagnostiko bateratuak lantzeko bideak hondoratu dituzte»

RAMON JAUREGI

(PSOEko diputatua)

«Tentsio politiko eta sozial handia ekarriko du ilegalizazioak»

FRANCESCO COSSIGA

(Italiako presidente ohi)

«Bortizkeria politikoa eta judiziala darabilte Espainiako Gobernuak eta Baltasar Garzonek»

ARALAR

«Herriarrei eta indar politikoei dei egiten diegu, PP eta PSOEren erasoei behar bezala erantzuteko»

EUSKO ABERTZALE EKINTZA

«Neofrankistek uste dute Batasuna legez kanpo utzi eta gatazka amaitua dela»

ARGAZKI PRESS / MARISOL RAMIREZ

Batasunaren Bilboko egoitzan bildutakoak Ertzaintzari aurre egiten, atzo.

ARALAR

Garzon epailearen eta Espainiako Parlamentuaren erabakien aurkako iritzia azaldu du Aralarrek

Garzon epaileak eta Espainiako Kongresuak atzo hartutako erabakien aurkako iritzia azaldu du Aralarrek. Ebazpenari kritika egin, eta ohartarazi du autodeterminazioaren bitartez independentzia lortzeko eskubide osoa daukala Euskal Herriak. Aralarrek indar politiko guztiei eta herritarrei dei egin die, «PPk eta PSOE bultzatutako erasoari behar bezala» erantzuteko: «Giza eskubide garrantzitsuak urratzen direnean, ez da aski diskurtso etiko bat egitea». Aralarrek, gainera, Batasunarekin harremanetan jarraitze-ko asmoa iragarri du, «edozein dela alderdi politikoaren egoera».

EUSKO ABERTZALE EKINTZA

«Pase forala berehala» abian jartzea galdatu dio Eusko Abertzale Ekintzak hirukoari

Eusko Abertzale Ekintzak «pase forala» baliatzea galdatu dio Jaurilaritzari, «berehala». Gainera, Garzoni eta Espainiako Kongresuari men egitea egotzi dio hirukoari: «Neofrankistek uste dute Batasuna legez kanpo jarri eta gatazka amaitua dela. Oraindik, 600.000 botoen alderdiek isilik jarraitzen dute. Ez ditzatela errepika orain arteko okerrak».

ATXILOKETAK

Zazpi lagun atxilotu zituzten atzo, Bilbon eta Donostian

Ertzaintzak zazpi lagun atxilotu zituen atzo Bilbon eta Donostian. Bizkaiko hiriburuan, neska bat eta hiru mutil atzeman zituen Poliziak, ustez kale borrokako ekintzetan parte hartzeagatik. Eduki-ontziak erre eta autobus bat kiskaltzen saiatzeagatik atxilotu zituzten, Ertzaintzaren hitzetan betiere. Gordoniz eta Larraskitu kaleen artean jaso ziren atzoko istiluak. Donostian, berriz, hiru pertsona atzeman zituen Ertzaintzak. Autobus baten aurkako harriak jaurtikitzea leporatu diete, eta ibilgailuan zihoan bidaiari bat zauritzea. Barne Sailak atzo bertan adierazi zuenez, 20:30ean jazo ziren Donostiako atxilotetak. Ertzaintzak uste du edukiontzia gurutzatzen zebiltzanen artekoak direla hirurak.

MOBILIZAZIOAK

Elkarretaratzeak gaur Baionako Kontsulatuaren aurrean, eta etzi UPNren eta PSNren egoitzen aurrean

Batasunaren aurkako neurriak gaitzesteko, Batasunak deia egin du Baionan elkarretaratzea egiteko, gaur arratsaldeko zazpitan, Espainiako Kontsulatuaren aurrean. Bestalde, etzi UPNren eta PSNren egoitzen aurrean egitekoak diren kontzentrazioetan parte hartzeko deia egin zuen atzo Fernando Barrena legebiltzarkideak. Batasunaren jarduerak eteteko aginduak ez duela ezker abertzalea «jokoz kanpo utziko» adierazi zuen Barrenak.

PSN

Batasunaren aurkako neurria Iruñeko Parlamentuan nola gauzatu jakiteko, txostena eskatu du PSNk

Baltasar Garzon epaileak Batasunaren aurka harturiko neurriak Nafarroako Legebiltzarrean nola gauzatu jakiteko, txosten juridikoa eskatu du PSNk. Juan Jose Lizarbe PSNko idazkariak Parlamentuko zerbitzu juridikoei eskatu die, Garzonen erabakiak Parlamentuko jardueran zein eragin izanen duen jakiteko. Izan ere, Garzonek astelehenean kaleraturiko autoan ordezkaritza duen erakundeetako jarduerak haien irizpideen baitan uzten dela esaten zuen. Lizarrek hori argitze-ko eskatu die zerbitzu juridikoei.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA

Xabin Makazaga | DONOSTIA

Euskal Herrian prozesu eraikitzaile bultzatu eta Hegoaldeko lau herrialdeak bilduko zituen Autonomia Estatutuaren aldeko indarrak biltzeko sortu zen Herri Batasuna, duela 24 urte. 1978ko urriaren 19an aurkeztu zen, Bergaran. Espainiako Konstituzioaren aurka egin zuen lehen kanpaina. Denboraren joanean ezker abertzalearen adierazpide politikoak aldaketa ugari izan ditu. Eraikuntza nazionala eta bakegintza bilakatu ditu lan ildo nagusi. Batasuna, Euskal Herri osoko erakunde nazionala, 2001eko ekainaren 23an sortu zen.

KAS ALTERNATIBA. KAS koordinakundeak zortzi puntuko proposamen bateratzailea osatu zuen 1976ko uztailan, ezker abertzaleko erakundeek hitzartua: ETA(m), ETA(p-m), EHAS, LAIA, LAB eta LAK. ETAk bost puntutan laburbildu zuen.

XIBERTAKO BILERAK. Franco hil ostean Espainian egingo ziren lehen hauteskundeei begira, Hego Euskal Herriko indar politiko guztiei gonbita egin zitzairen, KAS alternatibaren bost puntuak gutxieneko gisa eztabaidatzera. PCE eta PSOE ez ziren izan topaketetan. Bost bilera egin, eta EAJk hauteskundeetan parte hartzea erabaki zuen. 1977ko ekainaren 15eko bozetan, EIA eta EMK ere koalizioan aurkeztu ziren, EE gisa. Erreforma onartzen ez zuen KASen gehiengoak —ETA(m), HASI, LAIA, LAB, ASK...— parte ez hartzeko deia egin zuen, eta abstentzioa eskatu.

ALTSASUKO MAHAIA. HASI, ESB, LAIA, EAE-ANV eta EIA alderdiek Altsasuko Mahaia sortu zuten, 1977ko urriaren 24an. Handik gutxira, EIA akordiotik kanpo geratu zen.

HERRI BATASUNA-REN SORRERA. Altsasuko Mahaiko lau alderdiek Herri Batasuna sortu zuten, 1978ko apirilaren 28an, eta hauteskunde koalizio gisa aurkeztu.

HB-REN LAGUNTZA BATZORDEAK. Herri Batasuna bultzatu zuten lau alderdiek ekitaldia antolatu zuten Bergaran, urriaren 19an, HBren Laguntza Batzordea aurkezteko. Alderdien egituratik kanpoko independenteak biltzen ziren bertan. Jarraian, herri eta auzoetan sortu ziren Laguntza Batzordeak.

ESPAINIAKO KONSTITUZIOARI EZ. HBren aurreneko kanpaina, Espainiako Konstituzioaren aurka izan zen, 1978ko abenduaren 6ko erreferendumean. Hego Euskal Herrian, abstentzioak %51,20 izan ziren, baiezkoak %34,55 eta ezezkoak %10,65.

LEHEN HAUTESKUNDEAK. HBren lehen hauteskundeak Espainiako Kongresurakoak izan ziren, 1979ko martxoaren 1ean. 172.110 boto jaso zituen, eta hiru diputatu lortu Madrilén.

EAE-KO ESTATUTUA. Euskal Autonomia Erkidegorako Estatutua 1979ko urriaren 25ean onartu zen, erreferendumean. HBk ez zuen onartu Nafarroa kanpoan uztea, eta abstentzioa eskatu zuen.

MAHAI NAZIONAL BERRIA. HBren berregituraketa burutu, eta alderdietako 16 orde-

Altsasuko Mahaitik Euskal Herrira urratsez urrats

24 URTEKO IBILBIDEA. 1978. urtean HB sortu zenetik, Euskal Herriaren burujabetza eta eraikuntza izan ditujomuga nagusi, oztopoz beteriko ibilbidean

HB-REN AURKEZPENA. 1978ko urriaren 19an aurkeztu zen Herri Batasuna, Bergaran.

'EUSKO GUDARIAK'. Espainiako erregeari Eusko Gudariak kantatzen, Gernikan.

LEGEGINTZALDI ITUNA. EAJk, EAK eta EHK ituna sinatu zuten Eusko Legebiltzarrean.

karik eta Laguntza Batzordeko 15ek osatu zuten Mahai Nazional berria, 1979ko abenduan. Handik bi hilabetera, LAIAk eta ESBk utzi egin zuten HB koalizioa.

LEIREKO ZINA. 1979ko Aberri Egunaren bezperan, HBk Leirera deitu zituen bere hautetsiak, «euskal aberriaren batasunaren eta burujabetasunaren aldeko zina» egitera.

'EUSKO GUDARIAK' KANTARI. Juan Carlos I.a Espainiako erregeak Euskal Herrira eginiko lehen bisita ofizialean, 1981eko otsailean, HBko eta LAIAko hautetsiek *Eusko Gudariak* kantatu zioten, Gernikako Juntetxean.

TELESFORO MONZONEN HERIOTZA. 1981eko martxoaren 9an hil zen Telesforo Monzon, Baionan. Jose Antonio Agirre lehendakariaren sailburu izana, EAJtik kaleratu zuten 1977an, eta hurrengo urtetik hil arte HBko mahaikide izan zen.

HB-REN AURKAKO OPERAZIOA. 1981eko maiatzean, HBko 63 hautetsi atxilotu zi-

tuzten, Juan Jose Roson Espainiako Barne ministroaren aginduz.

HB-KO HAUTETSIK EPAITUAK. Gernikan Espainiako erregearen aurrean eginiko ekintzagatik, HBko hautetsien kontrako epaiketa hasi zen, 1983ko azaroan. Bost hilabeteko zigorra jaso zuten, baina, berriro epaitu, eta zigorgabetu zituzten 1993an.

SANTI BROUARD-EN HILKETA. Santi Brouard, HASI alderdiko presidente eta HBren Mahai Nazionalako kidea, tiroz hil zuten Bilbon, 1984ko azaroaren 20an.

HB ERABERRITUA. 1985eko urtarrilean barne-eraberritze prozesua burutu zuen HBk, eta 31 kidez osatutako Mahai Nazionala aukeratu. Jarraian, *Euskadi alaitsu eta borrokan kementsu* kanpaina ikusgarria egin zuen.

HB LEGEZTATUA. Elkarre Politikoen Erregistroan, HBk 1980an sartu zituen bere estatutuak, baina 1986ko ekainaren 2a arte ez zuten legeztatu, Espainiako Auzi-

tegi Gorenak HBren aldeko ebazpena eman zuenean.

HB-KO LEHENDAKARIGAI. Juan Carlos Ioldi euskal preso izan zen HBren aurreneko lehendakarigai, EAEko hauteskundee-tan. 1987ko otsailaren 26an, espetxetik Eusko Legebiltzarrera eraman, eta lehendakarigai gisa mintzatu zen. Hauteskundeetan 200.000 boto jaso zituen HBk.

362.000 BOTO. Europako Parlamenturako bozetan 362.000 boto bildu zituen HBk, 1987ko ekainaren 10ean. Marka historiko horri esker europarlamentari bat lortu zuen.

HASI-REN ZATIKETA. 1987an egin zuen HASIk III. Kongresua, eta tirabira handiak azaleratu ziren. 1988ko apirilean HASiko hainbat militante kaleratuak izan ziren, eta beste askok bere kabuz utzi zuen alderdia. Gero, 1992an, HASIk desageretzea erabaki zuen.

AJURIA ENEKO ITUNA. Ezker abertzalea joko politikotik baztertu asmoz, Ajuria Eneko Ituna sinatu zuten EAEko alderdi politiko nagusiek, 1988ko urtarrilaren 12an. Aurrez Madrilén eta gero Nafarroan, antzeko hitzarmenak egin zituzten.

BERREGITURAKETA SAKONA. Etorkizunari begira bere ezaugarriak definituz, 1988ko maiatzean urrats garrantzitsua egin zuen HBk. Negoziazio politikoaren bidez KAS alternatiban oinarritutako akordio politikoa «atzerazina» zela ebatzi zuen, eta euskal administrazio nazional berriak prestatzea jarri zuen erronka gisa.

ALJER-KO NEGOZIAZIOAK. ETak eta Espainiako Gobernuak Aljerren negoziazio mahaia sortzea erabaki zuten, 1989ko hasieran. ETak bi hilabeteko su-etena eman zuen, eta, Aberri Egunaren biharamunean, bi aldeek hitzartutako testua kaleratu zuen erakunde armatuak. Espainiako Barne ministro Jose Luis Corcuera, baina, horrekin bat ez zetorren beste testu bat irakurri zuen. Aljerko prozesua bukatutzat eman zuen ETak.

JOSU MUGURUZAREN HILKETA. Santi Brouard hil zuteneko bosgarren urteurrenean, Josu Muguruza tiroz hil zuten Madrilén eta Iñaki Esnaola larri zauritu, 1989ko azaroaren 20an. HBko hautetsiak diputatu-akta jasotzera joanak ziren Madrilera.

AUTONOMIA ESTATUTU NAZIONALA. HBk Autonomia Estatutu Nazionalaren proiektua aurkeztu zuen 1990eko ekainean, Euskal Herriaren burujabetzan eta lurraldetasunean oinarrituta.

UDALAK INDEPENDENTZIA-REN ALDE. Udaletan independentziaren aldeko mozioak aurkeztzen hasi ziren, 1991ko irailean. Azkeneko 66 izan ziren aldarrikapena egin zutenak. HBko eta EAKo hautetsiek babestu zituzten, eta Eusko Jaurlaritzako lehendakari Jose Antonio Ardanzak, EA Gobernutik kanporatu zuen.

'URRATS BERRI' PROZESUA. Bere izaeraz eta politika egiteko ereduaz hausnarketa egin zuen HBk, 1991ko azarotik 1992ko apirilera, *Urrats Berri* prozesuan.

HB ESPAINIAKO ERREGEAREKIN. 1993ko hauteskundeetan bi diputatu eta senatari bat lortuta, Espainiako erregearekin elkarriketa egitea zegokion HBri. Uztailaren 1ean Jon Idigorasek gutuna eman zion Juan Carlos I.ari, Mahai Nazionalaren izenean. Gatazka gainditzeko elkarriketa eta Euskal Herriaren eskubideen eza-gutza ezinbestekoak zirela esan zitzaion.

IPARRA ETA HEGOA BAT EGINIK. Ipar eta Hego Euskal Herrian ezker abertzaleak estrategia bateratuari ekin behar ziola aldarrikatu zuten HBk, EBk, EMAk eta HAK, 1994ko martxoaren 23an.

'OLDARTZEN' PROZESUA. Lan ildoan errotoaldatzeko beharra ikusita, *Oldartzen* prozesua abiatu zuen HBk 1994ko azaroan, eraikuntza nazionala eta soziala bizkortzeko.

ALTERNATIBA DEMOKRATIKOA. ETA erakundeak Alternatiba Demokratikoa kaleratu zuen 1995eko apirilaren 26an, KAS alternatibaren ildotik, proposamena eguneratuz. Prozesuaren subjektu euskal gizartea bilakatuz, HBk proposamen berri eta baliagarritzat jo zuen, eta buru-belarri murgildu zen hura gizarteratzeko lanean.

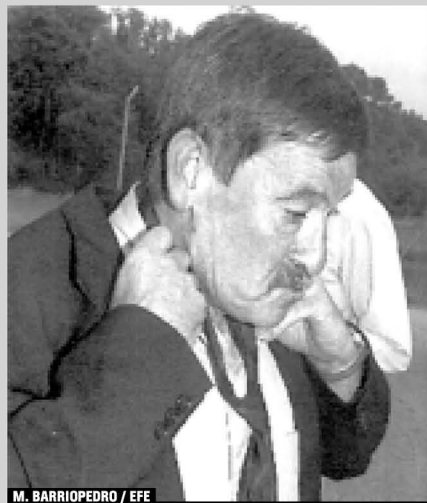
MAHAI NAZIONALA ESPETXERA. ETako hiru kide Alternatiba Demokratikoa azaltzen ageri ziren bideoa igorri zion erakunde armatuak HBri, eta honek, bideoa hauteskundeetako doaneko iragarki tartetan baliatzea erabaki zuen. Horren ondorioz, Jon Idigoras aurrena, eta 1997ko otsailean Mahai Nazional osoa espetxeratzeke agindu zuen Baltasar Garzon epaileak. Espainiako Auzitegi Gorenean 1997ko urriaren 20an hasi zen HBko 23 mahaikideen aurkako epaiketa. Zazpina urteko espetxe zigorra ezarri zieten abenduaren 1ean. Handik bi urtera, 1999ko uztailaren 20an, Auzitegi Konstituzionalak zigorgabetu egin zituen.

MAHAI NAZIONAL BERRIA. Mahai Nazionalako kideak espetxean zirela, HBko Batzar Orokorrak mahaikide berriak aukeratu zituen, Arnaldo Otegi eta Joseba Permach buru zirela, 1998ko otsailaren 14an.

IRLANDAKO FOROA. Irlandako alderdiek hitzarmena lortu zuten 1998ko apirilaren 10ean Stormonten, eta, Euskal Herrian ere konponbidea bilatzeko, Irlandako Foroa abian jartzea erabaki zuen HBk. Espetxeratutako Mahai Nazionalak aurrez landutako egitasmoa zen, eta eragile ugari ekainaren 20an egin zuten lehen bile-ra, Lizarran.

HITZARMEN NAZIONALA. Iruñean *Hitzarmen Nazionalerako oinarriak* aurkeztu zituen HBk. Proposamena Euskal Herriko eragile politiko, sozial, ekonomiko, kultural eta herritar orori zuzendu zien 1998ko ekainaren 29an. Autodeterminazio eta lurraldetasun eskubideak nahiz eraikuntza nazionala oinarri zituen egitasmo osoa abuztuaren 28an aurkeztu zuten, Bilbon.

'EGIN'-EN ITXIERA. Baltasar Garzon epaileak aginduta, *Egin* egunkaria eta Egin irratia itxi egin zituen Espainiako Poliziak, 1998ko uztailaren 15ean.

M. BARRIOPEÑO / EFE

JUAN CARLOS I. AREKIN. Jon Idigoras, Espainiako erregearekin bildu aitzin.

EGUNKARIA

SANTI BROUARD. HASiko buru eta HBko mahaikidea, 1984an hil zuten, tiroz.

RAUL BOGAÑO / ARGAZKI PRESS

KONPONBIDE DEMOKRATIKOA. Batasunak urte hasieran egin zuen proposamena.

EUSKAL HERRITARROK. 1998ko urriaren 25eko hauteskundeetara begira EH hautesle elkargoa aurkeztu zuten, irailaren 3an. Errepresioaz landa, une «historikoa» zelakoan, indarrak biltzeko saioa izan zen.

LIZARRA-GARAZI. Irlandako Foroa Lizarrako Akordioa bilakatu zen, 1998ko irailaren 13an. Hogeita hiru alderdi, sindikatu eta eragileren babesa zuen, eta Euskal Herriak bere etorkizuna erabakitzeke eskubidea aldarrikatzen zuen. Beste 11 atxikimendu jaso, eta Lizarra-Garaziko Adierazpena izendatu zuten urriaren 2an.

ETA-REN SU-ETEN MUGAGABEA. ETA erakunde armatuak alde bakarreko su-eten mugagabea eman zuen, 1998ko irailaren 16an. Lizarra-Garazik eta ETaren me-niak, abertzaleen arteko elkarlanari bultzada handia eman zioten.

14 LEGEBILTZARKIDE. Konponbide garaia da lelopean, 1998ko urriaren 25ean inoizko emaitza onenak lortu zituen EHk Eusko Legebiltzarrerako bozetan: 224.901 boto eta 14 eserleku.

PRESOEN ALDE BILBON. Manifestazio historikoa egin zen Bilbon 1999ko urtarrilaren 9an, euskal presoek eskubideen alde. HB, EAJ eta EAK azken 20 urteetan lehen aldiz deialdi bateratua egin, eta jende oldea bildu zen Lizarra-Garaziko alderdi guztiek deitutako manifestazioan.

UDALBILTZA. Euskal Herriko Udal Hautes-tsien Biltzarra, lehen erakunde nazionala, 1999ko otsailaren 6an sortu zen. Euskal Herria nazio bat dela aldarrikatu, eta egitura politikoa eta antolakuntza instituzio-nala bultzatzeko helburua finkatu zuen.

HB-REN EGOITZAK MIATZEN. HBk Donostian dituen bi egoitzatan sartu zen Guardia Zibila 1999ko martxoaren 15ean. Lizarra-Garaziko Adierazpena sinatu zuten alderdiek «prozesua zapuztu nahia» egotzi zioten Madril eta Parisi. Abuztuan, Auzitegi Nazionalak baliogabetu egin zuen HBren egoitzen miaketa.

ABERRI EGUN BATERATUA. Lehen aldikoz, Udalbiltzak deituta, Aherri Egun bateratua ospatu zen herriz herriko ekitaldiekin.

LEGEGINTZALDI ITUNA GASTEIZEN. EHk Juan Jose Ibarretxe EAEko lehendakari izendatzea ahalbidetu, eta Legebiltzarrean lankidetzarako akordioa sinatu zuten EAJk, EAK eta EHk, 1999ko maiatzaren 18an. Bertan, «gatazka politikoa konpontzeko bide erabat politiko eta demokratikoen aldeko apustua» berretsi zuten.

MAHAI NAZIONALA ASKE. Ia bi urte espetxean egin ostean, Auzitegi Konstituzionalak zigorgabetu eta aske geratu ziren HBko Mahai Nazionalako kideak, 1999ko uztailaren 21ean.

SU-ETENAREN HAUSTURA. 1999ko abenduaren 3an, ETAK bertan behera utzi zuen su-etena. Hurrengo egunean, milaka lagun bildu zituen HBk Bilbon, ordura arteko prozesuaren alde.

EH ETA EAJ-REN PROPOSAMENAK. Esparru juridiko-politikoa gainditu eta Euskal Herrian Batzar Eratzailea osatzeko proposamena egin zuen EHk, 1999ko abenduaren 11n, alderdiekin eztabaidatu asmoz. Gobernuen arteko harreman instituzionala haustea ez duela onartuko erantzun zion Ibarretxek. EAJk, *Izan erabakitzeke* proposamena aurkeztu zuen abenduaren 22an. EBBk alderdi politiko eta eragile sozialen arteko eztabaida proposatu zuen, marko juridikoa gainditu eta Euskal Herriak subjektu politikoa eskuratzeko.

LEGEGINTZALDI AKORDIOA BERTAN BEHERA. Eusko Legebiltzarrean EHrekin zuten akordioa indarrak gabe utzi zuen Ibarretxek, 2000ko urtarrilaren 21ean, EHk ETaren atentatuak ez gaitzesteagatik.

EH-REN JARRERA EUSKO LEGEBILTZARREAN. 2000ko apirilaren 7an EHk iragarri zuen nazio eraikuntza lagundu dezaketen saio-etara soilik joango zela Legebiltzarrera.

LIZARRA-GARAZI GELDIRIK. Lizarra-Garaziko Akordioaren batzorde iraunkorra ez zen ados jarri EAJk ETari gelditzeko eskatuz aurkeztu agirian, eta ekimenik ez abiatzea erabaki zuten 2000ko apirilaren 12an, itunaren balioa berretsi arren.

BATASUNA PROZESUA ABIAN. Ezker abertzalearen egitura berria osatzeko, Batasuna prozesua aurkeztu zuten 2000ko maiatzaren 12an.

IBARRETXE-EH ETENA. Ibarretxek ezinezkotzat jo zuen EHrekin «elkarriketa normalizatua» izatea. Ekainaren 19an hasi zituen elkarriketak eta irailaren 11n eten.

XAKI LEGEZ KANPO. Garzonek Xaki nazioarteko harremanetarako elkartearen itxeko agindu zuen 2001eko martxoaren 14an.

BURUJABETZAREN ALDE. EHk Burujabetzaren aldeko Hitzarmen Nazionalerako oinarriak aurkeztu zituen, 2001eko martxoaren 31n. Trantsizio prozesu baterako tresna instituzional eta sozialak, eta eremu estretegiakoetarako proposamenak bildu zituen bertan.

ERAKUNDEAK LEGEZ KANPO. Auzitegi Nazionalak *Ekin auziagatik* espetxean ziren 14 lagunetatik zazpi askatzeko agindu zuen 2001eko apirilaren 4an, eta, egun berean, Garzon epaileak legez kanpoko-tzat jo zuen Ekin. Hurrengo hilabeteetan, Haika, Segi, AABak eta Askatasuna ere legez kanporatu zituzten.

M-13. Maiatzaren 13ko bozetan emaitza kaskarra lortu zuen EHk, eta Eusko Legebiltzarrean zituen 14 aulkietatik 7 galdu.

BATASUNA ERAKUNDE NAZIONALA. Batasunak lehen aldiz Euskal Herri osoko ordezkariak biltzen dituen Mahai Nazionala aurkeztu zuen 2001eko ekainaren 23an. Herri Batasunaren birfundazio prozesua amaitu zuen horrela. Egoitza nazionala zabaltu zuen Iruñean, irailaren 21ean.

ARALAR, BATASUNETIK KANPO. EHren barruan iritzi ildo izana, Aralarrek, Batasun ez sartzearabaki zuen, 2001eko ekainaren 30ean. Alderdi politiko bilakatu zen irailaren 29an.

AB, ERABATEKO ALDERDI POLITIKO. Abertzaleen Batasunak erabateko alderdi politiko bilakatzea erabaki zuen 2001eko urriaren 6an, Batasunan sartzeara ukatuz.

PP-PSOE EKIMENA. Batasuna legez kanpo uzteko aukerak aztertzeari ekin zioten PPk eta PSOEk, azaroaren 19an.

'KONPONBIDE DEMOKRATIKOA'. Batasunak konponbide demokratikoaren aldeko proposamena aurkeztu zuen, 2002ko urtarrilaren 26an. Aniztasuna aitortu eta euskal demokrazia aldarrikatu zuen.

'EUSKAL HERRIA ERAIKITZEN'. *Euskal Herria eraikitzen* proposamena onartu zuen Batasunak apirilaren 27an. Hori herriz herri ezagutarazteko Forum Ibiltaria abian jarri zuen, maiatzaren 26an, eta eragile askoren bilerak egin.

POLIZI OPERAZIO ZABALA. Otegi Batasunaren aurkako operazio zabala iragarri eta biharamunean, Poliziak hamar kide atxilotu zituen apirilaren 28an.

ALDERDIEN LEGE BERRIA. Batasuna legez kanporatzea helburu duen Alderdi Politikoen lege berria onartu zuen Espainiako Kongresuak, maiatzaren 23an.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA

BOB EDMÉ / AP

BAIONAKO EGOITZAN PRENTSA IRAKURTZEN. Xabi Larralde atzo, Batasunaren Baionako egoitzan, *Liberation* egunkaria irakurtzen. «Batasuna lege kanpo» tituluarekin zabaldu zuen egunkariak.

Ikuspegi kritiko batekin aipatu dute gertakaria nazioarteko egunkariek

Alderdi bat lege kanpo ezartzearen «eraginkortasuna» dudan ezarri dute eta, frantsesek salbu, negoziazioa proposatu

Eneko Bidegain | BAIONA

Munduko egunkari gehienak Garzonen autoari eta Madrilgo Kongresuaren erabakiari begira jarri dira. Azalean edota nazioarteko gai nagusietan sartu dute gertakaria; editorial ugari-tan komentatu ere bai. CNNren webguneko lehen gaia izan zen atzo, egun guztian.

«ADAR POLITIKOA» ALA EZ? Frantziako eta Espainiako egunkari-entzat, Batasuna «ETAren adar politikoa» da. Bertze estatuetako egunkariak zuhurtzia gehiagorekin baliatzen dute hitz hori. *Le Temps* (Suiza) egunkariaren ustez, «espainiar justiziari iruditzen zaio nahiko froga bildu duela», Batasuna eta ETA «helburu bera duten osotasun bat direla» zehazteko. *The New York Times*-ek, Batasuna «ETA-rekin kolaboratzeaz» akusatua dela dio. Termino bertsuak erabili dituzte *Le Soir*-ek (Belgika) eta *El Watan*-ek (Aljeria), bertzek bertzek.

BATASUNARI KRITIKAK. Frantziako *Liberation*-en iritziz, «Espainiar demokraten haserre aise ulertzen da». Batasunaren «hi-

pokrisia» salatu du, eta abertzaleen helburua bera dudan ezarri: «ETA instituzio erabat demokratikoak dituen gizarte batean eta euskal nortasunarekiko errespetu handia daukan autonomia oso zabal baten baitan ari da». *Le Monde*-ren (Frantzia) kritikak ere ildo bertsutik doaz: «Euskal abertzaleek askatasunez adieraz ditzakete» ideiak.

ILEGALIZAZIOARI BURUZKO DUDAK. *Liberation*-ek Batasuna lege kanpo ezartzea «moralki uler-

tzen» badu ere, ez du uste «eraginkorra» izan denik. Baina egunkari horren kezka nagusia da Batasunari «merezki ez duen biktima» esatutua emanen diola. Ilegalizazio horrek «haien propaganda txarrenari sinesgarritasun gehiago emanen dio, hala nola Euskal Herrian ez daitekeela demokraziarik izan espainiar federakuntzan egonen deno». *Le Monde*-k ere eraginkortasunaren arazoa pausatu du. «Debekatzen ahal ote da bozen %10 biltzen dituen alderdi bat, martirio bihurtu gabe? Ez ote da euskal populakuntzaren zati hori gehiago erradikalizatzeko arriskurik?» galdetu du. Horixe da *Financial Times*-en (AEB) duda ere. *La Presse*-ek (Quebec), erabaki horrek «on-

dorio astunak» izanzen dituela iragarri du.

HAUTESKUNDEAK. Egunkari guztiek aipatzen dituzte Garzonen autoaren ondorioak, eta bereziki datozen hauteskundeetan Batasuna ezin aurkeztu izana. *The Guardian*-ek (Erresuma Batua) instituzio lokaletan Batasunak duen indarra gogorarazi du.

IRLANDAREKIN PAREKATZEN. *Le Monde*-k oroitarazi du «britainiarrek nahiago izan zutela Sinn Fein ez debekatu». *Financial Times*-ek Ipar Irlandako «irakaspenak» aipatu ditu. Hots, Batasuna lege kanpo uztea baino «hobe da demokrazian egonazten eta horrek ETAK berdin egin dezan konbentziazten saiatzea».

Le Temps-ek dio Tony Blairrek Sinn Fein baztertzeko ordez, «negoiazioetan sarraraztea hautatu» zuela, «atakatik ateratzen saiatzeko».

ETA BAKEA? *Financial Times*-en dudak horri buruz doaz, baita ere: «Bere isiltasunarengatik alderdi bat lege kanpo ezartzeak ezer gutxi egin dezake demokrazia babesteko edo baketzea bultzatzeko». *The Guardian* egunkariak analista batek dio «Espainiak hobe» duela «ETA-rekin hitz egitea Euskal Herrian bakea nahi baldin badu». Halatsu dio *The Independent*-ek (Erresuma Batua) ere.

ESPANIARI KRITIKAK. Europako Batasuneko estatuek Turkiaren jarrera salatu zutela eta orain EBko estatu batek alderdi bat lege kanporatu nahi duela komentatu du *La Repubblica*-k (Italia), Batasunari buruzko erreportaia luzean. *La Jornada*-k (Mexiko) kritika zorrotzak egin dizkio Espainiari. «Espainia: turkiar erako demokrazia» tituluarekin, «espainiar nazionalismoak abiatu duen jazarpen ideologikoa» aipatuta. «Gehien-goa duten espainiar erakundeak (PP eta PSOE) tratatzen dituen edozein talde politiko agertoki instituzional eta legetik kanporatzeko atea ireki da». *La Jor-*

EGUNKARIETAKO EDITORIALAK

LIBERATION

«Haien propaganda txarrenari indarra emanen dio: Euskal Herrian ez daitekeela demokraziarik izan Espainiaren baitan»

THE FINANCIAL TIMES

«Batasuna demokrazian egonazten eta ETARI berdin egin dezan konbentziazten saiatzea hobe da»

THE GUARDIAN

«Espainiak hobe du ETArekin hitz egitea Euskal Herrian bakea nahi badu»

LA JORNADA

«Espainiak Caudilloaren erregimenaren monolitismoa, itsukeria eta intolerentzia berreskuratu ditu»

LE TEMPS

«Tony Blairrek Sinn Fein baztertu ordez, negoziazioetan sartzea hautatu zuen, atakatik ateratzeko»

nada-ren ustez, EAJk eta Kataluniako «alderdi autonomistek» ere Batasunaren zorte bera jasane dezakete «etorkizunean». «Francisco Franco hil baino 26 urte geroago, Aznarren Espainiak, bide parlamentariotik, Espainiako Caudilloaren erregimenaren ezaugarri izan ziren monolitismoa, intolerantzia eta itsukeria berreskuratu ditu».

ERREAKZIOAK INTERNET-EN

Gehienak lege kanporatzearen kontra

BBCk, Erresuma Batuko irrati eta telebista konpainia publikoak eztabaida gune bat antolatu du webgunean, Batasuna lege kanporatzea erabaki zuzena den edo ez galdetuta. 30 internauta inguruk erantzun dute, eta gehienek iritziz erabakia ez da zuzena, ezta egokia ere.

Batasunaren lege kanporatzearen kontrako gehienek —asko Erresuma Batukoak—, Euskal Herriko eta Ipar Irlandako

egoerak parekatu dituzte. «Sinn Fein edo alderdi unionistak debekatu al ditugu? Ez. Espainiak ikasi beharko luke», dio Jennyk, Erresuma Batutik. Erabakiak biolentzia areagotuko duela ere badiote zenbaitek: «Alderdi politiko bat lege kanpo uzten baduzu, arazoak konpontzeko bide politikoa galarazten duzu. Biolentzia izango da alternatiba bakarra gero eta jende gehiagorentzat», Belgikako Pieter Vanherperen iritziz. Ideia horiez gain, euskaldunen autodeterminazio eskubidea onartu behar dela diotenak eta Aznar Bushekin parekatzen dutenak ere ageri dira; baita informa-

zio osoagoa falta duela dioten perutar bat ere: «Ez dut entzun euskaldunen baten iritzirik arazoari buruz, nahiz eta Batasunak euskaldunen %15 ordezkatzen dituen».

Aldiz, Batasuna lege kanporatu behar dela dio Suitzako GTK, «independentzia arriskua dakarrelako. Aro global honetan ez dago eskualdeen independentziarako aukerarik». «Autodeterminazioa? Euskaldunak bezain harro dauden herrien herrialdea da Espainia», dio, berriz, Guillermo kantabriarrak.

Webgunea: news.bbc.co.uk/2/hi/talking_point/2211732.stm

ATENTATUA TOLOSAN. Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak «gogor» gaitzetsi du atentatua

Ertzaintzak eltze bat leherrarazi zuen herenegun Tolosako epaitegi aurrean

ETAren asmoa epaileak «kikiltzea» dela, baina legeak dioena «beteko» dutela esan du APMk

Erredakzioa | DONOSTIA

Ertzaintzak presio-eltze bat leherrarazi zuen, herenegun gauerdian, Tolosako epaitegiaren aurrean, modu kontrolatuan. Ertzaintzak esan duenez, Gara egunkariak telefono dei bat jaso zuen ETAren izenean, 22:30ak aldera, handik ordubetera Tolosako epaitegiaren lehergailu batek eztanda egingo zuela ohartaraziz.

Ertzaintzak epaitegia eta inguruak jendez hustu zituen, eta, lehergailua aurkitu ondoren, kontrolpean zartarazi zuen, kalte material handirik eragin gabe. Polizia zinta goizaldeko 03:00ak aldera altxatu zuten.

Jaurlaritzako Herrizaingo Sailaren esanetan, presio-eltzeak 10 kilo lehergai zituen: bost kilo kloratita eta bost dinamita, eta erlojua jarrita.

Gaitzespenak ugari

Josu Jon Imaz Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak «gogor» gaitzetsi zuen atentatua, eta kalte material eta gizatiarrik ez zelako izan eskerrak eman. Batasunaren lege kanporatzearen erantzuna izan daitekeen edo ez esatera ez zen ausartu, «gai hauetan atxiki genezakeen baino logika deabruzkoagoa baitu ETAk», Imazen esanetan.

Onintza Lasa EAko legebiltzarkide eta komunikazio arduradunaren esanetan, ekintza mota hori ez da «ezer eraikitze» bidea: ez nazioa, ez Euskal Herria eta ez ezer». Bere esane-

Tolosako epaitegia, iazko martxoan jasandako atentatuaren ondoren.

tan, indarkeria metodoek «ez dute ezer baikor eta eraikitzaile-rik ekarriko», eta irtenbidea «el-karrizketatik» etorriko dela esan zuen, «bide politiko eta demokratikoetatik».

Juan Sanchez Vallejo EB-IU-ko zuzendaritzaren bozeramaileak «ETAk, Batasunaren ekina bertan bera utzi ondoren autoritate moralik duela uste badu, oker» dagoela esan zuen, atentatua gaitzetsiz. «Euskal gizarteak ETArri ezetz» askotan esan diola erantsi zuen, eta horrelako ekintzak dauden bitartean «hala egiten jarraituko duela» gaine-

ratu, «gizarteak badakielako hori ez dela bakerako bidea». ETAk egin dezakeen onena «desegitea» dela esan du.

Rodolfo Ares PSE-EEko legebiltzarkidearen ustez, «ETAren eta babesten dutenen aurka ahalik eta bateratuen aritzeko moduak» behar dira. «Demokratek demokrazia eta askatasuna» defenditu behar dituztela esan zuen, «batez ere Euskadin». Aresen esanetan, «ETAren eta bere metodoak babesten dituztenen helburu bakarra Euskal Herrian demokrazia eta askatasuna suntsitzea» da.

Maria Concepcion Cacho APMren (Magistratuen Elkarte Profesionala) EAeko lehendakariak esan zuen ETAren atentatua Arnaldo Otegi Batasuneko bozeramaileak «Espainiako legalitatearen aurka bidalitako mezuen» erantzuna izan dela. Herrizaingo Sailak «epaitegien zaintza indartzea» espero duela esan zuen. APMko ordezkariak nabarmendu zuenez, ETAren asmoa «epaileak kikiltzea» da, «baina ez dute lortuko», eta magistratuek legeak esaten duena «exekutatu eta bete» egingo dute.

EUSKAL PRESOK

Erietxetik Iruñeko espetxera eraman dute Barandalla

Erredakzioa | IRUÑEA

Bautista Barandalla Etxarri-Aranazko preso erietxetik Iruñeko espetxera eraman dute berriro, Etxerat-ek jakinarazi duenez. Barandalla abuztuaren 20an eraman zuten Nafarroako Ospitalera, butxadura baten ondorioz, eta sonda eta sueroa jarri behar izan zizkieten. Atzo, bere osasunak onera egin duenez, senda-agi-ria eman eta berriro espetxera eraman zuten. Etxerat-en hitzetan, «preso etxarriarra kaleratu orde z nahiago dute espetxetik erietxera eta erietxetik espetxera ibili».

Etxerat-ek Barandallak Nafarroako Ospitalean egin duen denboran jasandako tratua «nabarmendu» nahi izan du: Espainiako Poliziak «senitartekoei baimendutako lau orduko bisitak ukatu nahi izan baititu».

Etxerat kezkatuta agertu da, Barandalla «ez kaleratzearen ondorioz» berri ere erietxera «noiz emango duten» zain dardelako, presoak kolitis ulteraduna gaixotasun larri eta sendaezina baitu.

Barandallaren egoera «euskal presoek erietxean jasandakoaren erakusle» soil bat besterik ez da, Etxeraten hitzetan. Barandallari, Koldo Elizetxeari eta Sergio Fernandezi 92. artikulua aplikatzeko eskatu dute.

ATXILOKETAK. Espainiako Justiziak gaur aurkeztuko du estradizio eskaera

Jose Angel Otxoantesanak eta bere emazteak atxiloturik jarraitzen dute Baionan

Erredakzioa | BAIONA

Kirru Otxoantesana eta bere emazte Beatriz Fernandezek Baionako jendarmerian atxiloturik jarraitzen zuten atzo arratsaldean. Otxoantesana, ETAko ustezko kidea, emaztearekin eta hiru urteko semearekin zegoen Frantziako Poliziak Bidarteko kanpaleku batean atxilotu zuelarik, herenegun goizean. Bertze iturri batzuen arabera, ordea, igande gaueko

23:00etan izan ziren atxilotetak, bidean. Otxoantesanak 48 urte ditu, eta Ondarroan (Bizkaia) jaioa da.

Gisa guziz, atxiloteta Laurence Levert epailearen aginduz gertatu zen. Levert epaileak «gaiztagin elkarteko kide izatea eta armak edukitzea» leporatzen dio Otxoantesanari. Nazioarteko atxilotze agindua baze- goen bere aurka.

Espainiako Auzitegi Nazional-eko fiskalak Otxoantesanaren

aurkako estradizio eskaera helaraziko dio, gaur bertan, Frantziako justiziari. Espainiako justiziak «dokumentazio faltsuen egitea» eta ETAren «logistika aparatuko partaide» izatea leporatzen dio.

Frantziako Polizia iturrien arabera, Otxoantesanari 70eko hamarkadan Bizkaian atentatuak egitea leporatzen dio Espainiako justiziari, eta bere atxiloteta, iazko irailean Akizen gertatutako atxilotetekin lotua da. Polizi operazio hartan, bertzeak bertze, Asier Oiartzabal Txapartegi atxilotu zuen Poliziak, ustez ETAren barnean Iñaki Gracia Arregiren lekua hartu zuena.

ZORIONAK ETA ESKERRIK ASKO

Bilbotar gustillo, konpartsetako kideoi, jaietan lanean aritu zaretenoi, udaleko langileoi eta ASTE NAGUSIAN Bilbora etorri zareten guzti gustioi. Zorionak eta Eskerrik asko.

I. Azkuna
Bilboko Alkatea

Aste Nagusia
Abuztuak 17-25 Agosto

ONDORIOAK. Egoera apurka-apurka normaltzen ari da, eta orain kalte materialak neurtzeko garaia ailegatu da

Uholdeek sortutako galerak gutxienez 20,5 milioi eurokoak izan dira

Aseguru etxeetako adituek lanean jarraitzen dute, eta kopuruak dezente egingo du gora datozen egunetan

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

GALERAK. Bakion bezala, gainerako herrietan ere kalteak neurtzeko garaia heldu da.

Erredakzioa | DONOSTIA

Azken bi egunotako euriteek sortutako egoerak nabarmen egin du hobera eta apurka-apurka normaltzen ari da. Orain, kalteen zenbatekoa neurtzeko garaia da. Gipuzkoan eta Bizkaian sortutako kalteak gutxienez 20,5 milioi eurokoak izan dira, baina kopuru horrek dezente egingo du gora datozen egunetan. Izan ere, Bizkaiari dagokionez, kopuru horretan errepideetan izandako galerak baino ez dira sartzen. Beraz, horri gehitu behar zaizkio udalen ondasunetan izandako kalteak eta jabego pribatuko soto, denda eta autoetakoak. Lapurdin izandako kalteen zenbatekorik ez da oraindik jakitera eman.

Bizkaiko Foru Aldundiak esan duenez, euriteek 14,5 milioi euroko galerak eragin zituen Bizkaiko errepideetan. Kaltetuenak honako hauek izan dira: BI-3123 errepidea Mungia, Arrieta eta San Kristobal artekoa, BI-2101 errepidea (Meñaka-Bakio), BI-3101 (Bakio-Bermeo), eta BI-631 errepidea (Mungia-Bermeo).

Aseguru Etxeen Partzuergoak, bere aldetik, Gipuzkoan izandako kalteen behin-behineko balorazioa egin zuen, eta horren arabera, kalteok sei milioi eurokoak izan dira. Dena dela, kopurua behin-behinekoa da, adituak oraindik ere lanean ari direlako, eta litekeena da kopurua datozen egunetan aldatzea. Beraz, orain arte zenbatutako galerak gutxienez 20,5 milioi eurokoak dira Bizkaian eta Gipuzkoan.

Egoera normaltzen ari da

Apurka-apurka egoera bere onera bueltatzen ari da, baina oraindik ere nabariak dira urak utzitako aztarnak. Bizkaiko Foru Aldundiak jakitera eman duenez, ehun behargin inguru aritu dira garbiketa lanetan, eta oraindik badago zer eginik Bizkaiko zenbait errepide eta bazterretan.

Gipuzkoan kalte gehien jasan zuen eskualdeetako bat Irungo ingurua izan zen. Bertan, ura metro eta erdiko altuerara heldu zen. Irungo udalak adierazi duenez, astelehenean udaltzaiek herriko berrogei kaletara joan behar izan zuten, eta, oro-

Hendaia eta Sokoa arteko itsas hegiko errepidea konpontzen gaur hasiko dira

Aitor Renteria | BAIONA

Uholdeen aiherra pairatu ondoren, konponketarako tenoreak heldu da Hendaia eta Urruñako eskualdean. Horren adierazgarri, gaur berean abiatuko dira Hendaia eta Sokoa lotzen dituen itsas hegiko errepidea konpontzeko lanak. Astelehenen goizaldeko uholdeen eraginez, 40 metro errepide erori ziren, eta geroztik errepidea hetsirik dago. Gaur hasiko badira ere, lanen bururatzeari ez da aitzinikusten heldu den aste hondarreraino.

Konponketa lanei bultzada bat eman nahiez, Jean Jacques Lasserre Kontseilu Nagusiko Lehendakaria Urruñan eta Hendaian izan zen atzo arratsaldean. Laserrekin batera Kontseilu Nagusiko teknikariak jin ziren, larritasun handiena duten lanak zehaztu eta behar diren erabakiak hartzeko asmoz.

BOB EDMÉ

KALTEAK. Hendaian nabariak ziren urak eragindako triskantzak.

Hendaiako Herriko Etxeko sorospen zerbitzuek aditzera eman dutenez, oraindik soberra goiz da jasandako kalteen zenbatekoa neurtzeko eta galeren aurrekontu bat osatzeko. Oraingoan, lehentasun osoa ematen diote herriko hoderia konpontzeari. Zenbait puntu-

tan oraindik nahasten dira euri urak eta erabilitako ur zikinak. Lyonnaise des Eaux konpainiako teknikariak gogor ari dira lanean lurrazpiko sisteman dauden hausturak bilatzen eta konpontzen. Emeki-emeki, isurketan dauden puntuak identifikatzen ari

dira, eta behar dituzten lanak antolatzen.

Bertzalde, hendaiarrak etengabe ari dira Herriko Etxera deika, jasan ditzaketen laguntzei buruzko xehetasunak eskatuz. Herriko Etxetik aste honetan berean asurantzengana jo dezaten eskatzen diete, jasandako galerak zehaztu ahal izateko eta konponketa lanen aurrekontu zehatza egiteko.

Les Joncaux auzotegian kokatua dagoen industrialdean ere garbiketa lanak aitzina doaz. Galera handienetarikoa jasan zituen Bonnet hornikuntza lantegian garbiketa eta ekoizpen lanak uztartu nahi izan dituzte. Astelehen arratsaldean deliberatu zuten ekoizpenari ekinen ziotela, nahiz eta oraindik lohi geruza fin bat ukan lantegi barnean. Erabaki honen helburua lantegiko 170 langileen lanpostua bermatzea da. Langile batzuek ekoizpen lanak bermatzen dituzteno, bertze batzuk azken lohi geruza kentzeko ahaleginetan ari ziren.

ASEGURUAK

Kexak aurkezteko
hainbat aholku

Bizkaian eta Gipuzkoan kalte-ordainak jaso ahal izateko, komeni da honako aholku hauek kontuan hartzea.

POLIZA. Adituek diotenez, lehenengo eta behin poliza arretaz irakurri behar da, eta aseguru etxearekin harremanetan jarri.

PARTZUERGEOA. Espainiako Estatuko aseguru etxeek Partzuergo bat osatzen dute hondamendi egoeratan erantzun ahal izateko. Honako helbide hauetara jo behar da: Donostian, Getaria kalea 2, 3.a; eta Bilbon, Heros kalea 3, 1.a.

EPEA. Zazpi eguneko epea dago eskaria aurkezteko. Dena dela, honelako kasuetan aseguru etxeek malgutasunez jokatu ohi dute.

AGIRIAK. Aseguru etxeak edo Partzuergoak ematen duten agiria bete behar da, eta polizaren, ordain-agiriaren eta IFZren fotokopiak aurkeztu.

tara, hirurogeita hamar bat aldiz esku hartu behar izan zuten, gehienetan hustubideak garbitu, hesiak jarri edo kaleak mozteko. Geltoki kalea hesiz inguratu zuten, eta handik SNCFko hamazazpi autobus atera ziren jendea Irundik Miarritzera eramateko, trenbidea Hendaian moztuta zegoela eta.

Donostian ere, lan eta lan ari-tu dira udaleko beharginak ura ateratzen eta bazterrak garbitzen. Alberto Rodriguez zinegotziak azaldu zuenez, zailtasun ugari izan zituzten langileek.

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

GARBIKETA. Herritarrak buru-belarri aritu ziren bazterrak garbitzen.

Loiola auzoan, esaterako, garbiketarako kamioiek ez zuten atzo arte sartzerik izan, eta Ato txako Erretiratuen Etxetik ura atera ondoren berriro bete zen, «orubea blai eginda dagoelako».

Euskotren konpainiak Munda eta Bermeo arteko trenbidea zabaldu zuen atzo. Etenda jarraitu zuten zerbitzu bakarrak Donostiatik Usurbilerako trenbidea eta Donostiatik Lasarte-Oriarako izan ziren, baina Euskotrenek iragarri zuen bi zerbitzu horiek indarrean egongo direla gaur.

Josu Jon Imaz Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak agerraldia egin zuen atzo, eta, hildakorik egon ez dela eta, bere poza agertu zuen. Imazek zorionak eman zizkien instituzio, Babes Zibil eta osasun zerbitzuei «erantzun egoki, azkar eta koordinatua emateagatik».

‘Urak dakarrena,
urak daroa’

GARBIKETA LANAK. Hondamenaren aztarnak nabarmenak ziren atzo Bermeoko kaleetan; goiz osoa garbiketan jardun arren

I. Sagarmínaga | BILBO

Egunotan bete dira 19 urte uholde ikaragarriek Euskal Herria astindu zutela. Iragan astean, atzeritik heltzen ziren berriek Europa *urpean* zegoela zioten. Alabaina, herenegun zorrigaitza geurean izan zen ate joka, eta ondorioak nabarmenak ziren atzokoan Euskal Herriko hainbat herritan. Bizkaiko herri batzuetan ur-jasek

eragindako ondorioak larriak izan badira ere, besteak beste Mungia, Bakio, eta Mundakan, kasurik gogorrena Bermeokoa izan da.

Uholdeek eragindako ondorioak neurtzea eta utzitako zikinkeriarren garbitzea otu zitzaizen atzo bermeotarrei; herritar zein udalari. Kaiak eta itsasaldeak ohiko duen ur berde urdinxkak, lokatz kolorea zuen atzo goizean. Lupetz kolorez jantziak kale eta errepideak. Karrika, bide izkina eta portu alboko enparantza lokatzez lepo zeuden. Udalak langile guztiak jarri zituen garbiketa beharretan. Dendari eta tabernariak, lokatzez betetako sagardo eta ardo botilak, aulkiak, mahaia... ur mahukak eskuetan harturik goiz parte osoa, garbitzen ari-tu ziren. Urak utzitako lupetza eta zikinkeria urez garbituz; esaerak dioen legez, «*urak dakarrena, urak daroa*».

Galeren zenbatekoa datoren ostiralerako iragarri arren, Bermeoko alkate Juan Carlos Goienetxeak adierazi zuenez; herria «hondamen eremutat» jotzea eskatuko dute. Udalaren helburua ahal den bizkorren egunerokotasunean murgiltzea da. Hargatik, udaletxeko ateak eguneko 24 orduz zabaldua izango

dira. Udaltzaingoak ere lanean izango dira ordu oro.

Uholdearen ondorio latzenak portu aldean, Erribera auzunean, Askatasun Bidean, Trake inguruan, eta Zarraskuenaga inguruan izan ziren. Alabaina, galerei aurre egiteko baliabiderik egokiena aseguru pribatua izatea dela azaldu du alkateak. Aseguru etxeak lasaitasuna eta pazientzia eskatu diete herritarrei.

Alkatearen esanetan, Bermeon azken hilabete eta erdian hiru larrialdi-dei izan dira: uztailaren 22an, pasaden larunbatean eta herenegun. Lehenean, 126 litro ur metro koadroko batu zen ordu eta erdian, eta Amezaga erreka gora egin zuen. Iragan larunbatean, euri zaparradek eraginda, ordu erdian 135 litro ur metro koadroko batzeko beste bota zuen. Amezagak berriz egin zuen gainezka.

Herenegun aurreko bi aldietan baino ur kopuru gutxiago bota arren, 110 litro inguru metro koadroko, uholdeak izan ziren. Arrazoia, itsasorearen egoera zitekeen. Aurrekoetan ez bezala, marea biziak zeuden eta itsasgora. Amezagaz gain, Ander Deuna auzoko erreka ere egin zuen gainezka.

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

LUPETZA. Orain, lokatza kentzea da bermeotarren lehentasuna.

ITOITZ. Ingurua ezagutzea eta bertako herritarrekin harremana sendotzea ditu helburu

Gaur hasiko da Itoitzekiko Elkartasuna taldeak antolatutako mendi martxa

Urtero egiten den kanpaldiaren ordezkoa da eta Irati eta Urrobiko bailarak zeharkatuko ditu

Arantza Gartzia | IRUÑEA

Urtegiaren mehatxupearan dau-den herri eta bailaretatik iragango da Itoitzekiko Elkartasuna taldeak antolatutako mendi martxa. Urtero antolatzen den kanpaldiaren ordezkia antolatu dute Irati eta Urrobiko bailarak zeharkatuko dituen lau eguneko martxa. Gaur Agoitzen hasiko da goizeko 10:00etan eta bertan bukatuko da datorren larunbatean.

Ingurua ezagutzera ematea eta beren etxeetatik egoitzak izateko arriskuan bizi diren herritarrekin harremana sendotzea bilatu du Itoitzekiko Elkartasuna taldeak mendi martxa honekin.

Era berean, «proiektu horren burugabekeriaren aurka» protestatu eta egitasmoaren gelditzea eskatu du talde honek.

2002ko maiatzaren 29an Espainiako Auzitegi Nazionalak 1995ean hartutako Itoitz betetzeko debeku erabakia kendu zuen auto baten bitartez. Auzitegi Gorenak hiru aldiz erabakitakoaren aurka jo zuen auto horrek eta urtegia irailean betetzen hasiko direla iragarri zuen Miguel Sanz Nafarroako presidentek. Hala ere, betetze probak gutxienez hiru urtez luzatuko lirakeke, Espainiako Ingurumen Ministerioak larrialdi egitasmo bereziena ezarri diolako proiektuari.

Mendi martxan, baita ere, Iñaki Garcia Koch Itoitzekiko Elkartasuna taldeko kidea askatzeko exijituko dute, urtebete baitarama preso Iruñeko kartzelan. Kochi 1996an Itoizko lanen aurka egindako kable moz-

JOXE LACALLE

Iñaki Garcia Koch Iruñeko kartzelan. Aske uzteko eskatuko dute mendi martxan.

EKIMENAK

Biologo batek Agoitz inguruko fauna eta florari buruzko azalpenak emango ditu gaurko etapan

keta leporatzen diote, Itoitzekiko Elkartasuna taldeko beste zazpi kideei bezala.

Martxan zehar ekintza ugari egingo dituzte

Gaur goizeko 10:00etan Agoitzetik hasiko da martxa, eta batez beste sei orduko iraupena izango du etapa bakoitzak.

AMAIERA

Itoitzen bazkaldu ondoren, bertatik Agoitzera jende katea abiatuko da larunbatean arratsaldeko sei etan

Gaurko bazkaria Errala paraje- an izango da, eta egunean zehar bertako biologo batek inguru horretako fauna eta florari buruzko azalpenak emango ditu. Arizkurenen bukatuko da gaurko etapa, eta herrien okupazioari buruzko mahai-ingurua egingo da. Hor parte hartuko dute Lakabe, Artanga, Errala

eta Uli herri okupatueto hainbat biztanlek.

Bihar Arizkurendik Orotz-Betelura abiatuko dira parte-hartzaileak. Bertan Itoizko urtegiaren egitasmoaren gaur egungo egoeraz eztabaida izango da, eta inguru horretako biztanleek parte hartuko dute.

Abuztuaren 30ean Orotz-Betelutik Labakeraino helduko dira mendizaleak. Artozki herrian dantzak eta herri kirolak izango dira eta Lakaben rock kontzertua egingo da.

Larunbatean, martxaren azken egunean, Lakabetik abiatuta eta Itoitzen bazkaldu ostean, arratsaldeko 18:00etan jende katea antolatu da Itoiztik Agoitzera.

HIRIGINTZA

Altzan 3.000 etxe egiteko proiektua berriz aurkeztuko duela dio Elorzak

Erredakzioa | DONOSTIA

Auditx Akularreko (Donostiako Altza auzoan) hirigintza proiektua berriz ere plenoan aurkeztuko duela jakinarazi zuen atzo Odon Elorza Donostiako alkateak. Hirigintza proiektu horren bidez Altzan 3.000 etxebizitza (horietako 2.500 inguru babes ofizialekoak) eraiki nahi ditu Elorzak.

Elorzak PPri eskatu dio «berriz azter» dezan proiektu honen inguruan orain arte izan duen jarraera. Izan ere, PPk proiektu hau atzera bota ostean hautsi zen PSE-EEk eta PPk Donostian osatzen zuten gobernu taldea.

Orduko proiektuari «zuzenketak» egingo dizkiola esan zuen atzo Elorzak. Oposizioak «ezinbesteko» ikusten dituen aldatketak egingo ditu, «Donostiak ezinbestekoa baitu etxebizitzaren alorrean eragingo duen operazioa». Zentzu horretan dei egin zion EA-EAJri proiektua bultza dezan.

Altzako herritarrak proiektuaren aurka daude

Altza XXI herritar taldea behin eta berriz agertu da proiektu horren aurka. Donostiako Plan Orokorra aldatu egin beharko litzatekeela uste dute.

Talde horretatik salatu dute herritarrek parte hartu behar dutela egitasmo berriak diseinatzeko orduan: «Koherentzia eman behar zaio Altzak daukan egoera urbanistikoari; Udalak gehiegikeriak onartu ditu azken urteetan Altzan eraikuntzaren alorrean».

Bertan 40.000 lagun bizi direla gogorarazten dute talde horretako kideek. Horientzako bizitza kalitatea berreskuratu behar dela aldarrikatzen dute: «Kalitatezko gune libre, azpiegitura ego-kiak, gazteen aisialdi beharrei behar bezala erantzutea, aparkalekuak...».

Azken batean, Altzatik bertatik egindako plana aldarrikatzen dute, «Udalarentzat Altza beste behar batzuk dituen hiri baten periferia baino ez baita».

Gaintxurizketako bailara «defendatzearen alde» ibilaldia egingo dute Lezotik Oiartzunera irailaren 22an

Erredakzioa | DONOSTIA

Baiona-Donostia Eurohiria egitasmoaren baitan Gaintxurizketan 200 hektareako parke logistiko industrialera eraiki nahi dutela salatu dute Lezoko Autobiaren Aurkako Herri Ekimenak eta AHTren Aurkako Asanbladak. Hori gauzatuko balitz «nekazaritzako ingurune baliotsu honen suntsiketa ekarriko luke», salatu dute bi talde horiek.

Protesta egin eta informa-

zioa zabaltzeko ibilaldi informatibora deitu dute irailaren 22rako; ibilaldia goizeko 10:00etan abiatuko da Lezoko Udaletxetik eta 13:30ean Oiartzunen amaituko da. «Egitasmo horiek Gaintxurizketan kaltegarriak inguruak bertatik bertara ikusi eta garraiorako poligono eta azpiegitura handien hedapen txikitzaileari gure gaitzespena adierazi nahi diogu», diote prentsa oharrean Lezotik Oiartzunera ibilaldiaren antolatzaileek.

Bi talde horiek, era berean, salatu nahi dute Lanbarren eremuan hasi dituztela jada lanak: «Uda honetan hasitako lanen ondorioz, jadanik, inguru guztian baso mozketak egin dute, eta errearen kanalizazioarekin batera lur mugimenduei ekin diete».

Oiartzungo Udalaren jarrera salatu dute ibilaldiaren bultza- tzaileek: «Era lotsagarrian ibar honetako lur ez-urbanizagarriak 'industriarako lur urbanizagarri berezi' gisa errekalifi-

katu zituen, baita Arañaburu errekarri balio ekologikoa eta babesa aitortzen zizkieten izendapenak ezabatu ere».

Era berean Gipuzkoako Foru Aldundiak Baiona-Donostia Eurohiria proiektuaren bidez zonaldean «egin nahi duen txikizioa arbuizatzeko» dute. Bi talde horien usten Gaintxurizketan «proiektu kaltegarrien ugalketa katastrofi-ko areagotzen ari da».

Hori guztia salatze deitu dute irailaren 22ko martxara.

HITZ BITAN

TEKNOLOGIA BERRIAK. 31 milioi euro gastatu ditu

Eusko Jaurlaritzaren Konekta Zaitetz programaren bidez 172.732 ordenagailu erosi dira

Erredakzioa | DONOSTIA

Konekta Zaitetz programaren bidez, 172.732 ordenagailu erosten lagundu du diruz Eusko Jaurlaritzak. Hala, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa dira Interneteko konexio gehien duten herrialdeak, eta programa horren bigarren fasearekin konexio kopurua igo egingo dela adierazi zuen atzo Josu Jon Imaz Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak.

2000ko azarotik 2002ko uztaila bitartean programa horrek eman duenaren berri eman zuen Imazek, eta udazkenean abiatuko den bigarren fasearekin «bestelako aparatuak» erosten diru laguntzak emango dituztela iragarri zuen. Horien artean, Interneten sartzeko aukera ematen duten telebistak

eta telefonoak daude. Imazen arabera, teknologia berrien erabilpena modu «harmoniko» baten bidez zabaltzea lortuko da bigarren fasearekin.

Bigarren fasea udazkenean hasiko da, jende helduari begira

Orain arte ordenagailurik erabili ez duen jendeari —batik bat, helduak— eta diru baliabide gutxi duen jendeari begira presatu dute Konekta Zaitetz programaren bigarren fasea; izan ere, «aparatu horiek ordenagailuek baino diru gutxiago balio dute».

Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak aurreratu zuenez, telebista eta telefono egokitu horien kostua 270 euro ingurukoa da, eta horietatik 120 Jaurlaritzak jarriko lituzke. Lehen fasearen bitartez erositako 172.732

RAMON CASTRO / EFE

Udazkenean jarriko du abian Eusko Jaurlaritzak Konekta Zaitetz programaren bigarren fasea.

ordenagailuek, batez beste, 1.326,18 euro balio zuten. Ordenagailu bakoitzeko 150 euro ematen zituen Jaurlaritzak, eta mailegu bidez erosiz gero, aurrezki kutxek beste 120 euro ematen zituzten. Orotara, Eusko Jaurlaritzak 31 milioi euro eman ditu diru laguntzetan eta aurrezki kutxek 14 milioi.

Bizkaia izan da ordenagailu gehien erosi duten herrialdea,

90.280 (%52,26). Gipuzkoan 56.573 saldu dira (%32,75), eta Araban, 25.876 (%14,99). Guztira, 922 dendetan erosi dira ordenagailu horiek Konekta Zaitetz programaren bidez: 476 denda Bizkaikoak dira, 330 Gipuzkoakoak eta 116 Arabakoak.

Lehen kanpaina hori «arrakastatsua» izan dela adierazi zuen Imazek, «Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa baitira konexio

gehien duten herrialdeak, Kataluniari berari alde nabarmena kenduz». Horrez gain, «etapa baten amaiera» izan dela adierazi zuen, eta *Euskadi Informazio Gizartean 2002-2005 Plana* abian dela gogorarazi. Jaurlaritzak 430 milioi euroko aurrekontua du plan horretarako, eta «gizarteko hainbat sektoretan» eragina izango duela nabarmendu zuen Imazek.

DROGA

Baliteke Haxixa eramateagatik Marokon atxilotutako kamioilari nafarrak Iruñean betetzea espetxe zigorra

Iragan martxoaren 12an 2.055 kilo haxix eramateagatik Marokon atxilotutako kamioilari nafarrak Iruñeko espetxean bete dezake 6 urteko zigorra. Juan Karlos Lopez Marin Mutilbabeitiko kamioilariari 6 urteko espetxe zigorra eta 12,8 milioi euroko isuna jarri zioten orduan; baina, Marokoko agintariekin isuna 50.000 eurora jaitsi diotenez, seguruenik estraditatu egingo dute. Haren abokatu Helena Murillok adierazi zuenez, «Marokok argi ikusi du zer-nolakoa den Lopezen ekonomia, eta horregatik jaitsi diote isuna». Oraingoan Tangerko espetxean dago, baina estraditatzeko badute, hirugarren gradua aplikatuko diote, eta lo egitera bakarrik joan beharko du kartzelara.

AZPIEGITURAK

145.000 kamioi inguruk doan erabili dute Ziorraga eta Altube lotzen dituen autobidea

Ziorroga eta Altube (Araba) lotzen dituen autobidean kamioien joan-etorriak %9,12 ugartu dira aurrean. Izan ere, Arabako Diputazioak eta Altubeko errepidearen emakida duen enpresarekin sinatutako hitzarmenaren bitartez, gidariak ez dute zergarik ordaindu behar izan bi herriak lotzen dituen autobideko zatian. Hala, urtariletik ekainera bitartean, 144.496 kamioi pasatu dira autobidetik eta, beraz, Altubeko errepidean sortzen ziren auto ilarak gutxitu eta gidarien segurtasuna areagotu da, Diputazioaren ustez. Autobidea doan izateko Diputazioak 121.111,43 euroko diru laguntza eskaini du aurrean, kostu osoaren erdia. Beste erdia, berriz, autobidearen emakida duen enpresak ordaindu du.

JAIOTZE TASA

Etorkinen eta emakume nafarren erditze ugariak Nafarroako jaiotze tasa nabarmen igotzea ekarri dute

Nafarroan bertakotzen ari diren etorkinek eta azken urteetan emakume nafarrek izan dituzten erditze ugariak direla medio, %10,3 igo da Nafarroako jaiotze tasa. 1997an ez ziren egon 5.000 jaiotza baino gehiago Nafarroan, baina 2001ean erraz gainditu zen kopuru hori, 5.735 haur jaio baitziren. Jaiotza kopuru hori 1985etik hona izan den handiena da. Emakume etorkinek bultzada handia eman diote jaiotze tasari: 1996an 119 emakume etorkin erditu ziren eta kopuru hori bost aldiz handitu zen iaz.

INGURUMENA

Nafarroako Ingurumen Sailak Ultzama ibaian hainbat amuarrain hilik aurkitu dituela dio

Nafarroako Ingurumen Sailak atzo adierazi zuenez, Ultzama ibaian hainbat amuarrain hilik atzeman dituzte, Iraizotz herriaren parean. Gertaera horren arrazoiak ikertzen ari diren arren, isurketa baten ondorioz hil direla uste du Ingurumen Sailak. Astelehean atera zituzten Ultzama ibaitik hilik zeuden 15 eta 30 zentimetroko luzera duten 30 amuarrain inguru. Foruzainek atera zituzten ibaitik, eta arrainen eta uraren laginak hartu zituzten ezbeharraren arrazoiak argitzeko. Ingurumen Saila ardurata dago azken aldian ibai horretan azaldu diren hildako amuarrainen kopurua handia delako, eta horrelakoak berriro gerta ez daitezen «behar bezalako» neurrik hartuko dituztela iragarri du.

GENERO INDARKERIA

Espainiako Poliziak 22 urteko gazte bat atxilotu du Barañainen, emaztea jo eta bortxatzeagatik

Espainiako Poliziak 22 urteko Panturas C. errumaniarra atxilotu zuen abuztuaren 22an Barañainen, emaztea jo eta bortxatzeagatik. Erasoaren ondorioz emakumea ospitalera eraman behar izan zuten. Epailak, behin behineko neurri bezala, sei hilabetez emaztearengandik kilometro bateko distantziara ez hurbiltzea debekatu zion, irekitako diligentzietan oinarrituz. Gertaera hori jazo zen egunaren bezperan emakumeak salaketa jarri zuen senarraren aurka polizia etxean.

HEZKUNTZA

Openingek dio ezingo dituela ireki astelehenean hizkuntza eskolak asteen 5 milioi euro lortzen ez baditu

Opening English School kudeatzen duen enpresak atzo adierazi zuenez, ezingo ditu astelehenean hizkuntza eskolak hasi ez baditu zeregin horretarako behar dituen lauzpabost milioiak lortzen. Enpresaren iturriek diotenez, egunotan hainbat banketxe-ekin hitz egiten ari dira diru hori lortu eta zerbitzua behar bezala eskaintzeko. Opening Ceac taldearen parte da, baina 30 milioi euroko zorretan murgildu eta gero, enpresa horren zati handi bat Grupo Planetak erosi zuen. Opening enpresak 133 eskola ditu, eta horietatik 74tan eurak dira jabeak. Besteak alokairuan dituzte. Ostiralean erabakiko da enpresa horren etorkizuna, langileen batzordeak eta enpresak bilera egingo baitute.

ATXILOKETA

Gazte bat atxilotu dute Bilbon hainbat drogarekin

20 urteko E.B. gazte bilbotarra atxilotu zuten igandean udaltzainek Bilboko San Frantzisko kalean, 30 poltsatxo heroina eta kokaina aldean zeramatzala. Osasun publikoaren aurkako delitua egotzen diote atxilotuari.

CB CANAL BIZKAIA	
Bizkaiko Telebista	
ABUZTUA 28 ASTEAZKENA	
09:00	KONTZERTUA: "Siniestro total" (1ª Parte)
09:30	LAS AVENTURAS DE SHIRLEY HOLMES:
10:00	LA COCINA DE LOCALIA
10:30	COCINA: "DESCUBRA LA PASTA"
11:00	DOCUMENTAL: "VETE ENTERANDOTE"
11:30	KONTZERTUA: "Presidents of the USA" (1ª Parte)
12:00	TELENOVELA: CARITA PINTADA (episodio 107)
13:00	ELLA JARDIN
13:30	LA COCINA DE LOCALIA
14:00	BIZKAIA GAUR 1ª EDICIÓN
14:30	PLANETA VERANO
15:00	NOTICIAS LOCALIA
15:30	SERIE: "EL SEÑORIO DE LARREA"
16:00	HECHO POR ELLA
16:30	SERIE (Cap 55) "ENTRE DOS FUEGOS"
17:00	ELLA JARDIN
17:30	TELENOVELA: CARITA DE ANGEL (Cap 129)
18:15	HOLLYWOOD EN PERSONA "Eddie Murphy"
18:45	TXIKIAREA
19:00	GAME OVER
19:10	BILBAO DISTRITO 0
19:20	PLANETA VERANO
19:30	MTV. CANAL MUSICAL
20:00	LAS CHICAS DE ORO: "Nos vamos de aquí" (1ª Parte)
20:30	BIZKAIA GAUR 2ª EDICIÓN
21:05	NOTICIAS LOCALIA
21:35	PLANETA VERANO
21:45	MAGACIN: "TAQUICARDIA"
22:15	CINE: "Objetivo fatal"
00:00	DOCUMENTAL: "HORA DISCOVERY"
01:00	SERIE: "HISTORIAS DE LA CRIPTA EMBRUJADA"
01:30	DOCUMENTAL: "HORA DISCOVERY"

EZBEHARRA BRETAINIAKO ITSASOAN. Gai kimikoetarako 'Blow Eagle' edo 'Odfjell' ontzi norvegiarra Dunkerqueko portura ekarrarazi eta eskifaia auzibidean ezarriko dute, «nahigabeko hilketa» eta «arriskuan ziren pertsonak ez laguntzea» leporatuta.

Cistude ontzi pelagikoko zazpi marineletatik hiru baino ezin izan dira salbatu. Bederatzi ordu egin zituzten ur hotzetan galduta, ilunpean.

Hiru euskal arrantzale itsasoan galdu dira, Britainiatik hurbil, ontzi bat jo ondoren

Gai kimiko bat zeraman ontzi norvegiar baten aurka jo zuten, igande gauean

Eneko Bidegain | BAIONA

Euskal Herriko hiru arrantzale itsasoan galdu ziren igandetik astelehenerako gauean Britainiako kostatik 120 kilometroa. Haien bizia salbatzeko itxaropen handirik ez da baina bilaketa ez da eten. Desagertuak direnak Joseba Solabarrieta, Manuel Vasquez, Jose Baptista (jatorriz portugaldarra) eta Pascal Vassel dira. Bi Ondarroakoak dira, bestea Pasaiakoa eta laugarrena frantziarra.

Cistude itsasontziko zazpi marinelek itsasora salto egin behar izan zuten gai kimikoaz zamatutako ontzi norvegiar handi bat jo egin ondoren. Zazpi arrantzaleetatik hiru baino ez dituzte aurkitu. «Guardian zegoen marine-lak esnatu gaitu, zamaontzi bat zuzenean gugana zetorrela ohartaraziz», esan du Jean-Yves Barbeau arrantzaleetako batek.

Itsasora jauzi egin behar izan zuten, janzteko ere astirik gabe. Ur hotzetan bederatzi ordu iragan zituzten. Sables d'Olonneko itsas arazoetako arduradunak EGUNKARIARI zehaztu zionaren arabera, satellite sistema bidez lokalizatzen diren deia dar seinaleekin lortu zuten istripua gertatu zela jakitea eta bizirik zirenak salbatzea.

Atzo arratsaldean lau desagertuen bilaketa lanek jarraitzen zuten, baina oraindik ez zuten deus lortu eta eguraldia txartzen hasia zen. Egoera horretan eta ur hotzetan ez da itxaropenik arrantzaleak bizirik topatzeko.

Cistude ontzia Sables d'Olonne-ekoa zen (Vendee departamendua). 1981ean eraikia da eta 26 metroko luzera du. Bazuen urte bat eskas bertako arrantzaleak elkarrekin ari zirela arrantzan. Legatza harrapatzaren zuten. Portuko arrantzale-

Itsas ezbeharra Britainian

Kargaontzi batek, gauerdiko 02.00etan, Cistude Britainiako ontzia jo eta ihes egin zuen. Cistude ontziko zazpi marineletatik hiru baino ez dituzte aurkitu. Beste laurak galduta daude. Susmoen arabera, kargaontzia hori Bow Eagle petroliontzi norvegiarra da.

ak haserre gorrian zeuden atzo, gai kimikoa garraiatzen ari zen ontziak ez zituelako salbatzen lagundu. «Itsasgizonen arteko elkartasunak derrigortzen zuten arrantzaleen salbatzera. Horren orde, ontziak ihes egin zuen eta ezin dut sinetsi ez zirela ezertaz ohartu» adierazi zuen

Jean Garnier arrantza batzordeko lehendakariak.

Norvegiako ontzian zeudene, aldiz, ukatu zuten zerbaitez ohartu zirela. «Uhin handi» bat sentitu zutela uste izan zuten. Sei oren geroago baizik ez ziren ohartu beren ontzian zulo bat zegoela, inkesta egileei erantzun

HONDORATZEA

Galdutako ontzia Ondarroan ibili zen 'Molan' izenarekin

Cistude, galdutako itsasontzia, Cilure izenekoarekin batera zebilen arrastre pelagikoan. Les Sables d'Olonne izeneko herrian baino lehenago, Ondarroako portuan eduki zuen basea, eta Molan izenarekin ibiltzen zen bertan, euskal ontzijabe batek alokatuta, duela urtebete inguru berriro ere Frantziara itzuli arte. Ontziarekin batera, ondarrutar arrantzale batzuk ere abiatu ziren Britainiako portu hartara lanera, Ondarroako LAB sindikatu-tik azaldu dutenez.

Euskal sindikatuak ohartarazi duenez, «arrantza jardueran begi-bistakoa da itsasoak ere ez daukala mugarik», arrantzaleentzako lan baldintzak edonon okerrak izaten direlako: armadoreek gero eta arrantzale gutxiago hartzen dute ontzietako eskifaia osatzeko, eta kargoko postuetako langileak ere gero eta gutxiago izaten dira.

Ondorioz, bakoitzak bere postuan gero eta ordu gehiago sartzera behartuta ikusten du bere burua, eta horrela, istripuetarako arriskuak areagotu egiten dira.

zietenaren arabera. Susmoak laster iritsi ziren Bow Eagle-engan, talkaren ondorioak baitzitu. 200 tona produktu kimiko uretara isuri ziren, baina prefeturaren arabera, ez zegoen kutsadura arriskurik. Ontziak 15.000 tona garraiatzen zituen.

Atzo arratsean, prokuradoreak norvegiar ontzia Frantziako portu batera ekarraraztea agindu zuen. Itsasoko aferetako brigadak Dunkerquera bideratu zuen. Agindu hori gabe, Brasil-dik zetorren ontzia Rotterdamera joan zen.

Nahiz eta Norvegiar dagoen ontzijabeak hitzeman Frantziako justiziarekin kolaboratuko zuela, frantziar aginteari ez zitzaion aski iruditu. Ontsalaz, ontzi horretakoak auziperatuak izanen dira. Prokuradoreak auzibidea ireki zion petrolio ontziari «nahigabeko hilketarik» eta «arriskuan diren jendeen ez laguntzeagatik».

PETROLIOA. AEBetako lehendakariordeak etorkizunean Iraki erasotzea justifikatu du

Brent upelak urte honetako goia jo du Cheneyren hitzen ondorioz

Erasoen beldur, Europako upel erreferentzi nagusia 28 dolarrean iristear izan da

Erredakzioa | **DONOSTIA**

AEBetako lehendakariorde Dick Cheneyren adierazpenek petrolioaren kotizazioetan gorakadak eragin zituen atzo. Lehendakariordeak Iraki eraso egitea justifikatu zuen, eta, dagoeneko, ekintza armatua gertuago dagoela dirudi. Eta noski, Irak munduko laugarren petrolio ekoizlea izanik, urte beltzaren merkatuek eraso susmoei erantzun diete: prezioak gora, berri ere.

Hala, Europako erreferentzia nagusi den Brent upelaren prezioak 28 dolarreko muga gainditu zuen ia atzo egunean zehar: 27,87 dolarrean jo zuen goia, urteko preziorik handiena.

Garestitzeen aurrean LPEE Lurralde Petrolio Esportatzaileen Erakundeak, lasaitasun mezua helarazi nahi izan zien merkatuei. Hala, LPEEko lehendakari Rilwanu Lukmanen arabera, «beharrezkoa izanez gero merkatuetara nahikoa petrolio hornitzeko badugu».

Inbertsiogileak datorren irailaren 19an herrialde esportatzaileek izango duten bilerari begira daude, LPEEko esportazioak jaitziko ote dituzten zain.

Azkenik, aipagarria da ere otsaila amaieratik hona Brent upelaren prezioak izan duen igoera nabarmena. 20 dolarretan zen orduan, eta 28 dolarreko mugatik gertu dabil orain. Hala ere, Irakeko gatazkaren

RONALD ZAK / AP

Rilwanu Lukmanek LPEEko buruak petrolio hornikuntza ziurtatu du.

eragina abuztuan izan du isla petrolioaren prezioan. Hala, 25 dolarretan zen hilabete hasieran, eta ia 3 dolarreko igoera izan du hilabetearen zehar.

Erregaiak ere gora

Gauzak horrela, Irak erasotzeko asmoek erregaien prezioetan igoera gehiago ere eragin ditzaizke. Espainiako Petrolio Produktu Operadoreen Elkarteak zuzendari orokor Alvaro Lazarra-

sak merkatuen «egongaitasun handia» azpimarratu zuen. Hala ere, bere ustez, «gasolinaren kotizazioak egonkor mantentzen diren artean ez da tokian tokiko prezioetan aldaketarik aurreikusten».

Aitzitik, Europako Batasuneko Petrolio Buletineko datuak aztertuz, 95 oktanoko gasolinaren prezioek %8,4 egin dute gora, batez beste, urte hasieraz geroztik, eta %1,2 udan.

BALIO MERKATUAK. Europako konpainien arabera, AEBek munduko burtsen arautzaile bihurtu nahi dute

SEC batzordeak iruzurraren aurkako legea arindu nahi die AEBetik kanpoko enpresei

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Azken finantza eskandaluek hautsak harrotu dituzte Ameriketako Estatu Batuetan. Iragan uztailaren 29an George Bush AEBetako presidentek Sarbanes-Oxley legea —legea bultzatu zuten legebiltzarkideen izenetik dator— izenpetu zuen.

Legeak atzerriko enpresak

datorren ostegunerako haien kontu eta txostenen egiaztasunari buruzko agiria aurkeztera behartzen ditu. Ez dira, beraz, kontent Estatu Batuetako burtsan kotizatzen duten konpainia atzerritarrak, bereziki, Europakoak.

Europar auditoria eta konpainien arteko dokumentazioa sekretupekoa da eta ez dute

ulertzen zergatik aurkeztu behar dieten AEBetako agintariei. Haien iritziz, munduko merkatuen arautzaile bihurtu nahi dute AEBek haien irudi ona berreskuratzeko.

Dena den, egoerak hobera egin dezake haientzat. Haien kexuak entzunak izan dira eta SEC balio merkatuko batzordeak enpresa atzeritarrei legea arintzea aztertzen ari da.

Erresuma Batuko eta Alemaniako enpresak agertu dira bereriziki haserre. Alemaniako Industria Federazioen eledun Peter Weisel hitzetan, halako

neurriek, «gogorrenak 30eko hamarkadatik, ez dituzte merkatuak erakargarriago bihurtzen». Merkatu agintarien helburua, aldiz, konfiantza suspertzea da.

Bestalde, atzo jakin zen ere Citigroup munduko finantza erakunde handienak Worldcomi informazio pribilegiatua eman ziola. Hala onartu zuen Citigroupen atzo. Taldearen arabera, burtsara irteteko zeuden enpresen akzioak eman zizkion Worldcomi. Legezkoa dela eta Worldcom bezerorik onenetako duela arrazoitu zuen.

LAN ISTRIPUAK

Langile bat hil da Angelun eta beste bat larri zauritu Irulegin

Erredakzioa | **BAIONA**

Langile bat hil zen here-negun eguerdian, Angelun. Aldi baterako lan kontratua zuen Mustapha Zoueri garabi batetik, 28 metroko goratasunetik, erori zen eta zaurien ondorioz hil. 32 urte zituen, ezkondua eta haur baten aita. Goiz hartan bertan hasia zen lanean. Ez zen hura izan azken egunetako lan istripu bakarra.

Atzo arratsaldean, bertze langile bat erori zen Irulegin, EDFen argindar poste batean lanean ari zela. Elektrokutatu eta sei metroko goratasunetik erori zen. Larri zauriturik eraman zuten Baionako ospitalera.

LAB sindikatuak salatu zuen istripu horiek «berri ere erakusten dutela lan istripuek eta prekaritateak lotura handia dutela». Azken aldietan langileen egoera «larrituz joan» dela azpimarratu zuen LABek eta «eskubideen aldeko borrokara» deitu.

ONTZIGINTZA

EB eta Hego Koreak ontziolei buruzko elkarrikketa eten dute iraila arte

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Europako Batasuna eta Hego Koreako ordezkariak egunotan Seulen izan dira ontzigintzari buruz adostasun batera iristeko. Baina «aurrerapenik izan ez denez», hurrengo bilera irailaren 16ra arte atzeratzea erabaki dute.

EBko eleduna atzo ez zen pozik korearren jarre-arekin, baina beste bilera bat egiteko deialdia «elkarrikketa bidezko konponbide batera iritsi nahi den froga da». Bestela, Munduko Merkataritza Erakundera joko dute.

LABURAREN

Nafarroako Laborantza Sailak esne sektorea uzteko programa onartu du

Nafarroako Nekazaritza Sailak esnea ekoizteari uzteko programa onartu zuen herenegun. Borondatez esne ekoizpena utzi nahi dioten abeltzainei zuzendurik dago programa, ustiategi txikiak dituztenentzat, bereziki. Hala, jarduerarekin jarraitu ezin dutenentzat laguntzak jasotzen ditu, eta 2002-2003 urteen artean jarriko da abian.

EBZren ustez euroguneko ekonomia ez da espero bezainbeste haziko

Otmar Issing Europako Banku Zentraleko ekonomista buruak *Boersen Zeitung* egunkari alemaniarrean gaur argitaratuko den elkarrikketa baterako adierazi zuenez, 2002an espero zena baino gutxiago haziko da euroaren eremuko ekonomia. Issingen ustez, %2 eta 2,5 bitarteko hazkundea ez da lortuko eta inflazioarako arriskuak ez du behera egingo urtea amaitu bitartean.

Bilbo-2000 %2tik gora irabazi eta 1.200 puntuko maila gailendu du

Bilboko burtsak %2,14 egin zuen aurrera atzo eta amaieran 1.200 puntuko maila gailendu zuen ozta-ozta Brasilen interesak dituzten enpresa eta finantza erakundeek eraginda. Latinoamerikako herrialdeko bankuek bertako ekonomia sustengatuko duten konpromisoa hartu eta merkatuen gorakada eragin zuen. Madrilgo Ibex-35ak %2,6 irabazi zuen.

**GASOLINDEGIAN
LANGILEA BEHAR DA
JAI EGUNETARAKO
943 27 92 11
Donostia**

ERRUSIAREN ETA GEORGIAREN ARTEKO KRISIA. Txetxeniako gerra eta haren ondorioak Nazio Batuen Erakundera eraman ditu lehendabizi Tbilisik. Errusiaren jokaerak Kaukaso osoa gatazkarat eraman lezakeela dio Xevardnadzeren aginteak

Bonbardaketekin «estatu terrorismoa» egitea egotzi dio Tbilisik Moskuri NBEn

Errusiako zenbait hedabideren arabera, kalapita honen atzean AEBen azpijokoa dago, Washingtonek bere interesak areagotu nahi dituelako Kaukasoko eskualdean

GAITZALDIAREN SEGIDA

Soldadu errusiarrek alde egiteko exijitu du Parlamentuak

Tbilisiko Parlamentuak Eduard Xevardnadze presidenteari galdegin dio azkartu ditzan Errusiako soldaduak Georgiatik alde egiteko egin beharrekoak. Halaber, diputatu georgiarrek azpimarratu zuten garaia litzatekeela Georgiak Sobiet Batasun ohia desagertu ostean bertan sartuta zeuden zenbait herriren artean eratutako Estatu Burujabeen Komunitateetik ospa egiteko.

Soldadu errusiarren egonaldia oso gai minbera da Georgian, Tbilisik ondo baitaki indar horiek laguntzarik eman zietela Abkhaziako independentistek, hauek Tbilisiren aginteari arbuio egin ziotelarik eta errepublika burujabe bat eratu zutelarik. Gatazka honen ondorioz, 300.000 georgiar Abkhaziatik ihes egiterat behartuak izan ziren.

SAKINFORM / EPA

Georgiako Armadako tankeak, Pankisi eskualdean. Errusiak alde hori bonbardatu du, han gerrilla txetxeniarrak babesten dela argudiatuta.

Erredakzioa | DONOSTIA

Georgiako enbaxadoreak Nazio Batuen Erakundera salatu zuen herenegun Errusiako gerra hegazkinek joan den ostiralean Pankisik mehakan egin zuten eraso, «nazioarte zuzenbidearen bortxaketa larritzat» jota. Hala, Txetxeniako gerra lehen aldikotz nazioarteko gatazka mailara iritsi da, Moskuren kaltean.

Revaza Adamia Tbilisik gobernuak NBEn duen ordezkariak adierazi zuenez, «nazioarteko zuzenbidearen urratze nabarmen horrekin, arriskua bada Kaukaso osoa gerrara eramateko». Nazioarteko erakundera egindako salaketa horretan, Georgiako agintariak gogor hitz egin zuten Moskuren aurka, Errusiaren jokaerak «estatu terrorismoarekin antzekotasunik» balukeela aldarrikatuta eta

«bere garaian Sobiet Batasunak izan zuen jokabidearekiko gogoratze samina» azpimarratuta.

Tbilisik gobernuaren haserre bizia eragin duen azkenengo gertakaria izan da, beraz, hamar bat gerra hegazkinek joan den ostiralean Pankisik mehakaren inguruak bonbardatzea. Eraso horren ondorioz, Guram Otiashvili 65 urteko nekazariak bizia galdu zuen eta beste zazpi herritar zauritu zituzten. Georgiako agintariak Errusiako Aire Armadaren ekitaldi bat izan zela salatu zuten berehala eta, Moskuk ezeztatu egin zuen arren, OSCE, Europako Segurtasun eta Kooperazioarako Erakundeko begiraleek baietsi zuten bonbardatzea egin zuten airekoak Errusia aldetik joan zirela.

Eduard Xevardnadze Georgiako presidentea Errusiako

SALAKETA LARRIA

‘Komsomolskaya Pravda’ egunkariaren iritzian, «Xevardnadze AEBen peoia da, Washingtonek Kaukason sartzeko planaren barruan»

gerra hegazkinek egindako erasoaren ondorioz hil zen herritarren ehorzketara joan zen atzo. «Errusiako Armadaren oldartze horrek muga guztiak apurtu ditu eta Nazio Batuen Erakundeari ohartarazi diogu nazioarteko zuzenbidearen zangopilatze zakar bat izan dela», esan zuen.

Ivanov: «Pankisi terrorismoarean ohandze bilakatu da»

Hiletaren ostean, Xevardnadzek bertako agintari militarre-

kin hitz egin zuen, joan den aste amaieratik Georgiako Armadak Pankisik mehakan eta inguruetan hasitako operazio militarren berri hartzeko. Ezen Moskuk agintari georgiarrei etengabe leporatzen dielarik Txetxeniako gerrillari andana bakean uzten dutela eskualde horretan, Tbilisik soldaduak bertara bidaltzea ebatzi du, «kriminalen aurkako operazio bat» egiteko.

Igor Ivanov Errusiako Defentsa ministroa poztu egin zen erabaki horretaz. «Azkenean, Georgia ohartu egin da egoeraren larritasunaz eta zerbait egitea erabaki du». Ivanoven iritziz, Pankisik eskualdean ehunka gerrillari txetxeniarrak ezkutatuak daude eta «terrorismoaren ohandze bat badago hor, Afganistanen egon zen bezalaxe». Hortaz, Errusiako Defentsa ministroaren ustez, «te-

rrorismoaren babesgune hori ez da deuseztatu ahal izango Errusiako indar armatuen laguntzarik gabe».

Tbilisik Moskuren aurka egindako nazioarteko salaketarekin ez dirudi, haatik, Georgia eta Errusia txetxeniarr independentisten aurka eskuz esku ibil daitezkeenik. Errusiako zenbait hedabideren iritzian, gainerat, bi herrien arteko auzia sumintzearen atzean AEBen azpijokoa dago.

Nezavisimaya Gazeta egunkariak halaxe titulatu zuen lehenengo orria atzo: «Ameriketako Estatu Batuek Errusia Kaukasotik botatzeko ekinbidea hasi dute». *Komsomolskaya Pravda* egunkariak antzera iriztzi zion: «Eduard Xevardnadze Washingtonen peoi bat da, AEBek Kaukasoon sartzeko egitasmoarekin daukaten planaren barruan».

AEB-IRAK. Irakeko presidenteordea eta Siriako presidentea Damaskon bildu dira, auziaren gainean eztabaidatzeko

Erredakzioa | DONOSTIA

Iraken kontra AEB Ameriketako Estatu Batuek egin gogo duten eraso militar zabala dela eta, buruzagi arabiarrek elkarriketa eta eginahal diplomatikoak areagotzen dihardute egunotan. Arabiarrak kezkatuta daude, eraso militarrek ez ote duen hankaz gora jarriko eskualdeko egonkortasuna. Irakeko presidenteorde Taha Jassin Ramadan eta Bahreingo Hamad erregea Siriako presidente Bashar Al Assadekin biltzekoak ziren atzo, Damaskon. AEBetako presidente George W. Bush, berriaz, hainbat bilera egiten ari da Saudi Arabiako agintariekin, Iraken eta *terrorismoaren* kontrako borrokaren auzien inguruan sortutako ezadostasun eta tirabirak leuntzeko asmoz.

Egunotan, Siriak protagonismo berezia hartu du arabiarren artean, Irakeko auziari dagokionez. Bashar Al Assad presidentea, Saudi Arabian izan ondoren, atzo Irakeko presidenteorde Taha Jassin Ramadanekin eta Bahreingo Hamad erregearekin biltzekoak zen atzo. Herenegun gauean, Al Assad Saudi Arabiako Abdala Ben Abdelaziz printzearekin elkarriketatu zen Jeda hirian, Itsaso Gorriaren ertzean. Biek ala biek azpimarratu zuten, «eskualdeko egoera okertzeak desiratu gabeko emaitzak ekar ditzake, hala nola eskualdeko nahiz mundu osoko egonkortasuna eta segurtasuna hondatzea».

Al Assadek eta Abdalak inplizituki argi utzi zuten AEBek Saddam Hussein boteretik kentzeko egin nahi duten Iraken aurkako eraso militarren kontra daudela. Gainerako herrialde arabiarrek ere eraso egitearekin ez daudela ados azaldu dute.

Ia une berean, herenegun gauean, AEBetako presidenteorde Dick Cheney —Iraki erasotzeko sustatzailerik sutsuenetakoa— Bagdaden kontrako «ekintza prebentibo» baten alde mintzatu zen.

«Denbora ahitzen ari da», esan zuen Cheneyk, eta Irakek arma kimiko eta biologikoak dituela eta bere armategiari arma nuklearrak gehitu nahi dizkiola erantsi zuen. Presidenteorde estatubatuarrek adierazi zuen Washingtonen lehenbailehen eraso nahi diola Bagdadi; izan ere, egunetik egunera nazioartek —AEBen aliatuak barne— eta AEBetako iritzi publikoak geroz eta desgokiago ikusten dute halako ekintza militarrek abiatzea.

Alemaniko kantziler Gerhard Schroederrek Cheneyren hitzak kritikatu zituen atzo, RTL telebista katean.

Edozein modutan, Etxe Zuri-

SANA / AP

Siriako Presidente Bashar Al Assad, eskuinean, Irakeko presidenteorde Taha Jassin Ramadanekin, atzo, Damaskon.

Arabiarrak Iraken kontrako eraso eragozteko eginahaletan dabilta

AEBetako presidenteorde Dick Cheney «ekintza militar prebentibo» baten alde azaldu da

ko funtzionarioak behin eta berriro nabarmentzen ari dira ez dela oraindik erasoaren gaineko erabaki irmorik hartu.

AEBak, babes zabala baten bila

AEBetako Kongresuko hainbat kidek presidenteari galdegin diote lehenik babes zabala lor dezan herrialdean, inongo ekintza militarrik abiatu baino lehen. Bien bitartean, George W. Bush presidentea zenbait bilera egiten ari da Saudi Arabiako agintariekin, Iraken eta *terrorismoaren* aurkako borrokaren auzietan sortutako ezadostasun eta tirabirak leuntzeko. Hala, bart arratsean Riadek AEBetan duen enbaxadore Bandar Bin Sultan printzea George W. Bushekin elkarriketatzea zen Crawfordeko arrantxoan, Texasen.

Ordu batzuk lehenago, SPA agentziaren arabera, Bush Abdala printzearekin telefonoz solastatu zen, eta bi herrialdeen arteko harremanak oraindik sendoak direla berretsi zion. Haatik, AEBen eta Saudi Arabiaren arteko harremanak ez dira Bushen nahi bezain onak, Irakeko auzian ez baitatoz bat. Washingtonen behin eta berriro baztertu ditu Riad ekintzaile islamisten sostengatzailea dela dioten akusazioak. Iazko irailaren 11ko erasoko ustezko ekin-

HOSNI MUBARAK

Egiptoko presidentea

«Iraki erasotzen badiozue, ezein buruzagi arabiar ez da gai izango masen haserrea kontrolatzeko»

tzaileetatik 15 saudiarabiarrak ziren, baita Guantanamo preso dauden herenak ere.

Egiptoko presidente Hosni Mubarak Alexandrian ohar-tarazi zuen arabiarren haserrea areagotuko dela israeldarren eta palestinarren arteko bake

JACK STRAW

Erresuma Batuko Atzerri ministroa

«Uste dut aski zuhurra dela AEBek Saddam Hussein erregimenaren kontrako ekintza militarrik ez baztertzea»

akordioaren bat lortu ezean. Ildo horretan, zera adierazi zien Bagdaden kontrako eraso militar zabala egin nahi dutenei: «Iraki erasotzen badiozue, ezein buruzagi arabiar ez da gai izango masen haserrea kontrolatzeko».

Mubarak atzo berretsi zuen estatu arabiar guztiek, Kuwait eta Saudi Arabia barne, ez dutela onartzen Iraken kontrako erasorik; gainera, «saudiarabiarrak ez die AEBei bere baseak erabiltzen utziko».

Alta bada, Erresuma Batuko Atzerri ministro Jack Strawk atzo adierazi zuen bere gobernuak ez duela baztertzen ekintza militar bat abiatzea, nahiz eta oraino horren inguruko deliberorik hartu ez duen. «Uste dut aski zuhurra dela AEBek Saddam Hussein erregimenaren kontrako ekintza militarrik ez baztertzea», gaineratu zuen Strawk.

NBE-KO IKUSKATZAILEAK

Irakek berretsi du ez duela arma debekaturik

Siriarantz abiatu aitzin, Irakeko presidenteorde Taha Jassin Ramadanek berretsi zuen Bagdaden ez duela suntsiketa masiborako armarik. NBE Nazio Batuetako Arma Ikuskatzaileen misio kideak 1998ko abenduan atera ziren Iraketik, AEBek eta Erresuma Batuek bonbardaketa masibo bat egin aurretik. Orduko hartan, AEBentzako eta Israelentzako espioi lanak egitea leporatu zien Bagdaden ikuskatzaileei; adi-tuetako batzuek onartu zuten herrialde horietako zerbitzu sekretuekin informazioa trukatzeko

zutela. Ramadanek atzo esan zuenez, «NBEko ikuskatzaileen misioa bukatu zen; ikuskatzea burutu eta armarik ez zegoela frogatu zuten».

Arma ikuskatzaileei itzultzen uzteko exijitzen dio NBEk Iraki. Neurri horrekin, Iraken kontrako eraso saihes daitekeela uste du NBEk. Dena den, Washingtonen dio bere xedea Saddam Hussein boteretik kentzea dela. Ikuskatzaileei itzultzen uzteko, Bagdaden eskatzen du NBEk 1990ean ezarritako bahimendua kentzeko. Zernahi gisaz, Ramadanek arma ikuskatzaileen inguruko elkarriketara gonbidatu zituen berriaz AEBak, dauden ezadostasunak konpontzeko. «Iraken diogu misioa bukatu dela, eta AEBetan, ezetz. Beraz, hitz egin dezagun egintzak aztertu eta ezadostasunak konpontzeko», esan zuen.

ERIK DRAPER / APF

Alvaro Uribe Kolonbiako presidentea —ezkerrean— George W. Bushekin bilduta Etxe Zurian, aurtengo ekaineko argazkian.

Kolonbia, bakartzeko bidean

WASHINGTON ETA BOGOTAREN ARTEKO ITUNAK. Bere militarrei inmutitatea bermatzeko hitzarmena egin nahi dute Estatu Batuek kolonbiarrekin. Hego Amerikako auzoen larritasuna piztu du

Harald Neuber |

Agintea hartu zuenetik aste gutxira, inguruko estatuekin gatazka larrian jartzeko arriskuan da Kolonbiako presidentea berri Alvaro Uribe Velez. Horretarako arrazoiak, Bogota eta Washington Kolonbiako ezkerreko gerrillaren kontrako borrokan gero eta hurbilago egotea da.

Washingtonek zera eskatzen dio Uribe gogorrari: NZA Nazioarteko Zigor Auzitegiaren inguruko eztabaidari begira, bi aldeko itun bat sina dezan Estatu Batuetako militarrei zigorgabetasuna bermatzeko Kolonbian. Bogotak sinatu zuen NZAren aldeko ebazpena. Uribe ez baditu Ameriketako Estatu Batuen (AEB) eskaerak onartzen, baliteke Washingtonek laguntza militarra kentzea. Horren bidez, Kolonbiako eliteek gerrillaren eta gizarte mugimenduen aurka luzaroan planeaturiko kanpaina buka litzateke, benetan hastera heldu aurretik.

Hainbat estaturekin eginiko bi aldeko itunen bidez, NZA oinarrian ahuldu nahi dute AEBek, haren ildoak beren

nahiaren arabera aldatzeko. AEBetako Kongresuan lege egitasmo bat da aurki onartzekoa, NZAren estatutua sinatu duten herrialde guztietan AEBen ordainketak izozteko. Washingtonekin bi aldeko inmutitate ituna egitea litzateke gero finantza blokatzea kentzeko baldintza. Errumania eta Estonia bezalako gobernu periferikoei jakitera eman dietenez, NATOk kide bihurtzea soilik izango da posible Washingtonek bultzatuta. Mendebaldeko estatuek presio horiei aurre egin diezaieketen arren, Hirugarren Mundua deituriko herrialdeetako gobernuak Washingtonek deiarri men egitea besterik ez dute, finantza arrazoiak direla-eta.

Merkataritza erakundeak ezbaian

Honekin batera, ICC Nazioarteko Merkataritza Ganberako kide diren estatu guztiak «demokratikoak» izateko beharra ezarri du Washingtonek. AEBetako Gobernutik hurbil den Human Rights Watch giza eskubideen aldeko erakundeko lege zuzendariak asteburuan *Washington Post* egunkarian

aditzera eman zuenez, «Txina, Kuba edo Sudan bezalako diktadurak ez dira egun gaitzespenaren beldur». ICCTik kanporatuta, hori aldatzea litekeena da.

Hego Amerikan handia da AEB eta Kolonbiaren arteko itun batekiko kontraktasuna. Kolonbiako gerra zibilaren gogortzearen haritik AEBek eskualdean duten esku-hartze militarra handituko den beldur dira, batez ere, Brasilen. Uste dutenez, baliteke AEBek Hego Amerikako merkataritza askeko gune Mercosurren eskua sartzeara, Kolonbiako gatazka erabilita. Mercosur AEBk menpean duten FTAA/ALCA (Ameriketako Merkataritza Librerako Gunea) erakundearen lehiakide ernegarritzat dute Washingtonek. Beldurrarekin batera, haserreareagotu da AEBekiko hurbiltasuna inoiz ezkutatu ez duen Uriberen gobernuaren aurrean. Zalantzan jartzen hasiak dira, honen haritik, Kolonbiako gerrillak mugak zeharkatuz gero inguruko estatuak ekintza militarra abiatzera behartzen dituzten itunak. Panama eta Brasil batez ere beldur dira gatazkan sartzera be-

hartuko dituzten. Hego Amerikan gero eta bakartuago egotearen beldurrez, AEBekiko akordioa sinatu aurretik, Rioko Taldearekin kontsultatuko nahi zuela argitu zuen asteburuan Bogotak.

Elkarrizketa irailean

Gaia agendan izango dute irailaren erdialdean Uribe eta George W. Bush AEBetako presidentek Washingtonek egitekoa duten bileran. AEBetako Atzerri Ministerioko Estatu

AUZOEK HASERREA

Zalantzan jartzen hasiak dira gerrillak mugak zeharkatuz gero inguruko estatuak ekintzara behartzen dituzten itunak

idazkari Marc Grossmanek jarrera gogorra izango dutela esan du berriki. Rioko Taldearen esku hartzeak afera asko zaildu duela esan zuen. «Nahi dugun guztia sinadura bat da», gaineratu zuen.

Hego Amerikatik erreakzioak berehala etorri arren, Europako Batasunak bidea eman dio AEBen politikari. Washington libre da bi aldeko itunak egiteko ICCren estatutua berretsi duten estatuekin, esan dute Alemaniako Atzerri Ministerioan. Halako itunen zilegitasuna beste orri batean izaten da, ordea. Nazioarteko zuzenbidean oinarri ahulak izaten dituzte akordioek, lehenagotik sinaturiko itun baten izpiritua- ren aurkakoak direnean.

AEB

Washingtonen NZAren duen jarrera aztertuko du EBk

Agentziak | BRUSELA

Europako Batzordeak datorren irailaren 4an aztertuko ditu Ameriketako Estatu Batuek hainbat estaturekin egiten ari diren akordioak. Akordio horiekin AEBetako Armadako kideek inmutitatea izango dute NZA Nazioarteko Zigor Auzitegiaren aurrean. Estatu guztiekin bilduko da Washington akordioak hitz egiteko. Errumaniak sinatua du jadanik AEBekin inmutatearen inguruko akordioa.

Europako Batzordeko presidente Romano Prodi herrialde guztiei eskatu die AEBekin akordio hori ez sinatzeko, haren testua aztertu aurretik behintzat. Europako Batzordeak oraindik ez du jarrera ofizialik hartu gertaera horren aurrean. Horretarako irailaren 4ko bilaren zain dago.

Epaiketa itxien kontra ebatsi du auzitegi batek

Agentziak | WASHINGTON

Detroiteko auzitegi federaletako hiru epailek AEBetako Konstituzioaren aurkakotzat jo dute Libanoko herriar baten aurkako epaiketa itxia egitea. Rabin Haddad abenduan atxilotu zuten bere bisatuen epea amaituta zegoelako. Haddaden aurka epaiketa itxia egiteko asmoa zuten, baina epaileek ez dute hori onartu. «Itzailean lan egiten duen gobernuaren gure gizartearen erai-ki zutenen aurka doa», argudiatu dute.

Giza eskubideen aldeko erakundeek erabaki hori «garaipen ikaragarria bezala» hartu dute, eta Bushen terrorismoaren aurkako politikan eragin nabarmenak izan ditzakeela adierazi. Irailaren 11ko atentatuaren ostean Bushen politika gogor kritikatu dute. Elisa Massimo Giza Eskubideen Defentsarako Abokatuen Bulegoko buruaren ustez, «Gobernuaren botereari mugak jartzeko ebazpen garrantzitsua izan da».

HITZ BITAN

EKIALDE HURBILA. 17 palestinar atxilotu dituzte

Armada erretiratzeko sinaturiko ituna ez betetzea leporatu dio Arafatek Israelgo Gobernuari

Agentziak | JERUSALEM

PAN Palestinako Aginte Nazionalen buru Jasser Arafatek Israelgo Armada Gaza eta Belendik erretiratzeko duela ia bi aste sinaturiko ituna ez betetzea leporatu zion atzo Israelgo Gobernuari.

Belengo hirigunetik tankeak atera dituzten arren, oraindik ere Zisjordania inguratzen dute militarrek, eta inguruko hainbat herrixkatak biztanleei sartu-irtenak galarazten dizkiete. Horretaz gain, israeldarrek Gazan dituzten kontrolak eta hesiak ez dituztela kendu salatu zuen Palestinako Aginte Nazionalen presidenteak, bere gobernuarekin atzo Ramalan izaniko bileraren ondoren.

Binyamin Ben Eliezer Israelgo Defentsa ministroa eta Abdel Rasek Al Jahia Palestinako Barne ministroa atzo arratsaldean bildu ziren, palestinarrei mugitzeko trabak kentzeko eta erretiratze egitasmoa aitzinatzeko. Bi ministrook sinatu zuten ituna abuztuaren 18an.

«Israeldarren bizitzarekin jolasten»

Israelgo herritarren «bizitzarekin jolasten» aritzea leporatu zien atzo Gush Shalom talde bakezaleak Ariel Sharon Israelgo lehen ministroari eta Shimon Peres Atzerri Ministerioko arduradunari. Iraki erasotzeko Estatu Batuei egiten dieten deiekin Israelgo Gobernuko arduradunek «ehunka mila herri-

HUSEIN HUSEIN / AP

Jasser Arafat presidentea, bere gobernuko ministroekin bilduta, atzo, Ramalako egoitzan.

tar israeldar kaltetuko dituen gerra» xaxatzen ari direla esan zuen taldeak, agiri baten bidez. «Israel gerra sostengatzen duen munduko estatu bakarra da», gaineratu zuten idazkian.

Bestalde, Zisjordaniako Hebron, Nabulus, Kalkilia, Janin eta Tulkaremen palestinarren matxinada —*intifada*— zuzentzea leporatuta, atxilotetak egingen jarraitu zuen atzo Armadak.

Goizaldean erresistentziako 17 ustezko ekintzaile atxilotu zituzten soldaduek, besteak beste, Hamaseko Zisjordaniako iparraldeko arduradun Jamal Abu Al Hia.

NIKARAGUA

Alemanek auzitara eroango dute Bolaños, difamazioagatik

Nikaraguako presidente ohi Arnoldo Alemanek atzo iragarri zuen Enrique Bolaños presidentea difamazioagatik eramango duela epaitegietara. Gainera, bere kontrako ustelkeria akusazioak frogatzeko eskatu zuen Alemanek. Presidente ohia eta beste 13 lagun —tartean bere bost senide— dirua garbitzeaz, iruzurraz eta Estatuaren kontrako delituez akusatuta daude.

ALJERIA

Hamar ume ito dira eta beste sei galdu, uholdeak direla eta

Aljeriako ekialdean azken egunotan izandako denboraleak eragindako uholdeetan hamar haur hil ziren herenegun. Horiez gain, beste sei ume desagerturik dira. Euria ari zuela, umeek zubi baten azpian hartu zuten aterpe, eta uhar batek bortizki eraman zituen.

JAPONIA

Tokioko auzitegi batek ez du onartu gerra biologikoaren biktimen eskaria

Tokioko auzitegi batek lehen aldiz onartu du II. Mundu Gerra aurretik eta bitartean Japoniak arma biologikoak erabili zituela. Aitzitik, jujeek ez dituzte onartu gerra bakteriologikoaren ustezko biktima izandako 180 txinatarren eskaerak. Hauek kalte ordainak eskatzen zizkieten Japoniari.

JUAN MEDINA / EFE

ESPAINIA

73 etorkin atzeman dituzte Fuerteventuran

Poliziak legez kanpoko 73 etorkin atzeman zituen atzo Fuerteventuran (Kanaria uharteak), tartean ziren 11 emakume haurdun eta bi urte baino gutxiagoko ume bat. Zenbait erakundek ohartarazi dute haurdunak, Nigeriara itzuliz gero, arriskuan leudekeela, lege islamiarra ezarriko balitzate —Amina Lawali bezala, adulerioagatik heriotzara zigortuz—. Bestalde, beste bost etorkinengatik izandako astanafarreria kontrolatu dute.

ERRESUMA BATUA

Straw Europako Batasunerako Konstituzioaren alde egin du

Erresuma Batuko Atzerri ministro Jack Straw EB Europako Batasunerako Konstituzio idatzi baten aldeko azaldu zen atzo, Eskozian. «Konstituzio bat izateak ez du esan nahi Europako estatu handi baten araudia hitzez hitz jarraitzerik; oinarritzko arauak lirateke soilik», esan zuen.

PETER MORRISON / AP

GREG BAKER / AP

TXINA

Dongting aintzirako ur maila behekitzen ari da

Hunan probintziako Dongting aintzirako ura jaisten ari da, agintarien arabera, astelehenean euri erauntsiak izan ziren arren. Azken euriek aintzirara ura daramaten Lishui eta Yanshui ibaiei eragin zieten, baina, agintarien esanetan, soilik Lishuien ur maila goititu zen. Agintariak baikor ageri dira, eta uste dute gutxienez 10 milioi pertsonari eragingo lieketen uholdeak saihesteko aukera egon badagoela. Haatik, beste eskualde batzuetan alerta egoeran dira.

Kultura Sailak diruz lagundutako egunkaria

REALA-ATHLETIC. Espainiako Liga hastera doa, eta lehen partidari Real eta Athletic neurtuko dira. Realean Denoueixek nahiko garbi ditu ideiak, eta baita taldeak nola jokatu behar duen ere. Athleticen, ordea, atea nork zainduko duen erabakitzeke dago.

Hasiera berri baten bila

Denoueixek sistema ezberdin batekin eta lana egiteko beste modu batekin aurkeztuko du Real derbian

Jon Ordoñez | DONOSTIA

Goizeko entrenamenduaren ondoren, gaur Realaren lehen eta bigarren taldeak Koruko Amabirjinari bisita egingo diote Donostiako Santa Maria Basilikan. Azken hiru denboraldietan gertatutakoa ikusita ez zaio bategarizko etorririko talde txuri-urdinari diren eta ez diren santu guztiei otoitz egitea. Espainiako Liga hastera doa, iaz bezala Athleticen aurkako derbi batekin, eta Raynald Denoueix entrenatzaileak aurreko denboraldiaren hasiera entzun ere egin nahi ez duen arren, inork ezin du ahaztu 2001-2002 denboraldia mugarritu zuen datua: lehenengo 24 puntuetatik bi besterik ez zituzten lortu Realeko lehen taldeko jokalariek.

Orain ez dago, ordea, hasiera anker hori errepikatuko dela iragartzen duen daturik. Iazko denboraldi-aurrea eta Ligako lehen partidak lesioek izorrratu zituzten, eta orain arte behintzat ez da horrelakorik gertatu. Denoueixek lan fisikoa azpimarratu nahi izan du denboraldi-aurre honetan, eta taktikoki bere ideiak errotzen jardun da lanean. Berak esaten duen bezala, bere sistemaren «automatismoak» hobetzen, jokalariek bere sistema ahalik eta akats gutxienez burutu dezaten. Toshacken 4-2-3-1ekoa utzi, eta Denoueixek bere 4-4-2koa ekarri du. Atzean taldea sendoagoa izango da, baina bi aurrelariekin zelai erdian zertxobait ahulagoa da. Aurrean erreferentzia Kovacevic izango da, baina denboraldi-aurrean ikusitakoaren arabera, Nihat zergatik fitxatu zuten eta udan zergatik ez duten saldu frogatzear dago, denboraldi-aurrean bost gol sartu baititu.

Lagunarteko partida gutxien jokatu dituen taldea

Denboraldi-aurre luzeenetako bat izan arren, lagunarteko partida gutxien jokatu dituen taldeetako bat izan da Real. Uztailaren 8an hasi ziren txuri-urdinak entrenatzen, eta lehenengo hiru asteetan lan fisikoa egin zuten. Ondoren iritsi ziren lagunartekoak. Guztira bost jokatu

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Agustin Aranzabal kapitain berria, Gaby Schurrer aurtengo fitxaketetako batekin, Pachucaren aurka.

ditu, Lehen Mailako taldeen artean partida gutxien jokatu dituen taldea izan da. Garaipen bat eta lau berdinketa lortu ditu Realak, baina adierazgarrienak azken bi partidak izan dira: beltza eta zuria.

Denboraldi-aurrean partida gutxi jokatzeko izan duen ondorioetako bat harrobiak jasan du, gazteek ez baitute asko frogatzerik izan. Denoueixek jokalariek gazteak kontuan hartzen hasi zuten denboraldi-aurrea, baina pixkanaka zenbaitzuk utzita joan dira: Alberto Alejandro Barakaldora, Diego Asorey Burgosera, Mikel Labaka Real Unionera, eta Galder Zubizarreta eta Asier Riesgo Eibarrera. Mikel Alonso izan ezik, Zubietan geratu diren gainerako gazteek ez dute jokatzeko minutu askorik izan, eta azken egunetan Zuhaitz Gurrutxaga eta Joseba Llorente ere utzita joan daitezkeela zabaldu da.

Reala, iaz eta orain

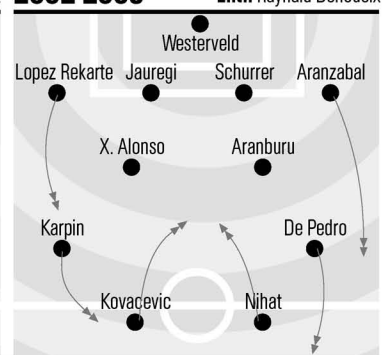
2001-2002 Ent.: John Toshack

2001-2002

- 4-2-3-1 joko sistema
- Lesioek hausten zuten hamaikako finkoa
- Aurrean erreferentzia garbirik ez
- Atzean sendotasun gutxi

2002-2003 Ent.: Raynald Denoueix

2002-2003

- 4-4-2 joko sistema
- Diziplina lanean eta ordena jokoan
- Presioa egiteko ahalmen gutxiago
- Denboraldi-aurrean harrobiko jokalariek aukera gutxi izan dituzte

Denboraldi-aurrea

Reala 1-1 Eibar	Aranburu
Reala 0-0 Osasuna	
Reala 3-0 Numancia	Nihat, De Paula (p.) eta Gabilondo
Reala 0-0 Pachuca	
Atalanta 2-2 Reala	Nihat (2)

Goleatzailea

A. PENALBA

BERRITZEA

Xabi Alonsok aurki berrituko du bere kontratua

Realak zintzilik zuen lanetako bat etxeko zenbait jokalariren kontratuaren berritzea zen. Guztien artean Xabi Alonsorena zen premiazkoena, eta dagoeneko bide onean egoteaz gain ia itxita dagoela ere badirudi. «Ikusiko dugu zer gertatzen den. Hitz egiten ari gara, eta bi aldeak gerturatzeko», esan zuen jokalaritza tolosarrak atzo. Seguruena igandeko derbiaren aurretik sinatuko du Alonsok, 2006. urtera arte.

Esan bezala, Mikel Alonso izan da denboraldi-aurrean jokatzeko minutuekin gozatu ahal izan duen harrobiko jokalaririk gazteak. Denboraldi-aurre honetako ezustekorik onena izan da tolosarra, oso itxura ona eman baitu. Hala ere, anaia bezala jokalaririk oso teknikoa da, eta ez dirudi Ligan Denoueixek biak euskarrain batera zelairatuko dituenik.

Bederatzi atzerritar

Jose Luis Astiazaranek hauteskunde kanpainan landu zuen proiektuan harrobiak indarra hartzeko asmoa zegoen, eta atzerritarren kopurua «hiru eta lau jokalaririk on» izatera mugatzen zen. Uda honetan ere presidenteak esan du klubak ez diola harrobiari uko egin, baina «hogei metroko olatuen aurrean batzuetan txalupa batean dabiltzala dirudiela» gaineratu zuen Borisen aurkezpenean. Kontuak kontu, Realak une honetan bederatzi atzerritar ditu: Westerveld, Schurrer, Kvarme, Boris, Tayfun, Karpin, Khokhlov, Nihat eta Kovacevic. Gainera beste bi utzita ditu: Luiz Alberto Porto Alegreko Internazionalean, eta Demetradze Alania Vladikavkaz taldean. Hasierako oinarritzako hamaikakoan, gainera, iazko atzerritar kopuru bera egongo da: bost.

ALAVES

Jokalariak fisikoki zein taktikoki ondo daudela dio Mane entrenatzaileak

Jon Rejado | GASTEIZ

Igandean hasiko du Alavesek denboraldia Rayoren kontra, eta Maneren ustez Gasteizko taldea sasoi onean dago gogoz hasteko. Denboraldi-aurrean egindako lanari esker jokalaria fisikoki sasoi betean daude, baita gogo aldetik ere: «Txapelketa egun gutxi barru hasiko dela nabaritzen hasi da jokariengana; hasteko irrikan gaude», adierazi zuen Balmasedako teknikoa. Taktikoki ere taldea ondo dagoela deritzo, alor horretan lanean jarraitu behar den arren.

Taldearen lana garrantzitsua izan arren, Mane ez da ausartzen Ligan ikusiko den jokoa aurreratzera: «Txapelketaren hasierarekin denboraldi-aurre bikaina egin duten jokalaria askok maila galtzen dute, eta beste batzuek, ordea, gora egiten dute», adierazi du Mane. Nolanahi ere, Balmasedako entrenatzaileak ez du ezusteko handirik espero.

Fitxaketei dagokienez, iragan denboraldiaren bukaeran eskatu zuen aurrelariaren zain dago oraindik, eraso indartzeko. Dena den, Mane argi dauka Alavesek ezin di-tuela ahaztu bere muga ekonomikoak.

Igandeko hamaikakoa zehazten hasi da Mane

Denboraldi-aurrea bukatuta, denboraldian jarraituko duten erritmoa hasi du Mane, datorren asteburuko partida prestatzen, alegia. Mane atzo bertan probatu zuen Rayoren kontra zelairatuko den taldea, eta Lazoren kontra jokatu zuen taldearen oinarria erabiliko du. Atean Dutruel egongo da, Gelik, Abelardok eta Ibon Begoñak beteko dute atzeko lerroa, oraindik zehaztu gabe dagoen atzelari batekin, Tellez edo Karmonarekin.

Desio eta Pablok euskarrria beteko dute, eta horien aurrean Astudillo, Cruyff eta zehaztu gabe dagoen jokalaria bat kokatuko dira. Ivan Alonso izango da aurrelari garbi bakarra.

MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Dani Aranzubia eta Iñaki Lafuente, Lezaman entrenatzen.

Athleticeko atea, beti ezbaian

ZALANTZA BAKARRA. Liga hasierarako zalantza bakarra dauka Heynckesek: Aranzubia edo Lafuente. Hasiera baten Barakaldokoak abantaila du

Haritz Gallastegi | BILBO

Azken unera arte ez dut atezain titularra aukeratu. Detalle txikien arabera, eta neure intuizioan oinarrituta hartuko dut erabakia». Jupp Heynckesek joan den astean eginiko adierazpenak dira.

Alemaniarrek betitik onartu du Aranzubia eta Lafuente maila oneko atezainak direla, eta nork jokatu eta zein aulkian utzi erabaki zaila dela. Lafuenteren esperientziaren eta Aranzubiaren gaztetasunaren eta talentuaren artean aukeratu beharko du entrenatzaileak, eta erabakia hartuta daukala dirudi: Lafuenteren aldeko apustua egingo du.

Denboraldi-aurrean Aranzubiak Lafuenter baino minutu gehiago jokatu baldin baditu ere, Anoetan Athleticeko atezain titularra Lafuente izango dela pentsatzeko pisuzko arrazoiak daude. Aranzubiak minutu gehiago jokatu izanaren arrazoi nagusia Lafuenter Ingalate-

rran izan zuen lesioa da. Barakaldokoak min hartu zuen saman Evertonen aurka jokaturako partidari, eta neurrak utzi behar izan zuen. Gainera, batak zein besteak aukera kopuru berbera izan duen arren —Aranzubiak 7 partidatan hartu du parte eta Lafuenter seitan—, Lafuenter jokatu ditu uda parteko partidarik garrantzitsuenak.

Protagonistak, polemikatik at

Euren arteko lehia gogorra izan arren, Lafuenter zein Aranzubiak ez dute eztabaidan sakontzerik gura izan. Bietako inor ez da titular sentitzen, eta horrela adierazi dute behin eta berriz. «Taldekide guztiak daukate jokoan lekua hasierako hamaikakoan. Denboraldi-aurrean hutsetik hazten gara guztiok», esan zuen Aranzubiak. Lafuenter, berriz, denboraldi-aurrea «sasoi hartzeko» dagoela adierazi zuen, eta «erabakia» entrenatzailearena dela.

Bi atezainen maila antzekoa

da oso, eta bietako inork ez du bere burua titular lekuan ikusten. Eta txapelketa hamaikakokan hasita ere edozein unetan aulkira itzul daitezkeela badakite, joan den sasoiaren gertatu zen bezala.

Orduan Lafuenter hartu zion aurrea Aranzubiari. Ligako lehenengo bi herenetan inork gutxi ipini zuen zalantzaren Heynckesen erabakia. Barakaldokoa ondo aritu zen, eta jarraitortasuna emanez gero maila ona emateko gai dela argi utzi zuen. Athletic ikusgarri ari zenean gertatu zen hori. Baina Ligako azken herenean taldeak behera egin zuen nabarmen, eta emaitza txarrekin batera eztabaida berpiztu zen. Celtaren eta Vila-Realen aurka 11 gol hartu ostean, aldaketa etorri zen. Jokaturako azken sei partidatan Aranzubiak —Kopan titular izan zen— jokatu zuen, eta argi geratu zen emaitza txarren arrazoiak ez zela atezainen kontua.

IÑAKI LAFUENTE

Barakaldo
26 urte
1,86 m.
79 kg.
Debuta: Betis- Athletic (2000ko urtarrilak 16)

2001-2002

Ligan: 30 partida (53 gol jaso zituen)
Kopan: 0

DENBORALDI-AURREA

Partida kopurua: 6 (hiru gol jaso ditu)
Minutuak: 477

Ezaugarriak

- Segurua goitik baina arazoak ditu irteeretan.
- Erregularra izan da orain arte.

DANI ARANZUBIA

Logroño (Errioxa)
23 urte
1,86 m.
82 kg.
Debuta: Athletic- Real (2001eko ekainak 10)

2001-2002 Ligan

Ligan: 8 partida (13 gol jaso zituen)
Kopan: 8 partida (9 gol)

DENBORALDI-AURREAN

Partida kopurua: 7 (4 gol jaso ditu)
Minutuak: 513

Ezaugarriak

- Azkarragoa, arinagoa eta ikusgarriagoa da atepaan, baina irteeretan ez da segurua.
- Bere gaztetasunak itxaropena pizten du.

BEZERO ARRETA:
Edozein zalantzatarako
943300222

ORDUTEGIA:
09:00 / 16:00
Astelehenetik ostiralera

943 30 41 81 - htxokoa@egunkaria.com - www.egunkaria.com/txokoa

ASTELEHENETIK OSTIRALERA

HAUETAKO EDOZEIN ESKAINTZA GUSTUKO BADUZUE,
DEI EZAZUE GURE TELEFONORA, EGUNEKO 24 ORDUETAN

ARRIGORRI ITSAS OSTATUA

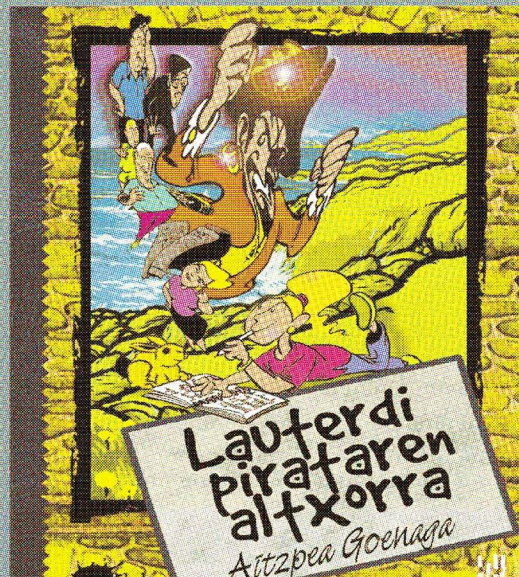
Ondarroa (Bizkaia)

2 lagunentzako astebua DOAN

Zenbat Gara elkartek martxan ipini du Arrigorri Itsas Ostatua. Leku paregabean dago, hondartzaren gain-gainean sarbide zuzena duela. Talaia baten gisa, itsasoa aurrean du, eta Ondarroako portua eta Saturrarango hondartza ezker-eskuin. Barne aldera so eginez gero, Lea-Artibaiko mendixka, erreka, baso eta herriak. Bilera, mintegi eta jardunaldiak egiteko ere gunee aproposa. **Zozketaren emaitza, abuztuaren 31n.**

1

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

LAUTERDI PIRATAREN ALTXORRA

Aitzpea Goenaga

**Txalaparta
argitaletxea**

**10 liburu
DOAN**

Aitzpea Goenaga aktoreak Txalapartaren portuan lehorreratu du haurrentzako liburu hau. Oporretan aitonaren baserrira doan 11 urteko neska baten abenturak irakur daitezke bertan. Aurren, gainera, Lauterdi pirataren kontuak ere ezagutuko ditu protagonistak, eta, altxorraren berri izan orduko, misterioa nagusituko da egunero. Hamar liburu ditugu harpidedunen artean zotz egiteko. **Zozketaren emaitza, abuztuaren 31n.**

2

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

GARRAXI JATETXEA

Donostia

**2 lagunentzako
afaria DOAN**

Garraxi jatetxea Donostian dago. Ez da ohiko jatetxe horietakoa, barazki jakiak prestatzen baitituzte: besteak beste, kous kous, basmati arroza, falafela, entsaladak, guakamolea, soja albondigak eta abar. Bertan prestatzen dituzten jaki goxoak dastatu nahi izanez gero, deitu Harpidedunen Txokora, 2 lagunentzako afaria baitugu zotz egiteko. **Zozketaren emaitza, abuztuaren 31n.**

3

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

KAUKASOKO BALET NAZIONALA

Zuzendaria: Tatiana Zajarova
Berako Eztegarra pilotalekua
Abuztuak 30 - 22:00etan

10 sarrera DOAN

Goi mailako baleta, fintasun handiko ikuskizuna eta edertasun eszeniko ikaragarrikoa. Folk, klasikoa, akrobatikoa eta kosakoen dantzak. Kosakoak literaturako mitoak dira, Errusiako historiako heroiak. Kaukasoko Balet Nazionala Monsellet Handiak sortu zuen, Errusiako dantzaririk handienak. Emanaldia 1978. urtera arte debekatua egon zen, baina orduz geroztik ohore eta sari handiak jasotakoa da. Euren ikuskizunak Kaukasoko dantza, ohitura eta musikak biltzen ditu. **Zozketaren emaitza, abuztuaren 30ean.**

4

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

Egunkaria

M.A. LIZARRALDE 'ALTHERRI' ORIOKO ENTRENATZAILEA ETA ARRAUNLARIA

«Aurten Kontxa ez da Castro eta Orioren arteko lehia soilik izango»

Orioko entrenatzaile eta arraunlaria lasai dago Kontxako banderari begira. Aurtengo emaitzak ikusita faborito nagusia Castro bada ere, Oriok bizi-bizirik ditu Donostiako bandera irabazteko itxaropenak. Altxerrik ez du ahaztu iaz gertatu zena.

Ramon Basaldua | ORIO

Miguel Anjel Lizarralde *Altxerri* buru-belarri ari da lanean Kontxako banderari begira. Oriotarren entrenatzaileak konfiantza handia du bere koadrilaren aukeretan, eta iaz gertatutakoari buelta ematen saiatuko dira.

■ **Urte guztia zaudete Kontxari begira eta eguna iritsi da. Zelan dago Orio Donostiako banderarako?**

Maila onean gaudela iruditzen zait. Gure ilusio guztiak bizirik ditugu. Dena den, ezer baino lehen Kontxako bandera jokatzeko sailkattu egin behar dugu. Sailkatzeko jardunaldi hori berezia izaten da urtero, eta egia esateko ezin da ukatu urduritasun pixka bat duzula txartela eskuetan izan arte.

■ **Denboraldi honetan behin bakarrik irabazi diozue Castorri. Horrek zer irakurketa merezi du?**

Guk konfiantza osoa dugu gure aukeretan. Kontxa beste mundu bat da, eta aurreko estropadetan gertatutakoak ez du garrantzi handirik. Donostiako banderaren gauzak perfektu egin behar dira. Kontxak ez du hutsegiterik permititzen. Aurkariekiko minutu erdira bazaude zaila izango da bandera eskuratzeko aukerak izatea. Gure kasuan hor aurrean ibili gara, eta arestian esan dizudan legez konfiantza handia dugu gure aukeretan.

■ **Orien garaipenak baino ez duenez balio, presiopean ari zarete lanean. Ona ala txarra da hori?**

Nik nahiago dut garaipena eskuratzeko presio hori izatea. Horrek esan nahi du bandera eskuratzeko hautagaien artean zaudela. Txarragoa da zutaz inor ez gogoratzea. Gu ohituta gaude presiopean lan egiten. Urtea hasten denerako badakigu galtzeko dena daukagula. Orion Kontxa irabazten ez badugu ez da denboraldi ona izaten. Gauzak halaxe dira eta lanean hasi aurretik badakigu zer izango dugun.

■ **Zelan ikusten dituzu aurkariak Kontxako banderari begira?**

Nik uste dut Castro dela ontzirik

RAMON BASALDUA

“Kontxa beste mundu bat da. Donostiako banderaren gauzak ezin hobeto egin behar dira. Kontxak ez du hutsegiterik onartzen»

PRESIOA

“Nik nahiago dut garaipena eskuratzeko presio hori izatea. Horrek esan nahi du bandera eskuratzeko hautagaien artean zaudela»

indartsuena une honetan. Horretaz gain, ikusi egin beharko da nola dabilen Astilleroko trainerua itsasoa bare egonez gero. Pasai Donibane eta Urdaibai ere kontuan hartzeko traineruak dira, eta borrokan izango dira. Zenbaitzuek diote Kontxako bandera Orio eta Castroren arteko borroka izango dela baina ez dut uste horrela izango denik. Nahiago nuke aurkari bati

begira bakarrik egon behar izatea.

■ **Kontxan txandak zozketaren bitartez egiten dira...**

Nik ez dut hori ondo ikusten. Nik garbi daukat nire aurkari nagusia aldamenean izan nahi dudala, inolako zalantzarik gabe. Bertatik bertara egon nahi dut aurkari nagusiarekin, ezustekorik ahal den gutxien egoteko. Horrela arituta aurkariak ira-

bazten badizu garbi izango duzu non zauden eta zer egin behar duzun hurrengoan gauza berbera gerta ez dadin. Askotan aurkaria beste txanda batean joaten da, edo estropada eremuko bi muturretan dira faboritoak. Orduan beti izaten dira zalantzak, kaleen arteko balizko aldeak direla-eta, giroa eta abar. Ondoen aurkaria alboan izatea.

■ **Kontxan gertatu izan direnak gertatuta, ematen du onena izatea ez dela nahikoa bandera eskuratzeko.**

Ez, ez. Kontxa jokatzeko ordua datorrenean nik ez dut eskatzen zorte ona izateko, zorte txarrik ez izateko baino. Nik ez dut ezer ematea nahi, baina ezta kentzea ere. Estropada eremurantz goazenean beti dituzu zenbait kezka, hala nola zein kale tokatuko zaigun, haizeak harrotuko duen eta abar. Zu ondo prestatuta bazaude eta konfiantza baduzu zure aukeretan, estropada eremua bare-bare egotea nahiko zenuke ezustekoek ekiditeko. Ezinean bazabiltza ekaitza eskatuko duzu. Nik eguraldi aldaketaren, korronteren baten, arraun bat puskatzearen eta horrelako kontuen beldur naiz. Dena den horrelako kontuak ez daude gure eskuetan.

■ **Ezinezkoa bada ere, eguraldia aukeratz gero zein eskatu zenuke?**

Sailkatzeko estropadan itsasoa bare-bare egotea nahiko nuke ezustekorik egon ez dadin. Aurreneko iganderako ez dakit zer esan. Iruditzen zait ondo dagoenak itsaso ona eskatuko duela. Akaso mugimendu apur batekin. Dena den, guk ez diogu beldurrik itsaso txarriari. Suertatzen den eguraldia suertatzen dela lehian izango gara.

■ **Joan zen urteko Kontxan banderak ihes egin zizuen eskuetan zenutela. Arantza hori kendu barik duzue, ezta?**

Ez. Iaz gertatutakoa buruan dugu. Horrelako gertaerak ez dira inoiz ahazten.

■ **Zenbat lo egingo duzu datozen egunetan?**

Nik ez dut inolako arazorik izango lo egiteko. Ez da aurreneko estropada, eta badakigu zer dabilgun esku artean.

SASKIBALOIA

Raja Bell gaur iritsiko da Gasteiza, entrenatzen hasteko

Erredakzioa | DONOSTIA

Raja Bell Tau Baskoniak fitxatutako hegaleko estatubatuarra gaur iritsiko da Gasteiza, taldekide berriekin entrenatzen hasteko. Tau Baskoniak bihar arratsaldean aurkeztuko du jokalaria estatubatuarra.

Bell urte baterako etorririko da Gasteiza, azken bi denboraldietan NBAko Philadelphia 76ers taldean jokatu ondoren. Bellek 1,96 metroko garaiera du, eta hegaleko jaurtitzaila izateaz gain, jokoa bideratzeko aukera du. Hala ere, saskiraino sarrerak egiteko maila paregabea du.

Dusko Ivanovicek zuzendutako taldeari jokalaria bakarrik gelditzen zaio fitxatzeko, Elmer Bennetten tokia beteko duen joko antolatzaile atzerriarra. Une hauetan lehen taldeko lau jokalaria ari dira Ivanovicekin lanean: Vidal, Sims, Burke eta Mottola.

ESKUBALOIA

Portland eta Bartzelona Zumaian eta Zarautzen izango dira gaur

Erredakzioa | DONOSTIA

Portland San Antoniok eta Bartzelonak Zumaian eta Zarautzen jokatu dute gaur. Portlandek Kantabria taldearen aurka jokatu du Zumaianko Lubaki kiroldegian, arratsaldeko 19:30ean. Bartzelonak, aldiz, etxeko taldea izango du aurkari, Mikel Agirrezabalaga jokalaria zarautzarraren fitxaketaren truke hitzartutako partidaren. Lehia, arratsaldeko 19:30ean hasiko da.

Horrez gain, Bidasoak, Galdarrek eta Kantabriak Egiako VIII. Torneoak jokatu dute bihartik larunbata bitartean. Bihar Bidasoak eta Galdarrek jokatu dute; etzi, Kantabriak eta Galdarrek; eta larunbatean Bidasoak eta Kantabriak. Partidak 20:00etan hasiko dira.

AIZKORA. Lakuntzan jokatu dute (18:00), eta Felix Etxeberrria soilik faltako da; Juanjo Erdozia, aldiz, bertan izango da

Koldo Alduntzin | **DONOSTIA**

Felix Etxeberrria soilik egingo dio huts Nafarroako Maila Nagusiko kanporaketari, gainerako guztiak lehian ariko baitira gaur, Lakuntzan (18:00). Etxeberrria aspalditik zituen osasun arazoak, eta osatzen ari da. Baina kanporaketa ez jokatzea erabaki zuen. Mindegia berritxo txapelketetan jardutea erabaki du. 53 urte ditu, eta txartela bereganatzeko asmoa du.

Beraz, bederatzi aizkolari ariko dira lehian: Floren Nazabal Etxarri-Aranazkoa, Donato Larretxea Arantzakoa, Joxejuan Barberena Berueteakoa, Antonio Jaunarena Zubietakoa, Antonio Senosiain Olaguekoa, Daniel Vicente Otsagikoa, Juan Jose Lopez Lezaungoa, Juanjo Erdozia Etxarri-Aranazkoa eta Miel Mindegia Ezkurrakoa.

Irizpide finkorik ez, baten batek maila galdu behar duen edo ez

Aizkolari bakoitzak, bi kanaerdiko, bi 60 ontzako eta oinbiko bat ebaki beharko ditu. Aurreneko 5 sailkatuek lortuko dute finalerako txartela. Bestetik, Nafarroako Federazioak ez du oraindik erabaki aizkolariren batek maila galduko duen edo ez, «maila bakoitzeko kopururekin jokatu beharrean aurkitzen baikara», adierazi du Mikel Lasarte lehendakariak.

Iaz, esate baterako, Juanjo Erdozia sailkatu zen azken postuan, Maila Nagusiko kanporaketan, baina arestian aipatu dugun bezala, gaurko kanporake-

Mindegiaren itzala berritxo Nafarroako kanporaketan

Bederatzi aizkolari ariko dira bost txartel eskuratzeko lehia bizian

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Mindegia eta Larretxea, Ramon Latasa sarian; horiek biak izango ditu Nazabalek kontrariorik gogorrenak.

tan aritzekoa da etxarriarra.

Iazko kanporaketa hiru txandatan jokatu zuten, eta gaurkoan ere hala egingo dute. Floren Nazabal nagusitu zen, gerora txapelduna izango zena. Bigarren txandan jardun zuen, eta erraz nagusitu zen. Lehen txandan Larretxea gailendu zen, erloju aurkakako proba eginda. Hi-

rugarrena izan zen estuena, eta Vicentek lortu zuen aurretik amaitzea, gogoa eta sasoia erakutsita. Otsagikoa lehen aldiz sartu zen finalera, eta gaurkoari begira ere, ilusioz agertu da.

«Halere, Mindegia sartzean, aukera gutxiago izango dugu gazteok», adierazi du. Aurtengo buruz burukoak kontuan hartu-

ta, Donostiako Urrezko Kopa dugu azken erreferentzia, gaur ariko direnak gutxi lehiatu baziren ere. Larretxeak jantzi zuen txapela, eta 3 minutu eta 12 segundoko aldea atera zion Nazabali.

Aurrez, Urrezko Aizkorian aritu ziren batzuk. Barberenak Vicente kanporatu zuen lehenik,

IAZKO KANPORAKETA

1. Floren Nazabal	12'41"
2. Donato Larretxea	13'03"
3. Joxejuan Barberena	14'47"
4. Daniel Vicente	15'11"
5. Felix Etxeberrria	15'29"
6. Antonio Jaunarena	16'39"
7. Juan Jose Lopez	17'08"
8. Antonio Senosiain	17'20"
9. Juanjo Erdozia	22'15"

eta, ondoren, Mendieta eta Lopez. Laugarren kanporaketan, berriz, Arria V.ak menderatu zuen. Erdozia lehen saioan kanporatu zuen Azurmendik, eta hurrengoan, gipuzkoarrak Senosiain itxi zion bidea.

Mindegia, kosta ahala kosta

Ezkurrakoa, iaz txapelketarik ez jokatzea erabaki zuen, eta, horregatik, maila galdu zuen, bai Nafarroakoan bai Euskal Herrikoan. Nafarroako II. Mailakoan aritzeko berandu eman zuen izena, eta Nafarroako Federazioak onartu egin zuen Maila Nagusian aritzea; lehen ere bazeuden aurrekariak. Euskal Herrikoan, berriz, zorrotz betearazten dute arautegia, eta kanporaketan ari beharko du, irailaren 8an, Ziordian.

Nafarrak Urrezko Aizkorian egin zuen buruz buruko azken agerraldia. Arria V.a menderatuta, Nazabalek kanporatu zuen finalerdian. Nazabal da txapelduna, eta Urrezko Aizkorian, finala jokatu zuen. Larretxeak irabazi zion minutu eta erdiko aldeaz. Ikusteke dago Jaunaren eta Senosiainen sasoia.

TXIRRINDULARITZA. Autoan dopatzeko produktuak zituelako atxilotu zuten

Gaur jakinaraziko dute Raimondas Rumsasen emazte Edita askatuko duten edo ez

Efe | **PARIS**

Gaur jakinaraziko du Chambéryko (Frantzia) Dei Auzitegiak Edita Rumsas Raimondas Rumsas txirrindulari lituaniarren emaztea askatuko duten edo ez. Edita Rumsas joan den uztailaren 28an atxilotu zuten, Frantzia eta Italia arteko mugan, autoan dopatzeko produktuak zeramatzalako. Deklarazioa egin ostean, dopatzeko produktuak izatea, eskaintzea eta erabiltzen laguntzea leporatu zion Poliziak.

Edita Rumsasen abokatuek lehen helegitea aurkeztu zuten abuztuaren 7an Chambéryko Dei Auzitegian. Epaitegi batek zaindutako askatasuna eskatu zuten abokatuek, Edita Rumsasek adin gabeko bere hiru seme-alabak zaintzeko aukera izan zezan. Auzitegi horretako

Instrukzio Epaitegiak txosten bat egin zuen, eta abuztuaren 13an, Frantziako Askatasun eta Atxiloketen epaileak ez zuten onartat eman abokatuek aurkeztutako helegitea.

Erabaki hori ikusita, bigarren helegitea aurkeztu zuten abokatuek Dei Auzitegian, eta Auzitegi horrek gaur jakinaraziko du ebazpena. Abokatuek honakoa argudiatu zuten bigarren helegitean: euren bezeroa «mugetako delitu» bategatik atxilotu zutela eta dopatzeko produktuen jabetza kartzela zigorrarekin ezin dela zigortu.

Editaren Raimondas Rumsas senarrak uko egin zion hasieratik Frantziako deklaratzeari, eta bere emazteak dopatzeko produktuak ematen zizkiola ukatu du. Txirrindulariak arazorik gabe gaintu zituen Tourrean ari zela egin zizkioten lau

kontrolak, baita Lituaniako abuztuaren 9an egin zioten beste bat ere.

Cipollinik Vuelta korrituko du; Abraham Olanok, berriz, ez

Hautsak harrotu zituen orain bi hilabete Mario Cipollinik, bere kirol ibilera bukatutzat ematen zuela iragarritakoan. Baina Espainiako Vueltaren atarian iriziz aldatu du italiarrak, eta proba horretan eta urrian jokatu dute Munduko Txapelketan ariko dela iragarri du. Ariko ez dena Abraham Olano anoetarra da. ONCE-Eroskiko Manuel Saiz kirol zuzendariak espero zuten sasoi ona ez duela lortu esan zuen atzo, eta taldeko bederatzikotik kanpo geratu dute. Olanok bere azken Vueltan taldekideak laguntzeko asmoa azaldu zuen, baina ez du aukera hori izango.

REAL SOCIEDAD KEA - ATHLETIC CLUB

Sarreraren salmenta

BAZKIDE ETA ABONATUAK

Real Sociedad KEA-k eta Athletic Clubek jokatu dute partidarako sarrerak erosteko asmoa agertu duten bazkide eta abonatuak **San Mameseko txarteldegietan har ditzakete gaur, asteazkena, 10.30etatik 13.30etara eta 17etatik 20etara.**

Horretarako bazkide nahiz abonatu txartela aurkeztea derrigorrezkoa izango da sarrerak erostean.

PUBLIKOA

Bazkide eta abonatuentzat epea amaitu eta gero, soberan dauden sarrerak ipiniko ditu salgai Athletic Clubek, **hilaren 29an, osteguna, eta hilaren 30ean, ostirala** aitaturiko sarrerak agortu artean. Hori gertatzen ez den bitartean, dauden mota guztietako sarrerak aukera ditzake erosleak. Hala eta guztiz ere, sarrerak sobratzekotan, Real Sociedad Kirol Elkartea Anonimoaren eskutik utziko litateke.

Salgai ipiniko diren sarreraren prezioari dagokionez, honako hauek dira Real Sociedad KEA-k ezarritakoak:

Harmaila Nagusia (Beheko partea)	54 €
Ekialde Harmaila (Beheko partea-erdigunean)	51 €
Ekialde Harmaila (Beheko partea)	45 €
Ipar Hondoa	36 €

Txarteldegien ordutegia:

Ostegunean, 10.30etatik 13.30etara eta 17etatik 20etara
Ostiralean, 10.30etatik 13.00etara.

ESKU-HUSKA. Txapeldunaren «etika profesionala» zalantzan jarri dute, eta arrazoi nagusia diru kopurua dela esan

Asegarcek dio Barriola Goñirekin ez aritzeko arrazoia ez dela eskuko mina

Pilotariak esan du ez dela sartuko «joko horretan» eta bera ez dagoela «inolaz ere» jokatzeko

Enekoitz Telleria | DONOSTIA

Aspalditik daude gaiztotuta Abel Barriola txapeldunaren eta Asegarce enpresaren arteko harremanak, eta azken boladan zornea dariela hasi dira. Leitzako txapeldunak ez du jokatu bihar Mikel Goñiren kontra buruz buru jokatu behar zuen partida, eta Patxi Ruizek jokatu du Oronozkoarekin, Donostian. Bederatzi egun daramatza Abel Barriolak eskuin eskua osatu ezinda, medikuarenean batean, masajistarenean bestean. Ez duela entrenatzerik izan, ez dagoela jokatzeko modu egokian, eta «pilotazaleari errespetuz» ez duela jokatu esan du. Asegarcek, ordea, oso bestelako arrazoiak eman ditu. ETBri egindako adierazpenetan, benetako arrazoiak pilotariak eskatzen duen diru kopurua dela esan zuen atzo Aitor Totorikak, Barriola ez dela profesional baten moduan portatzen ari, eta pilotaria enpresak esaten diona egiteko dagoela.

Behin hizketan hasita, trapu zahar guztiak ateratzeko asmoz mintzatu zen Aitor Totorika —komeni zaienean ongi ematen du Asegarcek datuen berri, eta komeni ez zaienean, batzuei bakarrik eman—. Gasteizko torneo jokatzeko Barriolak milioi eta erdi pezeta eskatu zituela esan zuen, eta Donostian jokatzeko, berriz, bikoitza. «Goñiren kontrako partidako sarreraren eta apustuen zati bat nahi zuela esan zigun. Hori ez da profesionala. Pilotariak kontratu bat

ESANAK

AITOR TOTORIKA

(Asegarceko bozeramailea)

«Barriola oso etika profesional gutxiarekin ari da. Asko jakingo du eskubideez, baina gutxi betebeharez»

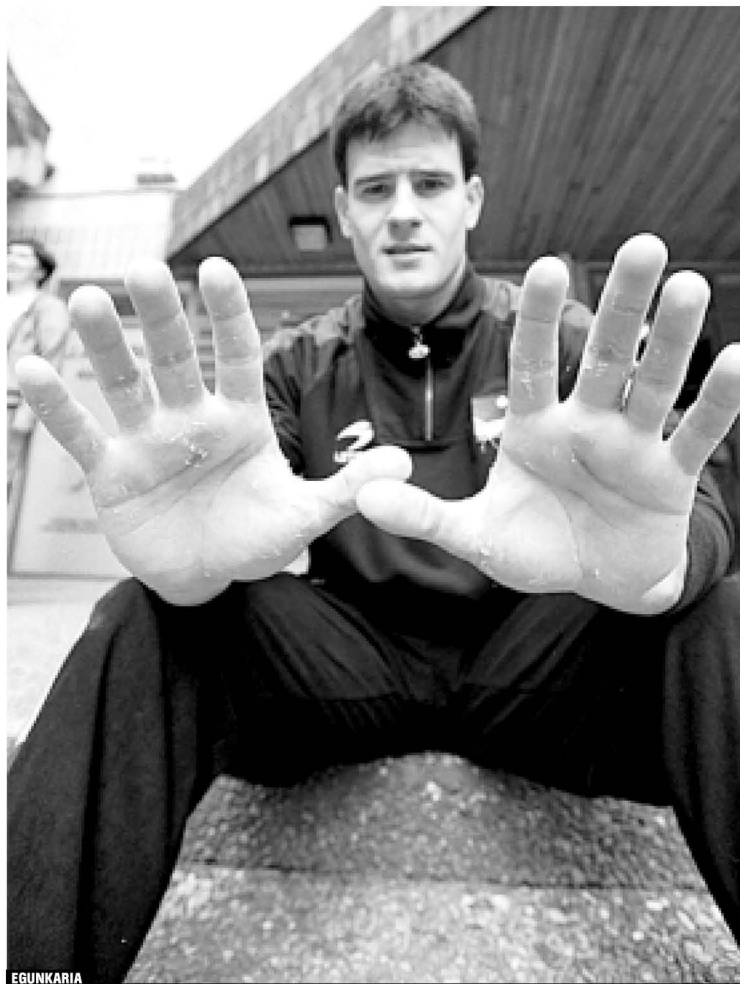
ABEL BARRIOLA

(Asegarceko pilotaria)

«Bederatzi egun egin ditut eskua osatu nahian, baina ez dut lortu. Ez naiz entrenatu eta ez nago jokatzeko»

«Azken hilabeteak ditut Asegarcen, eta garbi daukat horregatik ari direla alde guztietatik egurra eman nahian»

dauka indarrean, eta, legez, enpresa horrekin eta enpresak eskatzen dionean, jokatu egin behar du», argudiatu zuen Totorikak. Azken urtean Barriolak 17 partida jokatu dituela esan zuen, eta batez beste partida bakoitza 800.000 pezeta «kostatu» zaiela, irabaziak inoiz ere aipatu gabe. «Oso etika profesional gutxiarekin ari da portatzen. Mutil horrek asko jakingo du eskubi-

EGUNKARIA

Barriola, joan den urtean eskuko mina izan zuenean, Atano III.ean.

deez, baina oso gutxi betebeharez», esan zuen bizkaitarrak.

Barriola ezustean harrapatu zuten Totorikaren adierazpenek. EGUNKARIARI egindako adierazpenetan, garbi utzi zuen eskuin eskua ez duela jokatzeko moduan, ez dela behar bezala entrenatu eta «horregatik» ez duela jokatu. «Ez naiz sartuko borroka horretan. Nik pilotan jokatzeko dut. Hori bai, garbi

daukat azken hilabeteak dituela Asegarcen [martxoan doa Aspera], eta garbi daukat horregatik ari direla alde guztietatik egurra eman nahian. Alde egin aurretik horrela arituko dira, kanpaina bat balitz bezala».

Bestalde, Donostia Hiria Torneo bigarren finalerdia jokatuko da gaur: Eugi-Lasa, batetik, eta Olaizola II.a-Zearra, bestetik. Azken hori, Ruizen orde.

Eskutik-en greba mehatxuari buruz aritzeko bilera egingo dute enpresek

E. Telleria | DONOSTIA

Datozen egunotan, ziu-rrenik bihar, bilera egingo dute Asegarce eta Aspe enpresek, Eskutik pilotarien sindikatuak egindako eskaeren inguruan aritu eta greba mehatxuari buruz gogoeta egiteko.

Patxi Mutiloa kudeatzailea mintzatu da Aspe enpresaren izenean. Lan hitzarmenaren inguruan irailaren 11n aritzekotan geratu zirela eta haien iragarpenak «ezustean» harrapatu dituela esan du: «Ez dut uste horretarako arrazoirik dutenik, eta, gainera, ez zait arrazoizkoa iruditzen hitzarmenaren negoziazio mahai gainean greba mehatxua jarrita hastea».

Asegarceko inork ez du deus esan, eta euren iritzia bilera horren ostean jakinaraziko dela aurreratu zuen atzo Aitor Totorikaguenak.

JAIALDIAK

GAURKO PARTIDAK DONOSTIA. 22:00 (ETB1).

Leiza-Pinedo / Del Rey-Hirigoin. Donostia Hiria Torneo finalerdia: Eugi-Lasa III.a / Olaizola II.a-Zerra. Esain-Peñagarikano / Capellan-Apeztegia.

GALARRETA. 16:00.

Larrea-Reklusa / Iturralde-Lander. Altuna I.a-Aizpuru / Iñigo-Iriarte. Urretabizkaia I.a-Etxeberria III.a / Agirresarobe-Auzmendi.

MIARRITZE. 20:00.

Bereikua-Elizegi / Goikoetxea-Enbil

ERREMONTA. Pilotakada indartsuekin Eizagirre nekatu zuenean erabaki zuen Zeberio Biko Londres torneo kanporaketa

Aizpururen aurka jokatu dituz finalerdiak Patxi Zeberio, Eizagirrereri irabazi ostean

ZEBERIO II.a 35
EIZAGIRRE 25

Sakez: Patxi Zeberio zazpi.

Jon Eizagirrek hiru eta falta bat.

Iraupena: 52 minutu.

Markagailua: 1-1, 5-5, 8-6, 13-10, 14-13, 13-15, 19-16, 21-17, 24-19, 25-22, 32-23, 33-25 eta 35-25.

Bestelakoa: Ikusmin handia eta jende dezente Galarretako frontoian.

Dirua, gorri. Ez ziren isildu artekariak partida erdira arte.

Dani Gibelalde | HERNANI

Kostata irabazi zion Patxi Zeberio Jon Eizagirrereri Bingo Londreseko kanporaketa. Markagailuak alde handi samarra adierazten badu ere, partida erdira arte ez zen nagusitu Zeberio. Larunbateko finalerdietan, Pello Aizpuru izango du aurkari Elduaingo aurrelariak.

Urduri hasi zuten partida bi pilotariet. Tarteka tanto on bat ikusten bazen ere, piloteo gutxi-

koa eta kaskarra suertatu zen partida hasiera. Eizagirrek ederki eusten zion Zeberiori, eta erreto onak egin zituen hasierako tantoetan. Sake bueltan ere, maisutasun handiz amaitu zituen tanto batzuk. Zeberio, ordea, ez zebilen nahi bezain gustura.

Hala ere, Zeberio indartsu astintzen zituen pilota, eta, ondoren, bera nagusitu zen pilotatzean. Batetik bestera asko aritu behar izan zuen lasterka zarauz-

tarrak. Hala, nekatu egin zen Eizagirre, eta Zeberio jokoak nabarmen egin zuen gora. Indarberritu, bizi-bizi jo pilota, eta erakutsi zuen sasoiko dagoela. Jaun eta jabe izan zen partida erditik aurrera; 25-22 zihoazela, zazpi tanto egin zituen jarraian.

Eizagirrek ez zuen asmatu sakearekin. Zeberio ongi erantzuten zion, eta hiru besterik ez zion sartu. Gainera, kontraktara bidali zuen sake bat. Zeberio, oster, zazpi sartu zizkion. Askotxo dira. Sake onak baino gehiago, Eizagirrek galdutako pilotak izan ziren gehienak.

EGUNKARIA

Patxi Zeberio.

Lehengo batean Javier Marias filosofoari galdetu zioten Europako batasunari buruz: «Esan zuten merkatarien Europa bilakatuko zela, eta nik esan nuen, hala bedi! Merkataria jakinmin eta sustatzaileak baitira. Europa hau, ordea, funtzionari eta burokraten esku geratu zaigu, interes gutxi sortzen duen jendea».

Pilotak, afizionatuetan, behera egin du mundu mailan. Begibistan da egunotan Iruñean jokatzeko ari den Munduko Pilota Txapelketan: gero eta partidetza gutxiago eta maila gero eta eskasagoa. Gaia konplikatu da zergatuei begira. Behiala Espainiak kolonizatutako nazioetan hedatu zen euskal pilota, euskaldunen eskutik, jakina. Gaur egun Nazioarteko Federazioa osatzen duten nazio gehienak Ameriketakoak dira, denok dakigu zein egoera ekonomiko eta politiko larrian bizi diren. Pilota afizionatua ez da inoiz sustatua izan nazio horietan hain zuzen praktika-ekin batera merkatu profesional paralelo bat sortu ez zutelako. Hau da, bertan merkataria, enpresari pilotazaleak sortu ez zirelako (zesta-puntaren kasua salbuespena da). Federazioak ahulak dira leku guztietan, funtzionari kasta bat sortzeko gaitasunik gabe, diru gutxiegia mugitzen baita afizionatuetan. Sortu den espezimena izan da, kasu gehienetan, zorri edo parasitoen kasta. Usteltzen ari den erakunde baten inguruan, Nazioarteko Federazioan, atxekitzen den jendilajea.

KONTRAKANTXATIK

Juan Inazio Zulaika

Merkataria eta kapitainaren lora

«Nazioartekoak 128 mila dolar gastatu dituzte botoak erosten» Venezuelako Federazioko presidentearen hitzak dira (merke saltzen dira, alajaina! Ni, Groutxo Marxen antzera merke ez nintzateke inoiz salduko, debalde bai). Txantxa alde batera utzita Euskadikoak ezezik biribila jaso du kide gisa onartua izateko. Nik fede gutxi dut federazioetan, baldin eta aldamenen industria paralelo bat sortzen ez den bitartean. Merkataria auskalo noiztik ibili diren Euskal Herrian pilotaren orbitan. Enpresari aurrerakoiak izan direla ez dut esango, baina gutxienez sugarra bizirik mantendu dute. Azken hamarkadan esku-huskak gora egin du, telebisten bultzadari esker. Hara non egoera, itxuraz, ona denean pilotaria elkartu eta desafioka hasi direla merkatarien aurka: Eskutik-ek greba egingo du hitzarmena sinatzen ez bada. Nik zer esango dut. Atzo bertan EGUNKARIAK argitaratzen zuten Koldo Izagirreraren *Esperantza*-z ikusten

badut ume bihurri horiek zuhaitz gainera igoztearena, aldi berean, beldur naiz ez ote diren zuhaitzetik eroriko eta sekulakoa hartuko.

Normandie izeneko itsasontziak Atlantiko zeharkaldiaren errekorra puskatu nahi zuen. Bafre barruan sekulako festa giroa omen zen; aktuazioak gauero. Horietako batean, ilusionista batek parte hartzen zuen bere loraekin. Lora hil egin zitzaion baina. Jakin izan zuen itsasontziko kapitainak bazuela beste lora bat. Baimen eske abiatu zen, esanez, esku-jolas batean parte hartzeko nahi zuela lora. «Ni —kapitainak— ez naiz bere arazoetan sartzen, berari galde iezaiozue». Badoa ilusionista loraarengana. Lora, zakar eta egoskorra izaki, galdezka behin eta berriro zer espero duen berarengandik. Magoak esplikazioak ematen dizkio: «Jolasa, gizona, arriskurik gabeko jolas bat, besterik ez». Azkenean, baiezkoa ematen dio loraok. Hasten da ekitaldia. Gau hartan, itsasontziaren kalderak jo eta ke, lehertu beharrean, ari ziren lanean. Errekorra, Atlantikoko zeharkaldia, puskatzekotan. Orduantxe hasten da magoa ohiko manipulazioekin, iristen da loraaren txanda eta ohial beltz baten atzean izkutatzen du hegaztia. Une horretan, ontziaren kalderak lehertu egiten dira. Txiki-txiki eginda, ondoratu egiten da. Beranduago, itsasoan, lora ikusten da gora eta behera, ohol baten gainean, isildu gabe: «Jolasa eh! Arriskurik gabeko jolasa, eeh?!... Inutila!!».

LECUERI ERANTZUNA

Mexiko, Espainia, Kuba eta Argentina, azalpenak emateko prest

Mexiko, Espainia, Kuba eta Argentinako pilota federazioetako arduradunak komunikabideen aurrean agertuko dira gaur (13:00) Venezuelako Federazioko buru Juan Jose Lecuek herenegun egindako adierazpenen inguruko azalpenei erantzuna emateko. Nazioarteko federazioak botoak erosi dituela salatu zuen Lecuek.

ATZOKO EMAITZAK

MENDILLORRIKO TRINKETA

Paleta gomaz (ema): Uruguai 29; Kuba 30. **Paleta gomaz** (ema): Txile 7; Argentina 30. **Eskuz banaka**: Kuba 40; Venezuela 17 (final-laurdenak). **Xare**: Espainia 45; Kuba 15. **Eskuz binaka**: Frantzia 35; Kuba 40. **Paleta gomaz** (ema): AEB 30; Brasil 0. **Paleta gomaz** (giz): Argentina 30; Mexiko 10. **Paleta gomaz** (ema): Espainia 20; Frantzia 30. **Eskuz binaka**: Espainia 19; Mexiko 40. **Paleta larruz**: Frantzia 40; Uruguai 22.

LABRIT PILOTALEKUA

Pala motza: Brasil 9; Mexiko 40. **Paleta larruz**: Venezuela 28; Mexiko 35. **Pala motza**: Uruguai 0 (ez aurkeztua); Venezuela 40.

EUSKAL JAI BERRI

Zesta-punta: Frantzia 35; AEB 27 (finalerdia). Espainia 35; Mexiko 16 (finalerdia).

OLAZKO PILOTALEKUA

Frontenis (ema): Peru 14; AEB 30. **Paleta gomaz**: Brasil 25; Kanada 15. Uruguai 21; Kuba 25. **Frontenis** (ema): Mexiko 30; Argentina 9. **Frontenis** (giz): Kuba 30; Frantzia 17. **Frontenis** (ema): Frantzia 30; Espainia 17. **Paleta gomaz**: Frantzia 10; Espainia 25. **Frontenis** (giz): Mexiko 30; Espainia 13.

GAURKO PARTIDAK

MENDILLORRIKO TRINKETA

10:00: Paleta gomaz (ema): Kuba-Frantzia (finalerdia). Espainia-Argentina (finalerdia). **Eskuz banaka**: Kuba-Frantzia (finalerdia). Mexiko-Espainia (finalerdia).

LABRIT PILOTALEKUA

10:00: Eskuz banaka: Venezuela-Espainia (finalerdia). **Paleta larruz**: Uruguai-Frantzia (finalerdia). **Pala motza**: Argentina-Frantzia (finalerdia). **Eskuz banaka**: Mexiko-Frantzia (finalerdia) **Paleta larruz**: Argentina-Espainia (finalerdia). **Pala motza**: Mexiko-Espainia (finalerdia).

OLAZKO PILOTALEKUA

18:00: Frontenis (ema): Peru-Venezuela. **Frontenis** (giz): AEB-Uruguai. **Paleta gomaz**: Brasil-Espainia (final-laurdenak).

LIZARRAKO PILOTALEKUA

18:00: Eskuz binaka: Mexiko-Espainia (finalerdia). Kuba-Frantzia (finalerdia).

MUNDUKO PILOTA TXAPELKETA. Gaur jokatzeko dituzte finalerdi gehienak, tartean eskuzkoak

Espainia eta Frantziako selekzioek jokatzeko dute zesta-puntako finala

Espainia Mexikoren aurka erraz nagusitu zen; Frantziak, ordea, sufritu zuen AEBen kontra

Edurne Elizondo | **Iruñea-Uharte**

Espainia eta Frantziako selekzioek jokatzeko dute Munduko Pilota Txapelketako zesta-puntako finala, bihar, AEBetako eta Mexikoko taldeak lehiaketatik kanpo utzi ondoren. Frantziak uste baino gehiago sufritu zuen estatubatuarren aurka 35-27 irabazteko.

Finalerdirik lehiatuena izan zen bi selekzio horien artekoa. Frantziaren alde Laurent Garcia eta Albert Iturria aritu ziren, eta AEBetako taldean, Alex Hormaetxea eta Jon Arriola.

Hormaetxeak tantu ikusgarriak eskaini zituen —Kevin Hormaetxea profesionalaren anaia da—, eta kontuan hartzeko aurkaria dela erakutsi zuen. Arriolak, ordea, huts gehiegi egin zuen atzean, azken zatian, batez ere, eta estatubatuarren ametsa ez zen gauzatu. Partida bikaina egin zuten, ordea, eta domina irabazteko aukera dute.

35-27 bukatu zen partida, baina oreka izan zen nagusi markagailuan. Izan zuten AEBek partidari buelta emateko aukera, baina une erabakigarrietan hutsak pisu gehiegi izan zuten.

Espainia eta Mexikoko selekzioen arteko partidaren ez zen lehiarik izan eta hasieratik lehena nagusitu zen markagailuan, tantuz eta jokoz, gainera. 35-16 amaitu zen partida. Espainiako selekzioaren alde Iker Foronda eta Imanol Lopez aritu ziren, seguru. Ez zuten arazorik izan talde mexikarra mendean hartzeko. Juan Carlos Sierra eta Francisco Valdes, hala ere, bukaerara arte saiatu ziren irudi ona eskaintzen, eta tantu politak egin zituzten.

Waltari Agusti, protagonista

Goizean, Mendillorriko trinketean jokatu ziren eguneko partidarik interesgarrienak, eta, zailtzarrik gabe, Waltari Agusti pilotari kubatarra izan zen protagonista. Eskuz banaka, Venezuelaren kontra 40-17 nagusitu zen, eta bere selekzioarentzat lortu zuen finalerdirako txartela. Eskuz binaka, berriz, 40-35 nagusitu zen, Alejandro Quesadarekin, Frantziaren aurka.

Azken hori izan zen goizeko partidarik politena; lehia bizia izan zen eta lau pilotarietako joko ikusgarria erakutsi zuten. Nor gehiagoka gogorra izan zen,

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Galdu arren, partida bikaina jokatu zuen atzo Alex Hormaetxeak.

baina Agustiri esker, kubatarak izan ziren garaile.

Goizean ere xare partida ikusteko aukera izan zen Mendillorri. Espainia eta Kuba jo-

koan. Lehena garaile, 45-15. Jose Luis eta Juantxo Larrarte anaiak erraz nagusitu ziren Yadier Molina eta Abel Toledanoren aurka.

**Harpidetu
zaitez eta
gure
zerbitzuaz
gozatu**

Orain merkeago!

- **08:00ak aurretik**
EGUNKARIA jasoko duzu
etxean, lantokian,
kioskoan...
- Harpidedunaren txokoa.
Sarrerak, afariak,
egonaldiak, liburuak...**DOAN**
- **Promoziotan abantailak.**

**Eta gainera...
jaso ezazu Chapucettik
eskainitako *Motxila-Toaila*
eder hau opari.**

Epea: abuztuaren 23tik irailaren 8ra. Ditugunak bukatu arte.

BETE ETA BIDALI TXARTELA

Zure datuak

Izen-abizenak

NA

Helbidea

PK.

Herria

Telefonca

Jaioteguna

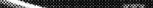
Lanbidea

K/k zbk.

[illegible]

euskaldunon
Egunkaria

EGUNKARIA / HARPIDETZA
Martin Ugalde Kultur Parkea • 20140 ANDOAIN
Tel.: 943 300 222
E-posta: harpidetza@egunkaria.com

Chapucetti
T-SHIRT Co.

SERIGRAFIA TANPOGRAFIA

Zigordia, 52 - Tel.-Faxa: 943 13 05 25 (Tren geltoki ondoan)
e mail: chapucetti@muger.euskalnet.net **Z A R A U T Z**
Mugikorra: 652 77 09 01

HITZ BITAN

PIRAGUISMOA

Aizpurua domina bila Sevillako Mundialean

Oier Aizpuruak Sevillako Piraguisismo Mundialean parte hartuko du K-4an 1.000, 500 eta 200 metroko probetan. Zumaiarraren helburu nagusia kilometroko proban finalerako sailkatzea da, baina 200 metrokoan du domina janzteko aukera gehien. Finallean sartuz gero, eskura izango ditu dominak, ehunen gutxiko alde izaten baita arerio batetik bestera.

HERRI KIROLAK

Lasto jaurtiketako lehen txapelketa jokatu dute irailaren 1ean, Zeberion

Euskal Herriko lasto jaurtiketako lehen txapelketa jokatu dute Zeberion (Bizkaia) irailaren 1ean, Euskal Herriko Kirol Federakundeak jakinarazi duenez. Egur-diko 13:00etan hasiko da txapelketa, eta parte hartu nahi duten guztiek txapelketa hasi baino lehen izena eman beharko dute.

ESKUBALOA

Josu Olallak utzi egin du Alemaniako SG Wallau

Josu Olallak bertan behera utzi du SG Wallaurekin zuen hitzarmena, «taldearen egoera ekonomikoa ona ez delako». Irungoak esan zuenez, «taldeak milioi bat euro zor dituelako zurrumurrua dabil, eta jokalarion soldatak murritu nahi ditu, proiektua aurrera eramateko». 31 urteko jokalaria eskubaloia uztea ere pentsatu duen arren, jokatzen jarraitu nahi du oraingoz.

ESGRIMA

Kubako bi kirolari desagertu dira Munduko Txapelketaren ostean

Egunotan Portugalen izan den Esgrima Mundialean parte hartu behar zuten bi kirolari kubatar (Elvis Gregory eta Ivan Trebejo) desagerturik dira, Lisboan dagoen Kubako enbaxadak adierazi duenez. Kubako selekzioak gainerako hamalau kideak Habanara itzuli ziren, baina inork ez daki non dauden bi kirolari horiek. Ekainean antzekorik gertatu zen Toronton (Kanada) jokatu zuten Gazte Jardunaldietan. Orduan 23 kirolari kubatarrek Kubara ez itzultzea erabaki baitzuten eta Kanadan gelditzea bai-menak eskatu.

Amaiur Alfarok utzi egin du Figaro lasterketa

Amaiur Alfarok bertan behera utzi behar izan zuen atzo Figaro belarontzi lasterketako laugarren etapa. Lasterketa osoan zehar izandako zorigaitzak ahanzteko gutiziaz, esperantza handiak zituen azken etapa horretan. Gijongo portutik atera bezain laster, ordea, ur ponparekin arazoak izan zituen Amaiur Alfarok: ezin zuen urik hartu on-

tziari pisu gehiago emateko. Bospasei orenez orekari ezin atxikiz izan ondoren, GPS sistema uretara erori zitzaion lapurtarrari. Koka-pen zehatza jakin ezinez, Euskal Herrirako bidea hartu zuen. Atzo goizaldeko 06:30ean heldu zen Angeluko portura (argazkian, portura iritsi zen unean, burumakur).

TENISA. Zerrendaburu gehienek lehen fasea gainditu zuten atzo, baita Cristina Torrens nafarrak ere

Jon Martin | DONOSTIA

Irailaren 11ko atentatuen omenaldiak, antzekorik ez gertatzeko ezarritako segurtasun neurriek, betiko publizitateak eta ezohiko istorio pertsonalek markatuko dute aurtengo US Opena.

Gizonezkoetan Andre Agassik ez zuen arazorik izan Robby Ginepriri gailentzeko (6-3, 6-3, 6-3). Marcelo Riosek set bat gehiago behar izan zuen Jonas Bjorkmani irabazteko, hasiera txar bat tarteko; eta Carlos Moyak ere arrazoi beragatik izerdi dezente bota behar izan zuen Adrian Voineari gailentzeko (3-6, 6-4, 6-3, 7-6).

Emakumezkoetan lehen txandako partida gehienak amaiturik ziren, eta faborito guztiek egin zuten aurrera Arancha Sanchez Vicario eta Anna Kournikovak izan ezik. Partidarik hunkigarriena Serena Williams eta Corina Morariu aurrez aurre jarri zituen izan zen, eta ez arerioen berdintasunagatik preseski (6-2, 6-3). Morariu, leuzemia gainditu ostean, pista batera irten zen berriz. Serenak partida amaieran «Corina garai-le bakarra» izan zela esan zuen. 1999ko irabazleak Dinar Safina

Itzal baino argi gehiago, segurtasunak eta omenaldiek markatutako US Openean

MATT CAMPBELL / EPA
Jelena Dokic yugoslaviarra, munduko bosgarrena, Greta Arn alemaniarren aurkako partidari, atzo.

(Marat Safinen arreba) izango du aurrean hurrengo txandan.

Cristina Torrens Valerok aurrera egitea lortu zuen, Angelika Roeschi irabazi ostean (7-6 eta 6-3). 1996az geroztik nafarrak ez zuen US Openeko lehen

saioa gainditu, eta ordu eta hoge minutuan lortu zuen aurrerako txartela atzo. Hurrengo saioan Amelie Mauresmo eta Iveta Besenovaren arteko neurketan garaile irteten denaren aurka lehiatu beharko du.

Jelena Dokicek irabazi egin zuen Greta Armen aurka (6-2, 6-2). Kournikovak, berriz, galdu egin zuen, berriz ere, Angelique Widjajaren aurka (6-3, 6-0). Beti bezala, aparteko ikusmira sortu zuen arren.

ARTEA. 41

'Ismael Smith: Cuaderno de París' paratu dute Lizarrako Gustavo de Maeztu museoan

Argilunak eta kontraesanak dira nagusi egileak mende hasieran egindako lanak biltzen dituen erakusketan

MUSIKA. 40

'Bremengo musikariak' eskainiko du gaur Daxak Kursaalean

Girmm anaien ipuin klasikoak emango ditu, euskaraz, boskoteak Hamabostaldian. Loinaz Jauregi izango da narratzailea

TEKNOLOGIA. 34

Dena prest zen atzo gauerdian Bigarren Belaunaldiko lehen Meteosat satelitea, MSG-1, jaurtitzeko

Lurra hobeki behatzeko eta eguraldiaren iragarpen gero eta zehatzagoak egiteko gakoak eskainiko ditu

JUAN CARLOS RUÍZ / ARGAZKI PRESS

NOA

«Neu ere nahasketa naizenez, naturaltasunez datorkit fusioa»

Irailaren 17an jarriko du plazan Israelgo kantariak 'Now' izeneko disko berria

LABURREAN

OWEN HUMPHREYS / AP PHOTO-PA

Neskatila ustezko meteoritoa erakusten.

ESPAZIOA

Zerutik eroritako harri koskorra ikergai

Argazkian Siobhan Cowton neskatila ingelesa ageri da. Esku artean orain gutxi zerutik bere oinetara eroritako harri koskorra du. «Beroa zegoen», azaldu du. Meteoritoa dela uste du, eta Durhameko Unibertsitatara eramango du ikertzeko.

IKERKUNTZA

Gizakien eta primateen arteko ezberdintasunaren gakoa gene batean dagoela iradoki dute

Ameriketako Estatu Batuen Zientzien Akademia Nazionaleko iker-tzaileek iradoki dutenez, gene batean dago gizakien eta primateen arteko ezberdintasuna. Azukre mota bat —Neu5Gc izena du— kontrolatzen duen genea dela uste da. Animalia gehienek organismoan gene hori ageri dela diote; gizakien ordea, inoiz ez. Aditza eman dutenez, orain hiru milioi urte desagertu zen zenbait primateren artean gene hori, zutik ibiltzen hasi zirenean hain justu.

ROBER TAYLOR / EPA PHOTO PA

Ehiztaria eta hiru ehiza zakur marraztu dituzte.

INGURUMENA

Ehiztarien aldarria irudi bihurtuta

Uffintongo (Erresuma Batua) haran batean zaldi baten irudia dago irudikatuta, antza tribu zeltaren batek lagatako aztarna da. Bertan orain ehizaren aldeko elkarte batek ehiztari bat margotu du ehiza zakurrekin, ehiza goratzeko.

TEKNOLOGIA. Eguraldiaren iragarpen gero eta zehatzagoak egiteko gakoak eskainiko ditu

Lurra hobeto behatzeko

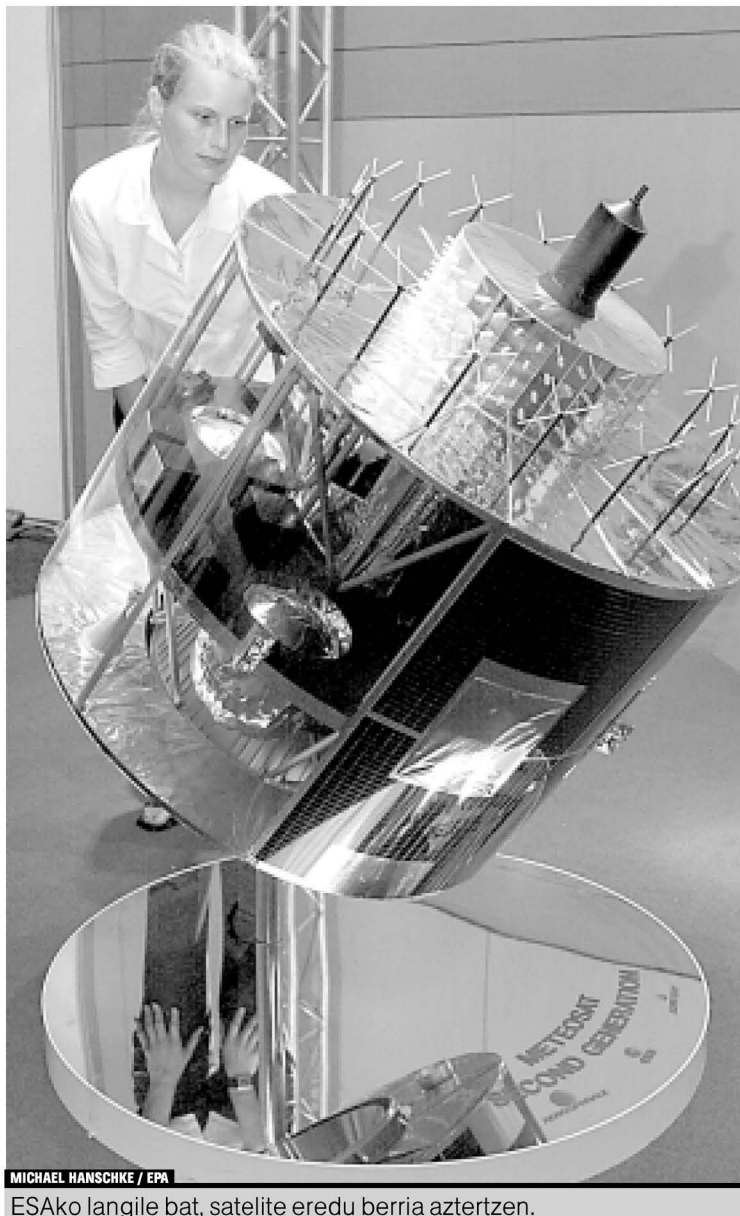
Bigarren belaunaldiko lehen Meteosat satelitea, 'MSG-1', jaurtitzeko guztia prest zen atzo

Erredakzioa | DONOSTIA

Atzo ilunabarrean prest zen guztia Kourou-n (Guyana Frantsesean) bigarren belaunaldiko lehen Meteosat satelitea —Meteosat Second Generation, MSG-1— zerura bidean jartzeko. Jaurtiketa 19:30ean egin nahi zuten Europako Espazio Agentziako (ESA) teknikariek, Euskal Herrian gauerdia igaro berri zenean.

Gailu berriak eguraldia aztertzeko beharrezkoak diren datu eta irudiak aurreko Meteosat sateliteek —orain 25 urte jaurti zen lehena, eta mugari izan da meteorologian— baino askoz ere zehatzasun handiagoz emango dituela uste da. Haiek baino 20 aldiz informazio gehiago igorriko duela iragarri dute zientzialariek. Batez ere ekaitzak zein behe lainoa atzemateko erraztasun handiagoa izango du satelite berriak. Era berean gailu berriari esker klima aldaketaren nondik norakok jakiteko zantzu berriak lortuko direla uste da. Horretarako erabakigarriak izango dira igorriko dituen datu ozeanografiko eta geofisikoak.

Iragarri dituzten aurrerakuntzak, behintzat, arrunt nabarmenak dira. Egungo sateliteek ordu erdi oro egiten dituzte Lurraren argazkiak; berriak ordu laurden oro egingo ditu, zehatzasunez, gainera, egungoak baino hobeak izango dira irudi horiek. Egungoek gehienez 3 kilometroko egiturak ikusten lagatzen dute, berriek kilome-

MICHAEL HANSCHKE / EPA

ESako langile bat, satelite eredu berria aztertzen.

tro bat baino ez direnak ere jaurriko dituzte ikertzaileen begien bistan.

MSG-1-ren atzetik antzeko beste bi satelite etorriko dira

datozen zazpi urteetan. Europako eguraldi sateliteen erakunde Eumetsatek 1.337 milioi euroko aurrekontua du horretarako. Era horretan urte gutxi-

JAKINGARRIA

1960: 'Tiros 1' lehen satelitea

Eguraldiari buruzko datu eta irudiak lortzeko sateliteak ohikoak dira gaur egun. Estreinakoa 1960an jaurti zuten Ameriketako Estatu Batuetako ikertzaileek, *Tiros 1* izena zuen.

tan eguraldiaren iragarpenak egiteko gaitasuna dezente hobetuko dela uste da.

Lurretik 35.780 kilometrora jirabiran

Lurretik 36.000 kilometrora egongo da MSG-1, orbita egonkorrean, ekuatorearen gainean. Egunero emango dio planetari bira. Eguraldia aztertzeko egokiak diren irudiez gain hainbat datu baliagarri ere igorriko ditu Lurrera.

Datuen transmisioa egiteko bi kanalez baliatuko da eta Meteosat sistemaren irrati-maiztasun berak erabiliko dira, baina beste kode, modulazio eta formatu batzuk izango dira. MSG-1-ek lortutako zenbait datu artxibatzeko ahalmena du, eta ondorioz, hainbat aplikaziotan erabili ahal izango dira.

Zientzialariek itxaropen handia dute satelitearen GERB (Geostationary Earth Radiation Budget) gailuan ere. Propio erradiazioa neurtzeko atondu dutela azaldu dute.

INGURUMENA

Arrantzarekin lotutako akordio bat lortu da Johannesburgon, etsipen giroan

Erredakzioa | DONOSTIA

Etsipen giroa ari da nagusitzen Johannesburgoko garapen jasangarriari buruzko goi bileran. Atzo arrantza krisiei aurre egiteko moduari buruzko akordio bat lortu zen, aurrenekoa, baina ez dirudi askoz ere gehiago lortuko direnik.

Kritikak, behintzat, ozenak dira. Gobernu Kanpoko Erakunde ugari, esaterako, arrunt haserre daude bilkura ofizialak egiteko erabiltzen den lekua txikiegia delako. Gobernuetako ordezkariak bertan lekua erraz aurkitzen dutela salatu zuten, baina gainerako jendeak arazo handiak izaten dituela.

Mundu zabaleko nekazarien aldarriak ere ozenak izan ziren atzo Johannesburgon. Lurrik Gabek eta Nekazarien Bidea erakundeetako ordezkariak Gobernu Kanpoko Erakunde foroari eta foro ofizialari muzin egin diotela azaldu zuten. «Izan ere, goi bilera iruzurra dela azaldu nahi dugu; merkataritzari buruz ari dira, zerikusi txikia du honek guztiak planetaren jasangarritasunarekin», azaldu zuen Nekazarien Bidea eta EHNE sindikatuko ordezkari Paul Nicholsonnek. Kexuok azaltzeko larunbatean manifestazioa egingo dute.

han-hemen

Parlamentario australiar batek prostituzio etxe batean egingo du lan, ongintza moduan

Mendebaldeko Australia estatuko parlamentario batek prostituzio etxe batean egingo du lan, egun batez, *Rotary Club*-aren aldeko diru laguntza lortzeko. Barry Haase parlamentario kontserbadoreak jakitera eman duenez, Kalgoorlie herriko prostituzio etxe batean lan egiteko prest dago, ongintzan parte hartu eta diru laguntza lortzeko asmoz. Zerbitzu hauek betetzeagatik 500 dolar irabaziko ditu Haasek, eta etxearen jabeak adierazi duenez, parlamentarioa etxea goitik behera garbitzera behartuko du. Barry Haase-ren aurkari nagusiak, John Bowler laboristak, parlamentarioa bisitatuko dela esan du.

Kuno Becker aktore mexikarrak 'Imagining Argentina' filmean hartuko du parte

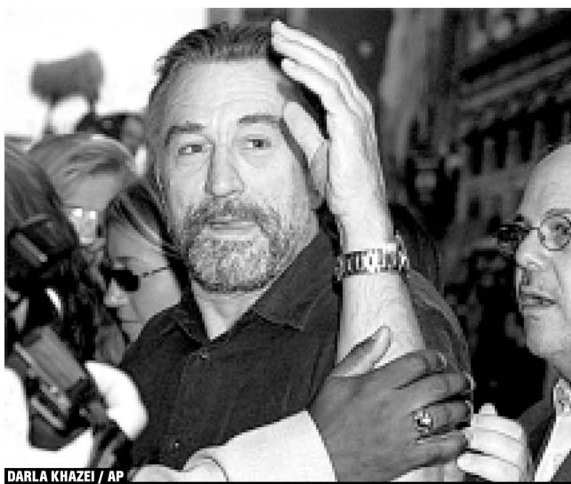
Kuno Becker aktorea Mexikoko idolo nagusietako bat da, bertako foiletoietan izandako arrakasta dela eta. Aktorearen ibilbide profesionalak norabide berria hartu du, eta *Imagining Argentina* filmean hartuko du parte Antonio Banderas eta Emma Thompsonekin batera. Egunotan Espainian dira filmaren grabaketa lanean, eta Christopher Hampton zuzendariak jakitera eman duenez, Becker berehala hasiko da bereaiekin lanean. Grabaketa bukatzean, Antonio Serranorekin hasiko da lanean *La hija del caníbal* filmean.

FRANK AUGSTEIN / AP

Hauteskundeetako ikuspegi berezia

Alemaniko hauteskundeak direla eta, Bernd Scholzen pintoreak hautagaien irudiak erabili ditu lanerako. Bever Hermannen 'Der Wildschuetz' (Ehiztaria) lana oinarritzat hartuta, Gerhard Schroeder (eskuinean), Guido Westerwelle (ezkerrean) eta Edmund Stoiber (ehiztaria) irudikatu ditu.

DARLA KHAZEI / AP

Robert de Niro aktorea bere azken lanaren aurkezpenean izan da

Robert de Niro aktoreak bere azken lanaren aurkezpenean parte hartu nahi izan du, New York hiriko antzoki ezagun batean. *City by the sea* izeneko filmean, polizia baten rola jokatzeko du.

SANG TAN / AP

Jimi Hendrix abeslariaren gitarraren benetako balioa

Jimi Hendrixek 1968an Miamiko Pop Jaialdian erabilitako Fender Stratocaster gitarra mitikoa du eskuetan Dweezil Zappak. Frank Zapparen semearen gitarrak 600 mila dolar inguruko balioa du.

Malaysiako maskota bihurtu da Madagaskarko labezomorroa

Malaysiako agintari eta osasun arduradunak oso kezkatuta daude, jendeak Madagaskarko labezomorroa maskota moduan onartu duela jakin dutenean. Thailandian debekatu egin zen labezomorro honen sarrera, oso kutsakorra zelakoan, eta etxeetan edukitzea ere guztiz ezinezkoa da. Madagaskarko labezomorroak 6,12 euro balio ditu merkatuan, eta oraingoan, behintzat, edozein animalia dendatan aurki daiteke. Malaysiako klima bero eta hezea, labezomorroaren ugalketarako oso aproposa dela jakinarazi dute osasun arduradunek, eta izurrite bat izatearen arrisku handia ere azpimarratu dute.

Heath Ledger eta Naomi Watt aktore australiarrek harremana hasi dute

Heath Ledger eta Naomi Watt aktore australiarrak jarrera oso maitagarrian ikusi dituzte, eta harreman sakona hasi dutela jakinarazi dute *Daily Telegraph* egunkariaren bidez. Australiako Robin Hooda bezala ezagutzen den Ned Kellyren bizitza kontatzen duen filmean hartu dute biek parte, eta grabaketa honetan hasitako adiskidetasuna pixkanaka handituz joan omen da. Heath Ledger aktoreak 23 urte ditu, eta Naomi Wattsek berri 33. Hala ere, adinak ez omen du inolako garrantzirik, eta batako bestearenganako sentitzen duen mirespena omen da funtsezkoena.

hilberriak

ESKELAK

Gaueko 9ak arte hartzen dira

(0034) 943 300 222

publi@egunkaria.com

Iñaki
Plaza

Konpartsakide ta lagun ona
ustegabeen joana
Iñaki, bertso guzti-guztiak
entzun beharra bai lana!

HAU PITU HAU
KONPARTSAKO KIDEAK

Asteazkena, 2002-08-28

35. astea ■ 240 egun igaro dira ■ 125 egun falta dira

esaera

Zu etxerako, besterik ez denerako

datuak

1200

Europar, garagardoaren lehen arrasto arkeologikoak K.a. 1200. urtean aurkitu zituzten; Lleidan (Katalunia), hain zuzen ere.

2228

Australiako mendirik handiena Kosciusko da: 2.228 metro garai da.

telefonoak

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59443335
SAMU	15/59633333
Pozoitze kasuetan	56.96.40.80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59635555
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59590919
Elektrika-gas arazoak	14/59521018
Errepideetako berri	56963333
Kontseilu Orokorra	59257840
Miarritzeko aireportua	59239066
SNCFko trenbideak	59555050
Laborantza Gambera	59295043
Ordua telefonoz	3699
Meteo agiria (grabatua)	59220330
Meteo zerbitzuak	59238415
Baiona Taxi	59594848
HEGOALDEA	
SOS Deiak	112
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	1003
ARABA	
Suhiltzaileak	945161163
Gurutze Gorria	945222222
DYA	945281020

zozketak

Bonolotoa				Loteria primitiboa		
Astelehena, 26	Asteartea, 20	Asteazkena, 21	Ostirala, 23	Osteguna, 22	Larunbata, 24	Igandea, 25
13 - 14 - 19 21 - 36 - 43	05 - 07 - 18 25 - 28 - 39	04 - 06 - 14 32 - 37 - 38	12 - 23 - 29 31 - 42 - 48	13 - 21 - 24 26 - 32 - 34	03 - 12 - 14 27 - 38 - 46	14 - 21 - 29 31 - 33 - 35
OSAGARRIA: 47 ITZULKETA: 05	OSAGARRIA: 35 ITZULKETA: 07	OSAGARRIA: 30 ITZULKETA: 03	OSAGARRIA: 41 ITZULKETA: 01	OSAGARRIA: 07 ITZULKETA: 02	OSAGARRIA: 39 ITZULKETA: 09	

ONCE			Kupoitzarra		Superkupoia
ASTELEHENA-26	ASTEARTEA-20	ASTEAZKENA-21	OSTEGUNA-22	OSTIRALA-23	IGANDEA-25
37.299	34.542	11.112	05.591	34.583	72.481
			017 seriea		014 seriea

Etruriarren gizartea, misterioz betea

Italiako iparraldean bizi ziren etruriarrak, eta, haien arrasto ugari aurkitu dituzten arren, etruriarren ohituren eta bizimoduaren kutsu misteriotuak sendo dirau. Ezin izan da haien hizkuntza itzuli, ez eta kultura zahar haren benetako jatorria zehaztu ere. Artearen eta bizimodu erosoaren maitale handiak izan ziren, eta enigma iturri dira oraindik ere.

Garraiolarien greban,

premiazko gaiez hornitzea ziurtatu nahian

Atzo hamar urte, Eusko Jaur-laritzak jakinarazi zuenez, haste-ar zegoen garraiolarien greban premiazko gaiez hornitzeko neurriak prestatzen ari zen. Gasteizko gobernuak uste zuen grebak Euskal Autonomia Erki-degoan Espainian baino eragin handiagoa izango zuela. Horizela eta, hainbat egitasmo eta propo-samen aurkeztu zituzten Gasteizen, eta saltoki gune eta herritarrentzako premiazko hornidurak bermatuko zituztela baieztatu nahi izan zuten. Javier Ruiz Moreno Eusko Jaurlaritzako Garraio sailburuordeak ean zuenez, ga-rraiolarien eskakizunak betetzea Madrilgo gobernuaren ardura zen, eta ez Gasteizkoarena.

efemerideak

Frantziako tropek Ondarroa erre zuten

1794. urteko abuztuaren 28an, Ondarroan frantziarrak sartu ziren Pineten agin-dupean, eta, borrokaren ostean, zutik geratu ziren etxeei su eman zieten. Sute horrek 102 etxe suntsitu zituen. Bizkaiko Batzar Nagusiak Ondarroak ordaindu beharreko zergak arindu egin zituen, herriak hondamendiari aurre egin ahal izateko behar zen dirua aurrez zezan.

1896. Sabino Arana espetxean sartu zuten.

SANTUAK.	Agustin, Aguxtin.
----------	-------------------

horoskopoa

Uxue Agirre

ARIES martxoak 21 - apirilak 20

Ezina ekinez egina. Eta behar duzunean kontzentratuko bazina, bide erdian poz handia eta lan fina.

TAURUS apirilak 21 - maiatzak 20

Txutxu-mutxu guztiei kasu egin behar badiezu, jai duzu. Ez duzu jakingo zer den egia eta zer ez.

GEMINI maiatzak 21 - ekainak 20

Ahalegintzen ez bazara, ez duzu inoiz amets hori beteko. Bada ordua amets batzuk egi bihurtzeko.

CANCER ekainak 21 - uztailak 20

Lagun hori benetan maite baduzu, bada garaia lagun bat baino gehiago dela aitortzeko.

LEO uztailak 21 - abuztuak 23

Gaur bezalako egunetan ez dago ulertuko zaituenik. Beraz, ura edan, amasa hartu eta atsedean hartu.

VIRGO abuztuak 24 - irailak 23

Zaplazteko bat emateko gogoia izan dezakezu, baina horrek ez du ezer konponduko.

LIBRA irailak 24 - urriak 23

Urtebetetze egunerako oraindik aste batzuk gelditzen zaizkizu. Ospakizunetan pentsatzeko goiz da oraindik.

SCORPIUS urriak 24 - azaroak 23

Arrazoa zenuela uste zenuen, baina besteek euren arrazoiak zituzten. Konponbidea erdibidean egon daiteke.

SAGITARIUS azaroak 24 - abenduak 23

Duela hilabete batzuk izan zenuen minak bazuen bere funtsa. Aldaketa prozesu baten parte zen. Epe luzera askoz hobea izango da.

CAPRICORNUS abenduak 24 - urtarrilak 20

Etxerako erosi behar dituzunak ondo aukeratu. Aurki bakarrik bizitzea zer den jakingo duzu, eta horrek on egingo dizu.

AQUARIUS urtarrilak 21 - otsailak 18

Bada ordua igeri egiteko. Bestela, bizkarrezurra erabat hondatuta izango duzu hemendik gutxira.

PISCIS otsailak 19 - martxoak 20

Bazenuen kantari bat zure bihotzean, baina hainbesterako ez zela konturatu zinen. Inor ez da perfektoa, zorienez.

farmaziak

ARABA

GASTEIZ. 09.00-22.00: MONTEAGUDO, Mendoza kalea, 6. MARTIN, Frantzia kalea, 2. LARREA, Zerkabarren kalea, 2. Gaeuz: GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34. **LAUDIO.** Gau eta egun: SOLAUN, Lamuza kalea, 1. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** Gau eta egun: PEREDA, Landako kalea, 26 (Amurrio).

BIZKAIA

BILBO. 09.00-22.00: SARRIKOLEA, Heros kalea, 19. MIGUEL REKALDE, Zubiria e Ibarra kalea, 4. CARRAL, Madariaga etorbidea, 35. EGIRAUN, Hurtado de Amezaga, 10. MAGUREGI, Zabalburu plaza, 4. LEZEA, Perez Galdos, 14. ADRIAN, Iturribide kalea, 26. Gaeuz: SANTISTEBAN-FONTAN, San Jose plaza, z/g. UNZETA, Bailen kalea, 24. URIARTE, Orixe kalea, 48.

ARRATIA. Gau eta egun: VARGAS, Arraibi auzoa, 11 (Lemoa).

BARAKALDO. Egunez: SAIZ, Bagaza kalea, 7. Gaeuz: ZEBERIO, Maestro teixidor kalea, 4.

BASAURI. Gau eta egun: LUÑO, Kareaga Goikoa, 16. **BERMEO, MUNDAKA.** Gau eta egun: ETXEBARRIA, Goikoa, 49 (Mundaka).

DURANGALDEA. Gau eta egun: NAVARRO, Arte kale, 6 (Durango).

ERANDIO-TXORIERRI. Egunez: TEUJELO, Jose A. Agirre plaza, 8 (Erandio).

GALDAKAO. Egunez: URIBARRI, Zamakoa kalea, 10. **GERNIKA, BUSTURIA, FORUA.** Gau eta egun: ELEJAGA, Aita Luis Villasante, 21 (Gernika).

GETXO. Gau eta egun: MARTINEZ, Basagoiti Etorbidea, 45.

LEIOA. Egunez: RUIZ PEREZ, Artasas kalea, 8. **LEKEITIO-EA.** Gau eta egun: CASTRO, Atea kalea, 14 (Lekeitio).

MEATZALDEA. Gau eta egun: SARRIA, Nieto Uibarri margolaria, 32 (Trapaga).

MUNGIALDEA. Gau eta egun: DIAZ-ENPARANZA, Meñaka plaza, z/g (Meñaka).

ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA. Gau eta egun: ROLDAN, Aranatar Sabin, 2 (Ondarroa).

PORTUGALETE, SANTURTZI ETA SESTAO. Egunez: GOIENETXEA, Abatxolo kalea, 19 (Portugalete).

BULLAIN, Antonio Alzaga kalea, 8 (Santurtzi). **SANCHEZ,** Gran Via, 39 (Sestao). Gaeuz: ANGOTIA, Simon Bolivar, 9-11 (Portugalete).

URIBE-KOSTA. Gau eta egun: IRUSTA, Aitz-Gane, 1 (Berango).

ZALLA, GÜENES, BALMASEDA. Gaeuz: PALACIO, Korreria kalea, 8 (Balmaseda).

ZORNOTZA. Gau eta egun: GOIRIA, Sabino Arana kalea, 6.

GIPUZKOA

DONOSTIA. 09.00-22.00: CABIRO, Askatasunaren etorbidea, 14. SOTO, Madril etorbidea, 7 (Amara). ARNEDO, Pilarreko ama (Martutene). LOSA, Euskadi Etorbidea, 27 (Trintxerpe). Gaeuz: CABIRO, Askatasun etorbidea, 14.

ANDOAIN. Egunez: GOROSPE, Rikardo Arregi kalea. Gaeuz: ITURRALDE, 13. poligonoa, 9 (Lasarte).

ARRASATE. Gau eta egun: CORCUERA, Aranbarri kalea, 1.

AZKOITIA, AZPEITIA. Egunez: JAEN, Ibai-ondo kalea, 28 (Azkoitia). Gaeuz: ZULAIKA, Harzubia hiribidea, 20 (Azpeitia).

BEASAIN, ORDIZIA. Egunez: LAURNAGA, Kale Nagusia, 4 (Ordizia). Gaeuz: JAUREGI, Santa Maria kalea, 2 (Ordizia).

BERGARA. Gau eta egun: PUV, Barrenkale, 25. **DEBA, MUTRIKU.** Gau eta egun: OTXAGABIA, Txurruka kalea, 3 (Mutriku).

EIBAR, ERMUA. Gau eta egun: LAS HERAS, Sostoa kalea, 10 (Eibar).

ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO. Gau eta egun: BIDASOLO, San Franzisko kalea, 48 (Elgoibar).

ERREENTERIA, LEZO, PASAIA. Egunez: PAGES, Biteri kalea, 9 (Erreenteria). Gaeuz: ARAGON, Nafarroa etorbidea, 77 (Erreenteria).

ESKORIATZA, GATZAGA. Gau eta egun: ITURRALDE, Miarle kalea, 18 (Aretxabaleta).

HERNANI, URNIETA. Egunez: GOMEZ, Kale Nagusia, 15. Gaeuz: ITURRALDE, 13. poligonoa, 9 (Lasarte).

HONDARRIBIA. Gau eta egun: IRAOLA, San Pedro kalea, 5.

IRUN. Gau eta egun: BARRIO, Plaza Pio XII., 3.

LASARTE-ORIA, USURBIL. Egunez: GIL, Kale Nagusia, 24. Gaeuz: ITURRALDE, 13. poligonoa, 9 (Lasarte).

OIARTZUN. Gau eta egun: ERRANDONEA, San Esteban plaza.

ONATI. Gau eta egun: GARATE, Kalebarria, 42.

TOLOSA. Gau eta egun: TOLOSA, Kale Nagusia, 7.

URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI. Egunez: ARZELU, LABeaga kalea, 60 (Urretxu). Gaeuz: L'FENOLL, Aizkorri kalea, 12 (Legazpi).

VILLABONA. Gau eta egun: TOLOSA, Kale Nagusia, 7 (Tolosa).

ZARAUTZ, ORIO, AIA. Gau eta egun: ZULAIKA, Bizkaia kalea, 41 (Zarautz).

ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA. Gau eta egun: AJURIA, Harategiko kalea, 6 (Zumaia).

NAFARROA

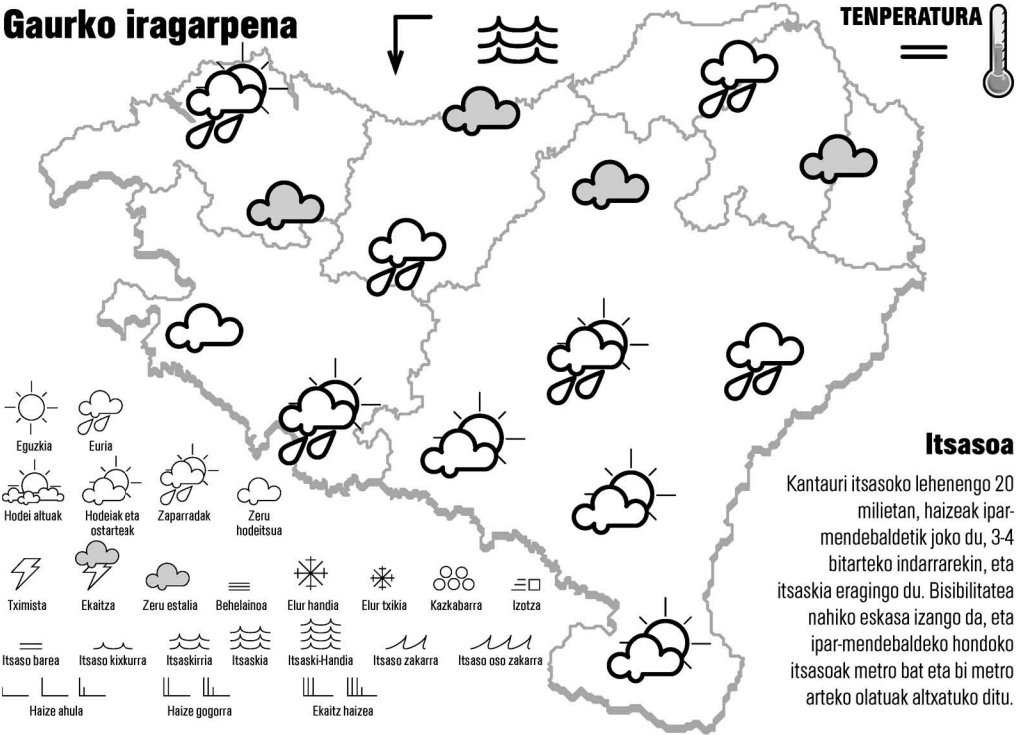
IRUÑERRIA. 09.00-22.00: ALCALDE, Garcia castañon kalea, 10. RAMON, Egulbati jauerriaren kalea, 16. QUIROGA, Iturrama kalea, 13. SAGASETA, Nicanor Berasategi kalea, 10. IRIBERTEGI, Faustino Garralda z/g (Burlata). PERDIGON, Iruñalde kalea, 4 (Beriozar). AZKETA, (Orkoien). GASTON, Canteras, 6 (Antsoain). Gaeuz: AGINAGA, Zapatarri kalea, 25. SAGASETA, Nicanor Berasategi kalea, 10. IRIBERTEGI, Faustino Garralda z/g (Burlata).

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiako farmazien izenak ematea debekatutik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizi etxera deitu beharra dago derrigorez.

eguraldia

Jon Albisu

Gaurko iragarpena

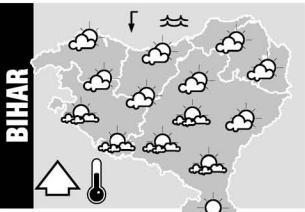
TEMPERATURA

GAUR

Ipar haizea izango da nagusi

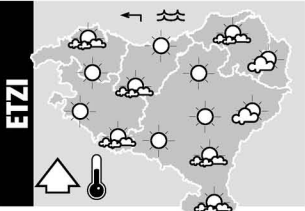
Aroak bere hartan jarraituko du. Egunsentiaz geroztik, lanbroa eta behe lainoa izango dira betiko lekuetan. Goizean bertan, zeru hodeitsuak eta euria izango dira, batik bat ipar partean eta mendi inguruetan. Barnealdean, berriz, euri gutxiago eta ostarte ugariago ikusteko aukera izango da. Iruñerria eta Erribera bitartean, hodeiak eta ostarteak izango dira. Ipar haizearekin, tenperatura ez da aldatuko.

BIHAR

Eguraldia egonkortu egingo da nabarmen. Goizetik, lanbroa eta behe lainoa izango dira ohiko tokietan, eta hodeiak eta ostarteak ipar partean eta mendi inguruetan. Barnealdean, berriz, eguzkia eta hodei altuak nagusituko dira. Ipar haizea ibiliko da, oso ahul.

ETZI

Aspaldiko partez, eremu antiziklonikoak gailenduko dira kontinenteko hainbat tokitan. Goizean, betiko lekuetan lanbroa eta behe lainoa izango dira, eta eguzkia eta hodei altuak Euskal Herriko leku askotan. Pirinioetan, hodei ugariak ikusteko aukera izango da.

Eguzkia

Sortu 07:38
Gorde 20:53

Ilargia

ILBETE
Irailak 21

ILBEHERA
Abuztuak 31

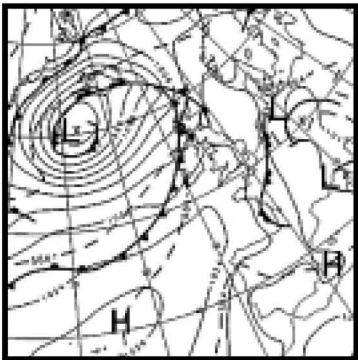
ILBERRI
Irailak 7

ILGORA
Irailak 13

Itsasaldiak

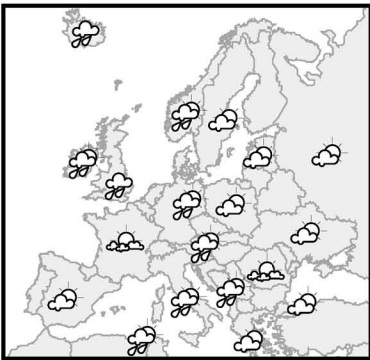
ITSASGORA
Ordua 08.07 / 20.33
Metroak 3,66 / 3,75

ITSASBEHERA
Ordua 02.12 / 14.24
Metroak 0,97 / 1,08

Isobara mapa

Isobara mapak gaur arratsaldeko 14.00etarako erakusten duenez, Azoreetako antizikloiaren eragina areagotu egingo da Iberiako Penintsulan. Ipar haizea ibiliko da, eta, ondorioz, Kantauri itsasora iristen den fronte kate okluditua Euskal Herrira ailegatuko da. Egongaitzasunak bere hartan jarraituko du, batez ere ipar partean eta mendi inguruetan. Errusian, antizikloi sendoa dago, eta, frontera ez dagoenez, egonkortasuna ekarriko du ekialdeko eskualdeetara.

Europa gaur

Europako egoera atmosferikoak azaltzen duenez, giro nahasi eta aldakorra nagusituko da Europako eremu askotan. Zaparrada giroa eta euria izango dira herrialde gehienetan. Errusian eta ekialdeko herrialdeetan, hodeiak eta ostarteak nagusituz gain, tenperaturak gora egingo du, nabarmen. Bestalde, Rhin ibaitik hasi eta Dolomitak bitartean, egongaitzasuna da nagusi, zeru hodeitsuarekin eta zaparrada tartekatuekin.

Temperaturak

EUSKAL HERRIA

Baiona	15	20
Bilbo	15	19
Donibane Garazi	15	19
Donostia	14	18
Gasteiz	10	17
Iruñea	12	22
Maule	14	17

EUROPA

Amsterdam	17	33
Atenas	23	33
Berlin	17	30
Bratislava	15	26
Brusela	18	22
Erroma	22	24
Geneva	16	23
Kopenhage	17	25
Lisboa	17	26
Londres	18	24
Madril	15	24
Mosku	15	20
Oslo	13	24
Paris	15	23
Praga	15	26
Stockholm	14	23
Varsavia	12	27
Viena	18	26
Zurich	16	21

MUNDUA

Buenos Aires	21	31
Bogota	4	17
Caracas	18	29
Habana	26	34
Johannesburgo	10	21
Kairo	24	34
La Paz	5	19
Los Angeles	17	25
Managua	23	32
Manila	24	30
Miami	25	32
Mexiko	11	24
Montevideo	20	30
New York	19	26
Pekin	20	31
Rabat	18	24
Rio de Janeiro	18	27
Tegucigalpa	16	29
Tokio	24	32
Santo Domingo	23	31
Santiago	7	12
Sao Paulo	15	28
Washington	21	29

denbora-pasa

LUMA

Zopa test

Aurki itzazu zopa-taulako letren artean ondoren jarritako galderen erantzun egokiak. Erantzunak ezker-eskuin, goitik behera eta diagonalean azalduko zazkizu

1. Nola du izena Marokok Ceuta parean okupatu duen uharteak?	Perrexil	Perejil	Persil
2. Zer da Igor Elorza?	Bertsolaria	Musikaria	Albaitaria
3. Noiz izaten da “txotx” deritzon garaia?	Abendua	Otsaila	Urtarrila
4. Urruneko ez du erretzen.	Beroak	Pospoloak	Suak
5. Non kokatuko zenuke Hala-Bedi irratia?	Gipuzkoa	Araba	Bizkaia
6. Non egin dute HIESaren aurkako azken konferentzia?	Madril	Bartzelona	Valentzia
7.- Non dago Disney Worl parke tematiko ospetsua?	Wiskonsin	Orlando	Londres
8.- Nork aurkezten du “Bertatik-Bertara” ETBko eguerdiko saioa?	Iriarte	Igartiburu	Alzola
9.- Aturri eta Errobi ibaiek non egiten dute bat?	Biarritz	Baiona	Bordele
10.- Oso ezaguna da Burgosko.....	Txorizoa	Txokolatea	Gazta

S L S G A N O I A B
A U J E H U G N D J
K S A I R I A R T E
O G O K A T O F A A
P E R E J I L T I D
R N L H D B Z S R O
E P A G E A D I A N
S O N R G R I B L I
E A D R E T E S O D
L D O H T Z N O S U
A S A P R E H F T O
L R J O N L A U R N
I F A P E O J D E J
O K I B Z N O S B I
H I Z P A A L D E D
U R T A R R I L A A

Atsotitza

San Agustinek
esku batean haizea eta bestean euria.

E3528

AURREKO SOLUZIOAK

		●	K	●	K	●
		P	A	T	A	L
		●	K	A	L	E
●	L	●	H	A	R	A
B	E	H	A	T	O	K
●	H	I	R	I	T	A
K	E	P	A	●	A	R
●	N	I	N	I	●	I
Z	A	K	A	R	R	A
●	K	A	K	A	●	K

1. Lairatsu.
2. Emirerri.
3. Zapatari.
4. Artaxona.
5. Sorospen.
6. Lepagain.
7. Ziazerba.
8. Grabazio.
9. Oroituak.
10. Adokinak.
11. Onuradun.
12. Osteguna.

NOA ABESLARIA

DISKO BERRIA

«Haurdunaldian zein semearen lehen hilabeteetan sentiturikoa lan batean biltzea erronka handia izan da»

FUSIOA

«Fusioa modu naturalean datorkit; ni neu kulturen nahasketa naiz. Abesten dudanean senak agintzen dit»

ISRAEL ETA PALESTINA

«Gatazka konpontzeko, modu bakarra dago, eta hori komunikazioa da. Bakea ondoren etorriko da»

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

«Bizitzak espiritua duten abestiak behar ditu»

Amatasunak dirdira berezia eman die Noaren begiei, eta ezin du segundo bat igaro bere seme Ayehli —nire beste hegoa, txerokeen hizkuntzan— aipatu gabe. Israelgoak sentsazio horiek guztiak bildu ditu 'Now' lan berrian. Diskoa irailaren 17an kaleratuko du.

Estibalitz Ezkerra | BILBO

Eskultoreak harria bezala zizelkatzen ditu Noak (Israel, 1969) hitzak. Azken urteetan errepideak bere lagunik minenak bihurtu dira, baina haietan aurkituriko hautsak, eztarria lakartu beharrean, haren ahalmena indartu du. Israelgoak zortekotzat du bere burua, isiltasunaren maniatiko bat den arren autoen motor hotsaren pean doinu zoragarriak konposatzeko gai izan delako. Horren emaitza da *Now* bera, estrata eta pixoihalen artean eginiko disko berria.

■ Zure oraingo egoera aipatzen du 'Now'-k.

Halaxe da, bai. Azken urtean gauza asko gertatu zaizkit; batetik, ama izan naiz eta, bestetik, disko berria prestatu dut. Amatasunak goitik behera aldatu nau, eta, alde horretatik, erronka handia izan da niretzat haurdunaldian zein semearen lehen hilabeteetan sentiturikoa lan batean biltzea. Momentu honetan neure burua non kokatzen dudana jakiteko diskoa entzun besterik ez dago.

■ Diozunagatik, aro berri baten ataria zeharkatu du**Noak. Alde horretatik, lan hau aurrekoen jarraipena edo egitasmo berri baten emaitza dugu?**

Disko guztiak dira aurrekoen jarraipena, eta, aldi berean, bakoitzak aldaketa dakar. Baina diskoak, musika... norbera aldatzearekin batera gauza guztiak aldatuz doaz. Horregatik, lan hau ez da aurrekoaren antzekoa, hura ere lehenago etorri zenaren antzekoa izan ez zen bezala. Nik bi artista eredu bereiziko nituzke: ibilbide osoan zehar estilo berari leial zaizkion musikariak, batetik, eta nire an-

tzera esperimentatzea gustuko dutenak, bestetik. James Taylor eta Leonard Cohen biziki maite ditudan artistetako bi genituzke lehenengoaren adibide. Haien musikan aise antzeman dezakezu urteak urte pertsona bera izaten jarraitzen dutela. Hain zuzen, orain dela hiru urte Taylor ezagutzeko aukera eduki nuen, eta gizon zoragarri hark azken hogeitaz urteetan abesti bera idazten egon dela esan zidan. Ez daukat ezer jarrera horren kontra, baina nik neuk nahiago dut gauza berriak probatzea. Gainera, abestiei egiten

dizkidan aldaketak beti daude orainari lotuta.

■ Fusioarekin harreman estua duten aldaketak izaten dira, hain zuzen.

Fusioa erabat garrantzitsua da niretzat. Baina ez pentsa berriaz bilaturiko zerbait denik; fusioa modu naturalean dator nigan, ni neu bi kulturen nahasketaren emaitza bainaiz —gurasoak Israelgoak ditut, ni neu hantxe jaio nintzen, baina AEBetan hazi eta hezi ninduten—. Beraz, abesten nagoenean senak agintzen dit harmoniak aldatzeko. Zailtasun handiak ditut nire bi parte horiek bereizten, baina ez dut uste ezer txarra denik. Niretzat, bizitzak benetako abestiak behar ditu, espiritua duten abestiak alegia. Nola heldu haietara? Norberak ikusi behar du hori. Ni neu margolariaren antzekoa naiz: abesti bakoitza doinuarekin betetzen noan oihal zuri bat da.

■ Oihal horietan, ordea, beti aurkitu ditugu ingurunearekin oso konprometituta dauden artistaren zantzuak.

Inguratzen nauen orok inspiratzen nau: bai bizitza pertsonalak, bai egunkarian irakurtzen dudanak. Beraz, *Now*-n amatasunaren eragina eta semearekin dudana harremana aurkituko dituzu, baina baita politikaz —ez modu agerian, baizik eta era inplizituan—, etorkizunari begira ditudan itxaropenez, maitasunaz eta —*Nothing* abestian agertzen den bezala— hizkuntzen garrantziaz uste dudana. Abesti bakoitzak mezu bat darama; inork ezingo du esan nire diskoak gai jakin bati buruzkoak direnik. Ez. Nire bizitzaren parte dira, besterik gabe. Horrek egiten ditu interesgarri.

■ Kantuen artean Alan Parsons project eta The Beatlesen bana dago.

Txikitatik, lehenengoan *Eye in the sky*-rekin maiteminduta nago. Kostata, baina azkenean hura abesteko tonu egokia aurkitu dut, niretzat ez baita batere interesgarria kantua jatorrizkoaren modu bertsuan abestea. The Beatlesen *We can work it out*-en kasuan, jendearen eta nazioen arteko harremanari buruz dudana iritzia azaltzeko modurik egokiena zelako aukeratu nuen. Horrela esanda lezioak ematera natorrela dirudi, baina ez. Kantuak pertsonen beren burua hobeto ezagutzeko bidea dira. Horregatik esan nahi dudana baino askozaz garrantzitsuagoa da jendeak zer esan

nahi duen. Besteak nire musika beren sentimenduak azaltzeko erabiltzera animatzen ditut, berdin du israeldarrak, palestinarrek edo euskaldunak diren.

■ Alabaina, nongoa zaren jakinda, beti dago zu gatazka-ko alde bati lotzeko arriskua.

Beti dago hori gertatzeko arriskua, askok nire bitartez baitute Israelen berri. Egunkariak eta komunikabideak daude, bai, baina jendeak kasik ez du ezagutzen hango kultura. Badakit ardura handia dudala esku artean, eta, horregatik, mezu baiko-rrak igorri nahi ditut, baita gatazkaren alde biak ezagutzera eman ere. Baina funtsezkoena jendeak iritzi horietan parte hartzea da, zeren herritarrek ez badute hitz egiten komunikabideek egingo dute haien izenean, eta hori oso arriskutsua da. Gatazka konpontzeko, modu bakarra dago, eta hori komunikazioa da. Bakea ondoren etorriko da. Dena den, ni abeslaria naiz, ez politikaria. Bakearen alde dauden horien izenean hitz egiten dut.

■ Zure taldekideekiko ere konpromiso handia erakutsi duzu.

Inguruan dudan jendea oso garantzitsua da. Musikariak ez ditut aukeratzen bere lanbidean onak direlako bakarrik; hori ez da nahikoa. Maila pertsonalean ere kimika ona egon behar da. Gure arteko harremana iraunkorra izatea gustatzen zait, eta hori betetzeko bidean nago: Gil Dorrekin hamabi urte daramatzat, managerrarekin hamar, musikariekin zazpi.

■ Leiala zara, beraz.

Bai, baina ez da hartu behar zerbait zurrun eta itxia balitz bezala. Jendeak denbora behar du egoeretara, baita pertsonetara ere, egokitzeke. Baina gaur egungo musikaren industrian ez dago horrelakorik. Lehen diskoarekin arrakastarik lortzen ez baduzu, berehala ahazten dira zutaz. Artistei ez diete bigarren aukerarik ematen, ez diete uzten hazten; dirua bakarrik inporta zaiei eta horrek kalte handia egin dio musikari. Ez dira ohartzen bizitzak ematen duen esperientzia ordezkaezina dela.

■ Gurari bat?

Dagoeneko nituen guztiak bete ditut, baina une honetan norberaren etxea babestuta ikustea bezalakorik ez dagoela uste dut. Jaioterria sufritzen ari denean batek ezin du hegan egin, ezin da askea izan. Horregatik, batez ere nire semearengatik, Israelera bakea iristea nahiko nuke.

■ Horixe da zure beste hego horri opari egin nahi diozuna?

Bai, dudarik gabe.

ANTZERKIA. 3.000 ikusle baino gehiago izan dira Erriberrin, eta 41.550 euro bildu dituzte

EGUNKARIA

Teatro Corsario taldearen emanaldia, Erriberrin.

Erriberriko Jaialdiaren arrakasta, euriak eta diru laguntzek baldintzatuta

Antolatzaileen esanetan, «oso arrakastatsua» izan da aurtengoa

Ion Orzaiz | IRUÑEA

Erriberriko Antzerki Klasiko-ko Jaialdia «zeharo arrakastatsua» izan da, antolatzaileen ustetan, nahiz eta aurtengoa oso polemikoa ere izan den, Nafarroako Gobernuak diru

laguntzen murrizketa dela eta.

Atzo egindako balantzean, Rafael Perez Sierra Jaialdiko zuzendariak polemika ekidin nahi izan zuen, eta antzezlanen mailari eman zion lehen-tasuna bere hitzaldian. «Kali-

tatearen alde egin dugu. Horregatik, nahiz eta aurtengo ekitaldi gutxiago egon, kalitate mailari eusten eta Jaialdirik onena antolatzen saiatu gara».

Horrekin batera, «baldintzek mugatuta» lan egin zutela

KALITATEA

Antzezlan gutxiago eman dituzte aurtengo jaialdian, baina ikuskizunen mailari eusten saiatu dira

aitortu zuen zuzendariak. «Aurtengo, baldintzek ez gaituzte lagundu. Alde batetik, euria izan dugu eta, bestetik, denbora gutxiago izan dugu jaialdia antolatzeko».

Edukieraren %80 beteta

Jaialdiko produkzio zuzendari Ana Jelinek esanetan, 16 ekitaldi egin ziren, eta haietan bildutako diru kopurua 41.550 eurokoa izan da.

Guztira, 3.190 ikusle egon ziren ikuskizunetan, eta aretoak ia bete ziren (%80).

Jaialdia euriak baldintzatu-ta egon dela, ikusle kopuruak frogatzen du, Jelinek esanetan. «Lehenengo astean edukieraren %64 bete zen, bigarren astean %80 eta hirugarren astean guztiz bete zen. Joera hau eguraldiak sorraz du, lehenengo astean euriteak askoz gogorragoak izan baitziren».

Azkenik, Perez Sierrak, etorkizunerako planak azaldu zituen. «Gauza asko daude egiteko, Jaialdia oso gaztea delako. Gaiarre antzokiarekin koprodukzio bat egitea pentsatu dugu, nafar aktoreekin. Eztabaidatzen ari garen beste ideia bat Iruñeko musika elkarteekin elkarkidetzak akordioak egitea da. Ideia asko ditugu Jaialdia hobetzeko, denbora baitugu».

MUSIKA. Euskal musikaren historiaren berri jakiteko aukera emango die bisitatzen dutenei, iraila arte

Bilboko Euskal Museoan dago egunotan 'Kantuketan' erakusketa

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Soinu eta irudien bitartez euskal musikaren barrunbeak ezagutzeko aukera eskaintzen du *Kantuketan* erakusketak. Iraila bitartean, hura ikusteko parada izango dute Bilboko Euskal Museoan bertaratzen direnek — Unamuno plaza—. Euskal Kultur Erakundeak antolatu du erakusketa, eta orain arte Iparralden eta Donostiako Koldo Mitxelena kulturgunean egon da. *Kantuketan*-ek hiru atal ditu: lehenengoa euskal kantua- ren historiaren ingurukoa da, bigarrenak kantua abesteko uneak eta zergatiak aztertzen ditu eta hirugarrenak 60ko hamarkada osteko kantagintza jor- ratzen du.

HAUR KONTZERTUA. Loinaz Jauregi ariko da narratzaile lanetan, eta bi emanaldi egingo dituzte, biak ere euskaraz

Umeek 'Bremengo musikariek' dute hitzordua gaur Kursaalean

Grimm anaien ipuin klasikoan oinarritutako kontzertua eskainiko die Daxa boskoteak

Itxaro Artola | DONOSTIA

Musika klasikoaren publiko gazte- enari gerturatzeko aldera, haurrei zuzendutako kontzertu bat antolatzen du ekitaldi oro Musika Hamabostaldia, eta gaur izango da aurtengo hitzordu hori Kursaaletan. Daxa haize eta piano boskoteak Grimm anaien *Bremengo musikariak* ipuin klasikoaren bertsio musikatuak eskainiko du, Loinaz Jauregi narratzaile lanetan lagun duela. Daxa taldea 1995ean eratu zuten Euskadiko Orkestra Sinfonikoko hainbat irakasle eta Patxi Aizpiri pianista, eta hainbat konpositorek idatzi eta eskaini dizkiote lanak. Hala nola, Tomas Aragues, Iñigo Peña eta Martin Zalbak.

Franz Tischhauser konpositore suitzarrak bi ipuinlarri alemaniarren testuan oinarrituta ondu zuen musika da haurrentzako saio horren funtsa. Hots, ez da musikaz jantzitako ikuskitun bat, narratzaile batek gidatutako kontzertu bat baizik. Hala ere, Tischhauserren musika «oso deskriptiboa» da, eta horrek asko errazten du hau-

rreren ulermena, Daxako Carlos Rosatek atzoko aurkezpenean esandakoaren arabera: «Tresna bakoitzak pertsonaia jakin baten rola betetzen du: flautak oilarra, oboak katua, klarineteak txakurra, fagotak astoa eta pianoak lapurrarena. Halaber, egoera bakoitzak —gaua, eguna, baretasuna, emozioa...— bere doinu berezia dauka».

Musika klasikoaren omenezko keinuz betetako obra

Bestalde, kontzertua hasi aurretik narratzaileak gako moduko batzuk ematen dizkie haurrei tresna bakoitza identifikatzen laguntzeko, ezkutuan dauden musikariek jotzen dituzten zati labur batzuk adibide gisa baliatuz. Azken batean, «musika entzuten ikas dezatela da kontua», Jauregi berak dioenez.

2000ko ekainean Gasteizko Printzipal antzokian estreinatu zuten *Bremengo musikariak*. Kontzertua apailatzeak «prestakuntza handia» eskatu zien interpretatzaileei. «Obra konplexua da, elementu asko ditu, eta entsegu asko egin behar izan ditugu nork bere aldetik

Ezkerretik hasita, Patxi Aizpiri, Loinaz Jauregi eta Carlos Rosat, *Bremengo Musikariak*-en aurkezpenean.

landutakoa —musika eta narrazioa— denon artean ondo josteko», azaldu zuen Jauregi. Kontzertuaren eszenografia oso soila da, «estatikoa, mugimendurik gabea», haurren arreta musikara erakartzeko. Beraz, pertsonaia bakoitzari ahots propio bat jarri dio narratzaileak. Ildo beretik, pianoak —lapur gaiztoen rola betetzen duena— berebiziko garrantzia hartzen du interpretazioan: «Tischhauser oso inspiraturik egon zen, eta primeran asmatu zuen pianorekin. Lapurrek jolas moduko bat egiten dute etengabe. Izan ere, ebasten dutena musika klasikoko obra esanguratsuen zatiak dira. 35 bat zati daude, konpositore famatuena, eta keinu bezala etengabe agertzen doazenak», taldeko pianista Patxi Aizpirik azaldu zuenez. Hain zuzen, kontzer-

LOINAZ JAUREGI

Kontzertuko narratzailea

«Eszenografia soila dauka kontzertuak, haurrek musika entzuten ikas dezatela baita kontua»

tuaren ezaugarri hori da ipuina jende helduarentzat ere erakargarri egiten duena, «funtsean musikako historia diren konposizioak antzematera jolas deza- ketelako euren ere», gaineratu zuen Rosatek. Bi emanaldi izango dira, 17:30ean eta 19:30ean, euskaraz biak ere.

Gardiner maisua Auditorioan

Bestalde, arratseko 20:00etan, ortodoxia guztien aurka jarduten duen nortasun handiko zu-

zendari bat ariko da Kursaaletan auditorioan: Sir John Eliot Gardiner. Musiko ingelesa (Dorset, 1943) berorrek sortutako bi taldeekin dator Donostiara, Monteverdi Choir abesbatza —1964koa— eta English Baroque Soloists ganbera talde barrokoa —1978an eratu—, hain zuzen ere. Bi talde horiez gain, Orchestre Revolutionnaire et Romantique talde instrumentala ere eratu zuen, duela hamabi urte. Hirurak ere nazioarteko talderik entzutetsu eta arrakastatsuenetakoa dira zein bere arloan, musika ulertu eta interpretatzeko Gardinerren modu bereziari esker.

Gaurko kontzertuan G. F. Handelen *L' allegro, ed il penseroso* oda pastorala eskainiko dute, Charles Jennens-ek moldatutako John Miltonen olerkietan oinarriturik dagoena.

KRITIKA | KURSAAL AUDITORIOA

| Montserrat Auzmendi del Solar

Kementsu

Berlingo Irratiko Orkestra Sinfonikoa eta Donostiako Orfeoia

Zuzendaria: Marek Janowsky. **Sopranoa:** Michaela Kaune. **Kontraltoak:** Rosemarie Lang. **Tenorra:** Gunnar Gudbjörnsson. **Baxua:** Carsten Stabell. **Errepertorioa:** Mozart eta Bruckner. **Eguna:** Abuztuaren 26a.

Ugari eta onak dira Alemanian orkestrak, eta horren frogatik joan den astelehenean Kursaaletan gozatu ahal izan genuen kontzertua, Berlingo Irratiko Orkestra Sinfonikoa bi obra zinez garrantzitsu oparitu baitzizkigun, bertsio interesgarri batean.

Ez zen iritsi, hala ere, Alemaniako beste orkestra batzuen mailara: Hamabostaldiaren beste urte batzuetan bisitari izan ditugun Koloniako Irratiko Orkestra edo Bavariakoarekin konparatuz gero, bistakoa da aldea. Dena dela, soinu-kalitate nabarmena azaldu zuen, biolinetan batik bat, eta Marek Janowsky zuzendariak gatza eta nerbioa erakutsi zituen egitaraua osatzen zuten maisu-lan bien bertsioak gauzatzerakoan.

41. *Sinfonia do maiorrean K 551 'Jupiter'* deritzana bizitasun eta dinamismoz gainezka entzun genuen bere lau mugimenduetan. Lehena, *Allegro*

vivace, adorez jo zuten, erabakitsu, eta nabarmenak izan ziren bai biolin *pianissimi*-ak, bai txeloen pasarte enpastatuak. *Andante cantabile*-a izan zen beharbada zatirik biribilena, Janowskyren ikuspegiaren kutsu dramatiko hartu baitzuen, ezinegon-puntu batekin; motibo guztiak ezin hobeki adierazi ziren, eta disonantzia ederrak soinu biribil batekin azpimarratu. Erritmo markatuko *Menuetto*-aren ondotik *Molto Allegro*-a iritsi zen: egundoko abailan jo zuten hau, eta hala ere ez zuten galdu zehaztasunik —unereren batean izan ezik—, ez pasarte fugatuak garbitasunik, ez dinamikarik, bikain zaindu baitzuten azken hau ere.

Anton Brucknerren *Meza fa minorrean* obra erraldoi eta

erromantikoa ez zen aurreko Mozart baino gutxiago izan, nahiz eta agian itzali samargaratu, lau kantari bakarlariren lanak distira handirik izan ez zuelako. Michaela Kaune sopranoa izan liteke salbuespena, ahots ahaltsua eta fraseatzeko ona erakutsi baitzituen, nahiz eta tinbre ederregirik izan ez. Rosemarie Lang kontraltoak ahots-kolore polita azaldu zuen, proiektio handirik gabe baina; eta tenorra nahiz baxua balekoak izan ziren. Dena dela, izan ziren une bikainak ere, hala nola laukoteak *Benedictus*-ean eskainitako saio orekatua.

Orkestra bikain aritu zen, nabarduraz eta kontrastez gainezka. *Kyrie*-ko hasierako pasarteetan bertan deigarria izan zen soinuaren enpastea, *pianis-*

simo-an. Ezin aipatu gabe utzi, halaber, *Gloria*-ko zehaztasun erritmikoa, edo *Credo*-ko *Et resurrexit* zatiko soinuaren betetasuna, edo pasarte horretan bertan kontzertinoak eskainitako solo guztiz ederra.

Orfeoia ondo, hasieratik amaiera arte

Orfeoia, berriz, oso-oso ondo, hasieratik amaiera arte. Nabarduraz beteriko abiaburutik bukaerako *pianissimo* delikaturaino, era guztietako baliabideak agerrarazi zituzten: dinamika zoragarria *Gloria*-n, erreguladoreak ongi landuta eta zainduta; soinu betea, hala nola *Credo* barruko *Et resurrexit* eta *Amen* zatietan; eta oreka egokia ahots diferenteen artean. Hori da kantatzea, hori.

ARTEA. Bere obretan argi-ilunak eta kontraesanak jasotzea izan zen artistaren grina

Mende hasierako Paris dotore baina dekadentearen isla ikusgai Lizarran

‘Ismael Smith: Cuaderno de París’ erakusketa eskaintzen du Gustavo de Maeztu museoak

Jon Orzaiz | IRUÑEA

Argiaren hiriak alde ilunak ere baditu, eta horiek paperean irudikatzea izan zen Ismael Smith marrazkilari eta eskultorearen grina XX. mendearen hasieran. Orain, marrazki haiek ikusteko aukera dago zabalik Lizarran, Mapfre Vida fundazio kulturalak eta Gustavo de Maeztu museoak antolatutako erakusketa-aren barnean.

Fundazio kulturalako zuzendari nagusi Pablo Jimenez Buriñoren esanetan, «Smithek I. Mundu Gerra baino lehenagoko Parisen irudia ezin hobeki ematen du: dotorea, erakargarria, baina maltzurra eta dekadentea aldi berean, eta hori da erakustaldiak duen ezaugarriarik erakargarriena».

Erakusketa Mapfre Vida fundazioak erositako marrazki bilduman oinarritzen da. «Ismael Smithen 1911 urtetik 1914ra bitartean Parisen egindako marrazki-koaderno bat da bildumaren abiapuntua, baina Bartzelonan egindako marrazki batzuk ere badaude ikusgai. Horietan guztietan, marrazkilaria-aren estilo berezia argi eta garbi ikus dezakegu», azaldu zuen Jimenezek.

Smithen Parisen ikusten zituen kontraesanak marraztu zituen, eta hori da, Jimenezen iritziz, erakusketaren funtsa. «Dotoreziaz betetako mundu bat marraztu zuen: hotel eta jatetxe handiak, gizonak etiketa-jantzietan eta emakume soinekodunak... Baina, aldi berean, hiriaren aurpegi maltzurra ere ikus dezakegu Smithen marrazkietan: izaki androginoak, gaiztotasuna, inozentzia eza eta hainbat perbertsio txiki. Parisko gizartearen dotoreziak eta edertasunak maltzurkeriarekin talka egiten dute Smithen marrazkietan. Hala ere, hau guztia ez da marrazkilaria-aren asmakuntza, 1910eko Paris islatu besterik ez baitzuen egiten».

Maezturakin, antzekotasunak eta desberdintasunak

Fundazio kulturalako zuzendariaren ustez, erakusketa Lizarran egitea «oso egokia izan zen, Ismael Smithen eta Gustavo de Maeztu ezaugarri komun asko baitzituzten: kronologikoki, ia garai berean bizi izan ziren, biek interes handia

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Parisen egindakoetan zein Bartzelonakoetan, egilearen estilo berezia agerian dago.

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Gustavo de Maezturentzat bezala, Ismael Smithentzat ere interes handia izan zuen marrazkigintzak.

zeukaten marrazkigintzan, eta lanaren parte garrantzitsu bat Espainiatik kanpo egin zuten, Gustavo de Maeztuk Londresen eta Ismael Smithen Parisen».

Hala ere, bi margolarien arteko desberdintasunak ere nabariak izan ziren, Jimenezen esanetan: «Smith marrazkilari eta eskultore fina izan zen, baina mende bukaerako estetikak asko eragin zion. Hori marrazki

hauetan ederki ikus dezakegu, aro baten amaieraren estiloa daukatelako. Horregatik, askotan bere marrazkietan miresten dugun edertasuna izugarria da; morbositatearen eta maltzurkeriaren mugak ere zeharkatzen ditu. Maeztu, aldiz, askoz modernoagoa da, mugaren beste aldean kokatzen delako, arte berri baten abiapuntuan».

Smithen lanen erakusketak Gustavo de Maeztu museoari

ere mesedea egingo diola adierazi zuen adituak. «Zentzu handia ematen dio erakusketari Gustavo de Maeztu museoan izateak; baina, aldi berean, bi margolarien arteko konparazioak Maeztu bera hobeto ezagutzeko balio du».

Ismael Smith: Cuadernos de París erakusketa irailaren 29a arte egongo da ikusgai Lizarrako Gustavo de Maeztu museo-ko erakusketa aretoan.

LITERATURA

‘Txistu y Tamboliñ’-ek Internet bidez plazaratu du 8. zenbakia

Erredakzioa | DONOSTIA

Bederatzi urteko isilaldia urratuz, *Txistu y Tamboliñ* literatur aldizkariak zortzigarren zenbakia eman du argitara; ez, ordea, paperean inprimaturik, Internet sarean baizik, www.txistuytambolin.com helbidean. *Txistu y Tamboliñ* aldizkariak zazpi zenbaki eman zituen argitara, 1983tik 1993ra bitartean, eta harrezkero ez da besterik izan egundaino.

Txistu y Tamboliñ sareratu berriak Gioconda berezi bat dakar lehen orrialdean, aurreneko *Txistu y Tamboliñ*-en azaldutako poster huraxe bera hain zuzen ere. Zenbaki guztiak bezala, berriak ere badi izenburu edo lelo bat: *y este coño es mío*.

Poemak, narrazioak, atsoitzak, testu klasikoak eta zinema gidoi bat eskaintzen ditu *Txistu y Tamboliñ* sareratu berriak.

Prosa zientifikoa du gai nagusi eta ardatz ‘Hegats’ aldizkariaren 30. zenbakiak

Erredakzioa | DONOSTIA

Iaz Donostian prosa zientifikoa buruz egindako jardunaldietako hitzaldi batzuk bildu ditu *Hegats* aldizkariaren zenbaki berriak, 30.ak. Inaki Irazabalbeitia, Jose Ramon Etxebarria, Joseba Felix Tobar, Kepa Altonaga, Marian Iriarte, Jose M. Elortza eta Jesus M. Ugaldede dira argitaratutako lane egileak; azkeneko hiru idazle horien lana elkarlanean sortua da: *Euskarazko prosaren eta kimikaren arteko kimika*.

Ausias March-en zazpi poema —Ibon Sarasolak euskaratuak— eta Josu Jimenez Mayaren ipuin bat eskaintzen du *Hegats*-ek *Literaturbideak* atalean.

Horretaz gain, Salbador Garmendiari elkarriketa egin dio Maite Gonzalez Esnalek eta Mikel Zabalaen *Euskaldunak matxino* liburua komentatu du Tere Irastortzak.

LEIHATILA

Karlos Aizpurua ■ Bertsolaritza irakaslea

LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Jaietako bertso saio bateko ikusleak.

‘Asereje, aje’

Ez dut batere gogorik herrixka honetako etorkin auzo malapartatu honetan bertsotan aritzeko; bateko dudan biharamuna, besteko udan ohi duguna. Esan nahi baita, udako saioa. Aldiz, udako beste berrogeietarako legez, saio hau zela-eta Lanku-ko Mikeli baiezkua eman niolarik, ez nintzen akordatu iazko udazkeneko mailatuaz. *Asereje*.

Beti da gauza bera. Saioa, ardurenean eguerdi partean izaten da, hor nonbait. Ni bezalako bokaziozko gautxorientzat, lo orenen murrizketa esan nahi du horrek. Beraz, erdi lo, mihisearen fotokopia mateletan eta kafeminez agertu ohi naiz hitzordura, berantean bistan dena. Egun ere bai. Karriketako gerru eta garagardo nahasketa likatsuen kiratsak zabaldu dizkit begiak. Hor datoz besteak. Gaur ez naiz izan azkena ailegatzan. Egunon eta egunon. Hitz gutxi, esateko gutxiago. Denak gabiltza gaueko txandan, nonbait. *Aje*.

Eta gai-jartzailea edo aurkezlea edo dena delakoa agertzen ez. Hori ere ez da berria. Auskalo zer elementu tokatuko zaigun gaur! Izango da, berriz ere, inguruotako xelebreren bat, edo saltsa guzietako perrexilen bat, edo euskaldun berri-berri-berriren bat... baina tira, saio pattala aterako balitz, bagenuke aitzakia gai-jartzailearen karietara... Hara! Hortxe heldu den hori dela dirudi; kaiera eskuan, irria ezpainenetan, bizarra egin barik... Ah bai! Jode! Iazko bera da eta...! *Aje*.

Bada bai, iazko gai-jartzaile bera, eta gaiak atzoko saioan hemendik ehun kilometrora dagoen herrian ukan nituen berberak, gehienak behintzat oso antzekoak izan dira. Aste honetan laugarren aldia da Batasuna legez kanpo uzteari buruz kantarazi didatena. *Hitzetik Hortzera*-ko eta irratsaioetako kontakati-luak oporretan direla jakitun, lasai asko bota ditut atzo kantatu nituen perla berdintsuak; hori bai, perfektioaren erroskari beste itzuli bat eman eta gero. Batasunarena eta munduko (euskal?) pilota txapelketari buruzko gaiak izan dira gai serio bakarrak. Gainerakoak gai arinak izan dira; udako terrazakoak, mundu zoriontsu batekoak, kokakolazkoak. Eta guk azukrezko burbuilak egin ditugu. *Asereje*.

Egia esan, iduri luke uda partean jendeak ez duela bestelako gairik aditu nahi. Jendeak. Gaurkoan, bat, bi, hiru... hamaika (hamar gehi bat) jende izango ziren saioa hastetik buru entzun dutenak. Hamaika kristau zintzo horietarik landa, baziren saioaren hasieran aurrean zeudenak baina bukatu aitzin hanka egin dutenak; baziren hasieran ez zeudenak eta saioa fini arte gelditu direnak; baziren hastapenean ez zeudenak, bertso pare bat baizik entzun-edo eta joan direnak. Eta baziren ez zirenak. Bertso saioak baino arrakasta handiagoa ukan du hondoko *autosdetxoak*: jendez mukuru, eta bafleetatik asereje ehun mila bider, ehun mila dezibeliotan. Ni ez naiz hemengoa. *Aje*.

Txibietan beratu gara. Ez omen da saio txarra izan. Jendea gustura gelditu bide da. Halaxe adierazi digute saioa entzun ez duten bi kastillanoek. Tripako minez naiz. Bermuta eta antolatzailen ilusioa nahastu izanak ez dit batere onik egin. *Aje*.

GAIK

Gainerakoak gai arinak izan dira; iduri luke udan jendeak ez duela bestelakorik aditu nahi

ZINEMA. Gazteen idealak daude oinarrian

Parisko 68ko Maiatza gogora dakar Bertoluccik

‘The dreamers’ utopia politiko, sexual eta zinematografikoaren inguruko filma da

Erredakzioa | DONOSTIA

Mao, Marx eta Trotskiren ideiapean Sorbonneko Medikuntza Fakultatea okupatuko dute hainbat gaztek berriro; bandera gorriak ikusi ahal izango dira han, eta irudimenaren garaipena eskatuz pintada ugari jantziko dituzte Parisko kaleak. 68ko maiatza itzuliko da egutegira, Bernardo Bertoluccik (Parma, 1940) ekarria.

1972an *Azken tangoa Parisen* filmatu ostean, zinegile italiarra *The dreamers* (Ameslariak) pelikula filmatzeko itzuli da Frantziako hiriburura. Gazteen idealismoaren inguruko film bat biribiltzea da Bertolucciren nahia. Horretarako, hiru utopia hartuko ditu ardatz: utopia politikoa, sexuala eta zinematografikoa.

Gilbert Adair idazlearen eleberri batean oinarriturik dago *The dreamers*: «Istorioa oihu batzuekin hasiko da, gero polizia autoak agertuko dira kaleetan, ondoren pintadak ikusiko dira, eta azkenik, hiru gazteen gorabeherak kalean lehertuko dira». Hiru protagonisten azalean jarriko diren aktore gazteak Eva Green, Louis Garrel eta Michael Pitt dira.

Gaurko gazteentzat ezezaguna den Historiaren atal hura ekarri nahi du gogora Bertoluccik: «Egungo gazteek ez dakite zer izan zen hura, euren gurasoek ez baitiete azaldu. Garai hartako itxaropena deuseztatu egin da eta gurasoak isildu egiten dira, 68ko Maiatza izan ez zen porrotzat jotzen baitute». Bestalde, filmaren ekoizle Jeremy Thomasen arabera, «mugimendu haren bultzatzaile izan zen gazteen idealismoaren inguruko pelikula da *The dreamers*».

Bertoluccik ez du onartzen 68ko Maiatzeko askatasun nahia «iragarkietako lelo» bilakatu denik: «Globalizazioaren aurkako Genevako manifestazioak erakusten du 68ko espiritua berriz pitz daitekeela, utopiaren haizea indartu daitekeela oraindik».

Plano zail ugari tartekatuko dira film honetan, zuzendariak aurreratu duenez. Kamera ho-

JUAN HERRERO / EFE

Bernardo Bertolucci.

riek 36ko gerrako abesti errepublikarraren doinura egingo dute dantza.

Zinemaren historia gogora ekarriz

Bertoluccik zinemari toki berezia egin nahi dio Parisen filmatzen ari den film honetan, ez alferrik, zinegileak izan ziren mugimendu hari hasiera eman ziotenak, berak gogora ekartzen duen moduan: «Andre Malraux Kulturako Ministroak Henri Langlois Filmotekako zuzendaritzatik bota nahi zuten hasi zen guztia. Zinegileak kalera atera ziren, eta polizia Truffaut eta Godarden aurka egin zuen. Bi aste geroago, ikasleek hartu zituzten Parisko kaleak. Zinemagileak izan ziren, beraz, mugimenduari hasiera eman ziotenak.» Hala ere, *The dreamers*-ek ez du tonu nostalgikorik izango, orainaldia ez baita agertuko. 68ko gertakizunak gogoratzeko, berriz, *off*-eko ahotsa entzun ahal izango da.

Zinemagile italiarrak hainbeste maite du zinema, non *The dreamers*-en «errespatazen eta miresten» dituen zuzendarien filmen atalak agertuko diren. Hawks, Ford, Buñuel edo Mizoguchik, beraz, lekua izango dute. «Ez dut nire kutunen arteko lotura zehatzik egin nahi, gazteei gogorarazi nahi diet zinemaren historia orain dela ehun urte baino lehenago hasi zela, eta zuri-beltz ederrean obra ikaragarriak ikus daitezkeela».

LABURAEAN

MUSIKA

‘Up’, Peter Gabrielen disko berria, irailaren 23an kaleratuko da

Ilargi bete dagoen eguna aukeratu du Peter Gabrielen bakarkako bere azken lana, *Up*, kaleratzeko. Real World bere zigiluarekin eta Virgin Recordsekin argitaratuko du diskoa. Hamabigarren album honekin bakarlarik gisa bere hogeita bosgarren urteurrena ospatuko du musikagile britainiarrak. Peter Gabrielen berak adierazi duenez, lan berri honek ilargiaren eta uraren eragin nabarmenak ditu.

‘Hello Dolly!’-ren hamabi mila sarrera saldu ditu Arriagak jadanik

Aurten Bilboko Arriaga antzokiak jaso duen ikuskizunik arrakastatsuenaz izateko bidean da *Hello Dolly!* Musikalik onenaren Max saria irabazi duen obrak 12.000 sarrera saldu ditu jadanik, eta 325.000 euroko irabaziak ekarri dizkio Arriagari. Orain hilabete batzuk *Faemino y Cansado*-k 7.011 ikusle bildu zituzten eta *23 centímetros*-ek, berriz, 6.807. *Hello Dolly!* irailaren 1a arte egongo da ikusgai.

ARTEA

Vicente Chasan Tamarit Valentziako artista hil da, Caracasko Haurren Museoaren sortzailea

Vicente Chasan Tamarit artisau eta eskultorea hil zen herenegun Valentzian, 85 urte zituela. 1953an joan zen Caracasa eta han eskulturako ikastaroak ematen aritu zen. Ondoren, 1982an Alicia Petriren laguntzaz munduan garrantzitsuen den Haurren Museo sortu zuen. Han baliabide eskasak dituzten haurren hezkuntzaz ardurtzen zen, eta ondoren, lan horiek mundu osoan zabalitzen zituen.

Picassoren «benetako irudia» agerrarazi nahi dute Malagan

Pablo Picasso margolariaren inguruan Malagan egiten ari diren jardunaldietan «artistaren benetako irudia» zabaldu nahi da, orain artean saldu dena «okerra» delakoa. Artistaren omenezko 112 obra biltzen diren jardunaldi hauetan Picasso eskuzabala zela nabarmendu da, eta Parisera iristen ziren artista berriei «asko laguntzen» ziela erakutsi da.

moda • 'Piercing'-a

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Mariona Huertasek dioenez, esperientzia eta ikasketak beharrezkoak dira profesional ona izateko.

Denok zultatzer

'Piercing'-a egiteko, ondo informatzea beharrezkoa da, edozein baldintzak ez duelako bermatzen segurtasuna eta eraginkortasuna

GOGORATZEKOAK

'Piercing'-a egiterakoan kontuan hartu beharrekoak:

Body piercing-a zultatze teknikak bat da; orratz bat erabiltzen da zultatze, eta ez pistola bat.

Orratza: esterilizatua eta behin erabiltzekoa. Zulatu ondoren, Eusko Jaurlaritzarekin lan egiten duen enpresa batek erraustu egiten du.

Bitxia: atal bat jartzen da, aurrez esterilizatua. Horiek ez dira soilik atal sendagarriak, metalezko atalak dira; baina gorputzak onartzen ditu.

Anestesia: ez da gomendagarria, ez baitute eraginik azalean. Anestesia erabiltzea medikuen lana da, eta *body piercing*-a egiten dutenak ez dira medikuak.

Hipotalamoa: horregatik ez dute minik egiten. Burmuinaren atzeko aldean dago, eta endorfinak isurtzen ditu.

Eskubideak:

■ Zuloa paketetxo batean datorren orratz pertsonal eta esterilizatu batekin egin behar da.

■ Toki zeharo garbi batean egotea. Zulatu duen profesionalak bere esperientziarekin aholkatu beharko du zuloa egitera joaten dena.

■ Ez itzazu onartu zilarrezko belarritakoak, ezta sendagarriak eta alergiaren kontrakoak ere, ez direlako egokiak.

■ Erabilitako materialak esterilizatutako poltsetan egon beharko du.

■ Jar zaitez zure *piercing* egilearekin kontaktuan, zalantzarik baduzu.

Aitor Murgoitio | BILBO

Ez dago dudarik aurtengo udako moda nagusietako bat *piercing*-a dela. Esan ohi da moda ziklikoa dela, ekonomia bezala; duela hogeitaz beritasunaren gailurrean zegoena dugu gaur egun gailurrean. *Piercing*-ekin antzeko zerbait gertatzen da. Duela milaka urte, tribuetako kulturaren ezaugarrietako bat zen *piercing*-a.

Gaur egun, noski, gauzak aldatu egin dira, erabiltzen diren materialak eta teknikak kontuan hartzen baditugu. Hala ere, badirudi oraindik ere antzinako legea dagoela Espainian, *piercing*-a dela eta.

Izan ere, gauzak oso azkar mugitu dira *piercing*-aren munduan, batez ere azken bost urteotan.

Duela urte batzuk, *piercing*-ak eta tatuajeak jende *arraroak* edo *arriskutsuak* eramaten zituela uste zuten. Ezin liteke esan, uste hori guztiz galdu denik, baina argi dago *piercing*-aren kultura popularizatu egin dela.

Honi guztiari buruz, iritzia eman dio EGUNKARIARI Euskal Herrian dagoen *piercer* diplomatu bakarrak. Mariona Huertas Bilboko Zazpikaleetan dagoen Ozono 100% Body Piercing lokalaren jabeak AEBetan ikasi ditu zuloak egiteko teknikak eta segurtasunari buruzko neurriak. Haren ustez, popularizazio honen zergatia hau da: egungo zinema aktore famatu batzuek eta modeloek zuloak egin dituztela eta moda aldizkarietan *piercing* ugari agertzen hasi direla.

Huertasek dioenez, «popularizazio honek zulaketaren gaia eta funtsa nolabait hutsalergia bihurtu ditu, baina ez dago txarto popularizatu izana. Aintzina, zilborra zultatze eskubidea Egiptoko nobleziaren parte ziren emakumeek soilik zuten. Orain, aldiz, oso pop da; adinez nagusia den edonork ere, beldurra alde batera uzten badu, *piercing*-a eramanez deza». Gehienbat gazteak biltzen dira haren txokora, nahiz eta adineko jendea ere ikus daitekeen.

Hori bai, *piercing*-arena ez da kontu merkea, gutxienez kalitatea bilatzen badugu. Prezioak askotarikoak dira: 27 eurotik hasita, 90 eurora, esate baterako. Aldea, materialaren araberakoa izaten da; eta zuloa egiterakoan dagoen infekzio arriskuaren araberakoa ere bai. Hala, zatirik garestienak zati jariakorrek dira: ahoa eta genitalak.

Materialak ere bere eragina du prezioan; garestien artean, urrea eta Afrikako zur berezi batzuk daude. Hala ere, gomenagarriena titanioa da, Mariona Huertasek dioenez. Material horrekin lan egitean, arazorik ez izatea ziurra daiteke, eta gorputzeko edozein ataletan lan egin daiteke. Baina *piercing*-en munduan hainbat material erabiltzen dira, eta ia kontaezinak dira: hezurak, bufalo eta mamuten adarrak, anbarra, plastikoa, beira, beira bolkanikoa, korala, harri erdi bitxiak, miobioak...

Zergatik 'piercing' bat?

Modak alde batera utzita, argi dago gorputza zultatzea ez dela izan behar arinkeriak hartu beharreko erabakia. Fenomeno horren arrazoiak ez dira unibertsalak. Huertasek argi dauka: «Nire kasuan, *piercing* bakoitzak nire bizitzako garai bat ordezkatzeko du. Bakoitzak bere esanahi du niretzat». Jendeari dagokionez, gauzak ez daude

(hurrengo orrian jarraitzen du)

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Hainbat mota eta materialetako *piercing*-ak daude.

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Piercing-ak jartzeko lekuak eta moduak hainbat eta hainbat dira.

(aurreko orritik dator)

hain argi, pertsona bakoitza mundu bat da, eta arrazoiak kontaezinak izan daitezke.

Ez dago arrazoi unibertsalik *piercing* bat egiteko. Batzuek estetikoki atsegin dutelako egiten dute. Beste batzuentzat, adore frog bat da, lehengo tribuek egiten zituzten hasiera errito modukoak; errito horietan, gazteak erakutsi egiten du ume izateari utzi diola eta heldutasunera heldu dela. Horrek esplikatu luke hainbeste gazte *piercing*-a egitea erabaki izana, askotan gurasoen baime-nik gabe, euren heldutasuna frogatzeko edo. Hori dela eta, Marionarentzat behar-beharrezkoa da gazte adingabeak gurasoekin joatea, *piercing*-a egitera.

Legeria oso atzeratuta

Hala ere, aipatu dugun popularizazio honek ez du esan nahi *piercing*-aren mundua ezagunagoa denik.

Gazteak Marionaren lokale-ra heltzen direnean, prezioari buruzko galderak egiten dituzte, edo orratzak min handia ematen duen galdetzen dute. Ez dute galdetzen zer-nolako esperientzia edo ikasketak dituen gorpuzta zulatu behar dienak.

Egoera hori sortzen duena legeriaren ondorio zuzena dela esan daiteke. Nahiz eta duela hamar urte hasi ziren zulatzen, legeria baten zain daude oraindik.

Salbuespenak egon badaude; Madrilén badaukate lege-

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Segurtasun eta garbitasun neurriak garrantzi handikoak dira.

JATORRIA

Antzinako moda

Piercing-aren hastapenak tribuen kulturen aurkitzen ditugu. Zulatzeara ez da izan tribu batek edo zonalde batek garatu den tradizio bat. Zulatzea beti izan da zerbait orokorra, hainbat kulturak hainbat garaitan garatu dutena, gorpuzta edertzeko.

Mundu osoan aurkitzen dira *piercing*-aren aztarnak; Ipar Amerikatik hasita, Kanada aldean aurkitzen ziren zenbait tribuk septua zulatzen zuten. Hego Amerikan ere, Colon heldu baino lehenagoko kulturen ere agertzen da *piercing*-a. Afrikako hainbat tributan eta Pazifikokoan

dauden uharte askotan ere agertu dira aztarnak. Pazifikokoan, adibidez, oso normala zen dilatzaileen erabilera. Hauek, belarrian egindako zuloan sartu, eta aldiro-aldiro handiago batez aldatzen ziren, eta azkenean hasierako zuloa baino handiagoa zen zuloa lortzen zuten.

Europa aldean ere baditugu egungo '*piercing*'-aren aurrekariak. Erroma garaian, zenturioiek bularpunta zulatu ohi zuten.

Ondoren, 60-70eko hamarkadetara abiatu behar gara. Kalifornia aldean, Jim Ward eta Fakir Musafarrek mugimendu kultural bat bultzatu zuten, *Modern Primitives* deritzon mugimendu internazionala, kultura tribalaren ohiturak ez galtzeko helburuarekin.

MARIONA HUERTAS

'Piercing' egilea

«'Piercing' bakoitzak bizitzako garai bat ordezkutzen du. Bakoitzak bere esanahia du»

dia bat, eta Katalunian lege proiektu bat eratzen ari dira. Marionak aurre proiektu hori irakurtzeko aukera izan du: «Lege hori ez dago txarto, gutxienez legedia bat egiten hasi dira. Baina akats handiak ditu, batez ere, esterilizazioaren gaiari dagokionez. 80ko hamarkadako akatsak ditugu 2002. urtean ere».

Euskal Herrian ez dago legeriarik. Hala ere, badaude AEBetara informazio bila joaten direnak, 35 urte baitaramatzate zulatzen han.

Legeria alde batera utzita, *piercing*-aren egoerari buruz mintzo da Mariona Huertas: «Pixka bat aurreratu da, baina asko dago egiteko. Oso garrantzitsua da lan honetan ari direnek ardura hori hartzea, gehiago ikasteko».

Beraz, *piercing*-a egiterakoan, kontuan izan Jim Warden hitzak: «Zulatzean beti dago arriskua; arriskutsua izan daiteke, zulatzaileak ez badaki eskuen artean zer duen, edo bezeroak sendatzeko gomen-dioak jarraitzen ez baditu. Bien arteko konpromisoa izan behar da, eta euren ekintzen ardura izan behar dute».

KOSTALDEA

08:07 · 20:33
02:12 · 14:24

GOIZEZ

ARRATSALDEZ

MAREAK

begira

KOEN SUYK/ANP

Katiusken eskaerak gora egin du udan

Munduan katiuska kopuru gehien egiten duen enpresa da argazkian ikus daitekeena. Batez beste 3,5 milioi pare egiten ditu urtean, eta azken hilabeteetan, Europan izan diren uholdeen ondorioz, gora egin du eskaerak. Egiten ari den uda ikusita, Euskal Herritik ere izango ziren eskaera ugari.

agenda

GAUR

BERRIOZAR

11:30: Erraldioen eta kilikien konpartsa herriko kaleetan zehar.
12:30: Haur jolasak Zirko Ttipia taldearen eskutik.
18:00: Magia ikuskizuna Giro & Gina Eguzkia plazan.
20:00: Musika kontzertua Trio Veracruz taldearen eskutik.
22:30: Gazteentzako animazio parkea egongo da.
22:00: DJak. Musika Eskolako kioskoan.
00:30: Dantzaldia Zulo Alai peñaren egoitzan.

BERROBI

12:00: Urreburuko pilota partidak.
18:00: Sagardo festa eta asto lasterketa izango dira.
23:30: Kontzertua Ondo eta Doctor Deslai taldeen eskutik.

ERANDIO

10:00: Diana txistulariekin.
11:00: Txirrindulari lasterketa herriko kaleetan zehar.
12:00: Meza.
13:00: Ohorezko aurreksua, udaletxeko plazan.
16:30: Mus txapelketa izango da Jodo kalean. Izen ematea Trust tabernan.
18:00: Futbol txapelketaren finala.
18:00: Haurrentzako jokoak izango dira.

19:00: Uztargi dantza taldearen ikuskizuna.

23:00: Berbena Urgabe taldearekin, udaletxeko plazan.
00:00: Su artifizialak jaurtiko dira Ategorri zelaitik.

NOAIN

11:30: Argazki rallyaren hasiera kultur etxean.
12:00: Txupinazoa, gaitariak eta erraldoiek alaitua.
13:00: Dantza herrikoien erakustaldia San Miguel plazan.
16:30-18:00: Kollins Clown taldearen eskutik haurrentzako antzerkia. *Garbancito* eta *Caperucita Roja* antzezlanak.
19:30: Prozesioa herririko kaleetan zehar, eta ondoren lore eskaintza herriko patroari.
20:00: Areto futboleko txapelketaren finala Bidezarra frontoian.
20:15-22:00: Disco Star Show DJ taldearekin dantzaldia.
22:00: Zezen suzkoa.
00:00: Disco Star Show DJ taldearekin dantzaldia.

OIKIA (ZUMAIA)

Goizean: Ezkonduen arteko jolasak izango dira.
Arratsaldean: Asto probak. 4 asto arituko dira: Artabila, Soutz Beko, Miravalles eta Pikondo Bekoa.

23:00: Muxutruk taldearen eskutik kontzertua izango da.

BIHAR

BERRIOZAR

10:30: Kalejira Berrioizarko txistulari taldearekin.
11:00: Done Ezteberen ohorezko meza izango da. Ondoren Maiordomoen dantza taldearen, txalapartaren eta Hulargi eta Txori Zuri taldearen emanaldia.
13:00: Botxa txapelketaren finala izango da.
18:00: Haur jolasak Kiliki ludotekaren eskutik.
19:00: Haurrentzako txokolatada.
20:00: Modesto taldearen eskutik kontzertua.
21:45: Dantza herrikoiak.
22:00: Zezen suzkoa. Ondoren zuzeneko musika emanaldia.
22:15: Herri afaria izango da guztientzat.
23:00: Dantzaldia Los Rubi taldearen eskutik.
00:30: Dantzaldia Modesto taldearekin.
04:00: Herri txapelketa.

BERROBI

12:00: Erretiratuentzako hamaiketakoa.
17:00: Gaztetxoentzako txirrindulari proba.
18:30: Begi -Gorriko futbol finala izango da.
20:30: Play Back-a.

Aitzur jaurtiketako XVI. Munduko Txapelketa izango da gaur Martzillan

Urtero ohikoa den bezala, aitzur jaurtiketako munduko txapelketa izango da gaur Martzillan (Nafarroa). Herri horretan tradizio handia duen ekitaldia da. Parte-hartzaileen helburua aitzurra ahalik eta urrutien jaurtitzea da. 11 urtetik aurrerako lagunek parte hartzen dute, eta saria 30 eta 210 euro artekoa da, adinaren arabera. Iaz Javier Martinez izan zen garailea, eta historian zehar David Miqueleiz izan da aitzurra urrutien jaurti duena, 37,60 metro.

Igandean aurkeztuko dute Gasteizko Azkena Rock jaialdia

Gasteizko Azkena aretoan egingo da Azkena Rock Jaialdiaren lehen edizioaren aurkezpena. Bertan Nashville Pussy eta Gasteizko Los Padrinos taldeek joko dute. Jaialdia irailaren 12tik 14ra bitartean izango da, eta bertan Backyard Babies, Sex Museum eta Federation X izango dira, besteak beste.

RAQUEL ARROYO

DONOSTIAKO AUTOBUS TURISTIKOAREN ARDURADUNA

IRATI AGIRREZALDEGI

«Donostia bisitatzen dugu autobus panoramikoan»

Irati Agirrezaldegi | DONOSTIA

Donostiara turista asko inguratzten da udan. Horiei zerbitzu bat eskaintzearen, Raquel Arroyok eta bere ahizpak autobus turistikoak jarri zituzten abian 1999an. Kanpotik datozenei hiriko txokorik interesgarrienak erakusten dizkiete, autobus panoramiko batean bidaia eginez.

■ Zer eskaintzen diezue turistei?

Donostian barrena bisita gidatuak egiten ditugu autobus panoramiko batean. Bi ibilbide daude: alde klasikoa, bata, eta Donostiako abangoardia erakusten duena, bestea. Ibilbide bakoitzak ordubeteko iraupena du, baina edozein lekutan jaitsi, eta hurrengo hartzeko aukera dago. Gainera, autobuseko bidaiariak hainbat lekutan deskontuak izango dituzte.

■ Zein lekutan geratzen da batez ere jendea?

Txillidaren museoa bisitatzen dute askok, baita Miramongo Zientziaren Museoa eta Igeldoko jolas parkea ere.

■ Zein ibilbide eskatzen du jendeak gehien?

Udan biak, baina klasikoak atzeritarren artean arrakasta gehiago du. Iaz bisitari ingelesak eta amerikarrak izan ziren nagusi; aurtun, berriz, portugesak eta italiarrak. Kataluniatik eta Madrildik ere turista asko etortzen dira.

■ Donostiara datozen turistei zer ikusteko gomen-dioa egingo zenieke?

Autobus turistikoan ibiltzeko txartela atera dezaten esango nieke, batez ere denbora gutxi dutenei. Gainera, bidaiaren gure historiaren, hizkuntzaren, ohituren zein bisita ditzaketan lekuen berri ematen diegu.

webgunea

Euskal musikaren topagunea sarean,
eta gero eta zerbitzu hobea

Euskal musikaren zaleek badaukate euren neurrira egindako atari bat: www.euskalmusika.com. Orrialdea handitzen ari da egunetik egunera, ahalik eta zerbitzu zabalena eskaintzeko asmoz. Oraingoz, euskal musikaren gaineko orrietarako loturak, kontzertuen agenda eta azken berriak bil-tzen ditu, besteak beste.

Helbidea: www.euskalmusika.com

Zer aurki dezakezu hemen?

Euskal musika orrietarako loturak, gaur

AZKEN BERRIA: Maizta ta Ixier taldearen

Zuei talde berririk ez dago Interneten? Egin erazu zuei

Kontzertuen agenda.

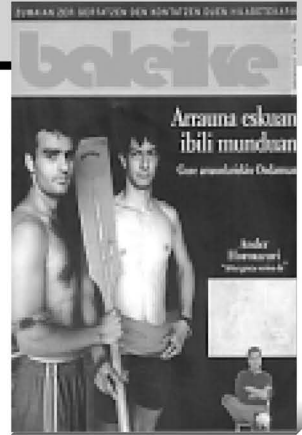
Bilatu web orria GoTo-rekin.

EGUNKARIA

argitalpena

Estropadei buruzko erreportaia
Zumaiaiko 'Baleike' aldizkarian

Baleike aldizkariak, Ondarroara joan, eta arraunlariek estropada egun bat nola pasatzen duten kontatu dute azkeneko alean. *Telmo Deun*-ek izandako gorabeherak eta beste traineruetako kontuak jaso dituzte erreportaia arin batean. Bestetik, Ander Hormazuri margolaria eta Oier Aizpurua piraguita elkarriketatu dituzte.

Argitaratzailea: **Baleike kultur elkarte**

musika

AREATZA. Soul DJa. Bihar, gaueko 23:00etatik aurrera, Txalupa tabernan.

ATAUN. Elortza anaiak. Bihar, afalostean.

BARAÑAIN. Les Batinses. Gaur, gaueko 22:00etatik aurrera, aintzirako anfiteatro naturalean.

DEBA. Tunocco Brass. Bihar, arratsaldeko 20:30ean hasita, Santa Maria elizan.

DONOSTIA. Daxa. Gaur, arratsaldeko 17:30ean hasita, baita 19:30ean ere. Kursaal aretoan.

English Baroque Soloists
Monteverdi Choir. Gaur, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Kursaal auditorioan.

Euskadiko Orkestra Sinfonikoa. Bihar, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Kursaal aretoan.

Txekiako Orkestra
Filarmonikoa. Etzi, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Kursaal auditorioan.

ELGOIBAR. Udal Musika Banda. Gaur, gaueko 23:00etatik aurrera, Foruen plazan.

GASTEIZ. Sakura (japoniar musika). Bihar, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Foru plazan.

HENDAIA. Roots system (reggae musika). Etzi, gaueko 22:00etatik aurrera, Kanttu ostatuan.

HERNANI. LIM. Gaur, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Txillida-Leku museoan.

KEA. Bihar, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Txillida-Leku museoan.

Ricardo Descalzo (piano jotzailea). Etzi, gaueko 20:00etatik aurrera, Txillida-Leku museoan.

LAZKAO. Joseba Iparragirre eta Ander San Jose trikitilariak. Bihar, iluntzeko 21:00etatik aurrera, Maizpideko jangelan.

antzerkia

BILBO. 'Hello, Dolly!'. Igandea bitartean, 20:00etatik aurrera, larunbatean izan ezik (19:30ean eta 23:00etan). Arriaga antzokian.

Michael Stewarten eskutik.
'¡Se quieren! (?)'. Igandea bitartean, Euskalduna jauregian. Gaur eta igandean, arratsaldeko 20:00etatik aurrera. Gainerako egunetan, baita gaueko 23:00etatik aurrera ere. Delaroque eta Palmadek eskainitako antzezlan.

antzerkia

'Hello, Dolly!'. Gaur, Arriaga antzokian (20:00etan).

EGUNKARIA

Hello, Dolly! antzezlanako eszena bat.

'Hello, Dolly!' antzezlan Bilbon,
ezkontzagin alai baten komedia musikala

Concha Velasco da antzezlan honetako protagonista. Helburu bakarra dauka buruan: inguratzen dutenen zorientasuna. Hala, kantuan ariko da obra guztian. Badirudi antzerki musikala indarberritzen ari dela. Denbora-pasa polita da antzezlan hau asteazken arratsalderako.

'Atraco a las tres'. Igandera arte, arratsaldeko 20:30ean hasita, Aiala antzokian. Ostiralean eta larunbatean, gainera, gaueko 23:00etatik aurrera ere bai. Fila Siete antzerki taldearen eskutik.

'5hombres.com'. Gaur eta bihar, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Euskalduna jauregian. Globomediak eskainitako ikuskizuna.

DONOSTIA. 'Un marido de ida y vuelta'. Igandea bitartean, Antzoki Zaharrean. Gaur eta igandean,

arratsaldeko 20:00etatik aurrera. Gainerako egunetan, berri, arratsaldeko 20:00etako saioaz gain, gaueko 23:00etatik aurrera ere. Fila Siete antzerki taldeak eskainitako ikuskizuna.

ELORRIO. 'Genuinos imperfectos'. Etzi, gaueko 23:00etatik aurrera, plazan. Circo Imperfecto taldearen eskutik.

ERANDIO. 'Ekidazu'. Bihar, arratsaldeko 18:00etatik aurrera, Herriko Plazan. Kukubiltzo taldearen

eskutik.

MUTILOABEITI. 'La Banda'.

Bihar, arratsaldeko 18:00etatik aurrera, kiroldegian. Ur Jauzi antzerki taldeak eskainitako ikuskizuna.

ZARAUZ. 'Badum mundua'.

Bihar, 18:30ean hasita, Musika plazan. Hortzmuga taldearen eskutik.

bertsolaritza

HONDARRIBIA. Bertso txanpa. Bertsolariak: Andoni Egaña,

Anjel Mari Peñagarikano, Sustrai Colina eta Jon Maia.

Etzi, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Gipuzkoa plazan.

LEGAZPI. Bertso afaria.

Bertsolariak: Bittor Agirre, Gorka Azkarate eta Nerea Elustondo. Etzi, iluntzeko 21:00etatik aurrera, Brinkolako elkartearen.

ZARAUZ. Bertsolari Gazteen 25. Txapelketarako lehenbiziko kanporaketa. Bihar, arratsaldeko

20:30ean hasita, Zelai Ondo tabernan.

ikus-entzunezkoak

ATARRABIA. 'Juana la loca'.

Bihar, gaueko 22:00etatik aurrera, Bakearen parkean. Eguraldi txarra eginez gero, berriz, Atarrabia pilotalekuan.

BARAÑAIN. 'Harry Potter y la piedra filosofal'. Bihar, gaueko 22:00etatik aurrera, aintzirako anfiteatro naturalean.

BERGARA. 'Parque Jurásico III'. Bihar, gaueko 22:00etatik aurrera, San Martin plazan.

BILBO. 'Infiel' (Trolösa, 2000). Bihar, arratsaldeko 18:00etatik aurrera, Bilboko Arte Eder museoan. 'Zinemateka' izeneko zikloaren barruan.

'Sinfonía en soledad'. Bihar, arratsaldeko 20:00etatik aurrera, Bilboko Arte Eder museoan. 'Zinemateka' izeneko zikloaren barruan.

IRUN. 'Elling'. Bihar, gaueko 22:00etatik aurrera, Santiago pilotalekuan.

LAZKAO. 'Mothman: Azken profetia'. Gaur, gaueko 22:00etatik aurrera, Euskadi plazan.

zinema-bideoa

GASTEIZ. Zine foruma:

'Mononoke printzesa'. Gaur,

gaueko 22:00etatik aurrera, Guridi zinemako 1. aretoan. Hizlaria: Angel Sala, Sitgesko Fantasiako eta Beldurrezko Zinema Jaialdiaren zuzendaria. Japonia. Milaka urteko herrialdea ezagutzen? kultur jardunaldien barruan.

Zine foruma: 'Kikujiroren udaldia'. Bihar, gaueko 22:00etatik aurrera, Guridi zineman. Hizlaria: Jesus Palacios idazle eta zinema kritikaria.

hitzaldiak

GASTEIZ. 'Budismoaren

eragina Japoniako erlijioasunean'. Gaur, eguerdiko 12:00etatik aurrera, Artiumeko auditorioan. Hizlaria: Dokusho Villalba, monje budista eta meditazio irakaslea. Japonia: milaka urteko herrialdea ezagutzen? izeneko kultur jardunaldien barruan.

osasuna

Goizean baraurik hartutako limoi ura, erretzeari uzteko lagungarria

Denok dakigu erretzea oso kaltegarria dela. Tabakozaletasuna eta estutasuna lotuta daude. Erretzeari utzi nahi eta ezin izateak berak egonezina sortzen digu. Urduritasuna baretzeko erretzen dute beste batzuek. Ohitura txar horri uzteko, limoi zukua erabil dezakegu. Baraurik hartuko dugu limoi ura, hemezortzi egu-

nez. Lehenbiziko hiru egunetan, baso bat uri limoi erdi baten zukua nahastuko diogu, eta hori hartuko dugu. Hurrengo hiru egunetan, berriz, beste limoi erdi baten ura gaineratuko diogu. Limoi erdi baten zukua gehituko dugu hiru eguneko, harik eta hemezortzi egunak bete arte. Bestalde, erretzaileek bi aldiz fruta gehiago jan behar dute erretzen ez dutenak baino. C bitamina behar dute, beste inork baino gehiago.

SIMELA PANTZARTZI / EPA

Erretzeari uztea zaila da, baina ez ezinezkoa.

‘Japonia gaur egun’. Bihar, eguerdiko 12:00etatik aurrera, Artiumeko auditorioan. Hizlaria: Takahiro Ogiara, Japoniak Espainian daukan enbaxadako Kultur eta Informazio Zentroko zuzendaria.

‘Japoniako sukaldaritza’. Bihar, arratsaldeko 17:00etatik aurrera, Barcelo hotelean. Hizlaria: Alejandro Moranda, Madrilgo Sukothay jatetxe japoniarreko sukalde burua.

bestelakoak

DONOSTIA. Nunila ipuin kontalaria (bartzelonarra).

Bihar, gaueko 22:00etatik aurrera, Egia auzoko Garrasi tabernan.

Nunila ipuin kontalaria. Etzi, gaueko 22:00etatik aurrera, Egia auzoko Beti Boga tabernan.

ELGOIBAR. Ur parkea eta haurrentzako parkea. Gaur, goizeko 11:00etatik arratsaldeko 20:00ak bitartean. Mintxetako igerilekuan.

ZUMAIA. Bisita gidatuak. Udal turismo bulegoak antolatuta, Zumaiaiko herriko hainbat ikuspegi ezagutzeko aukera ematen duten bisitaldi gidatuak egingo dira uda osoan: arte ondarea, Alde Zaharra, ibaia eta itsasbazterrak ontziz, Debatik Zumaiarainoko itsaslabarrak... Informazio gehiago jasotzeko, bulegora bertara jo edota 943143396 telefono zenbakira deitu dezakezue.

erakusketak

DURANGO. Bingen de

Pedroren lanak. Abuztuaren 31 bitartean, Bingen de Pedroren ‘Bajo Cielo’ pintura erakusketak eskainiko du Durangoko Arte eta Historia Museok.

LEKUNBERRI. Xabier Goldaraz Aldaiaren erakusketa. Espetxean egon den hamar urteetan egindako lanak erakutsiko dira honetan. Erakusketa Mitxausenea kultur etxean paratuko dute, irailaren 21etik 27ra.

PASAI DONIBANE. ‘Victor Hugo, 12 urte erakusten’ erakusketa kolektiboa.

Uztailaren 23tik irailaren 1era, Victor Hugo etxean. Orduetgia: astelehenetik larunbatera,

19:00etatik 21:00etara. Igande eta jaiegunetan, berriz, 12:00etatik 14:00etara.

ikastaroak

BILBO. Tango ikastaroak.

Tangoa ikasteko, Garua elkartearen eskutik. Uda garaian, Cafe Boulevardeko lehenengo solairuan, ostiralero eta hileroko lehen larunbatetan, 23:00etatik aurrera.

DEBA. Arte eskola. Grabatua eta zeramikako oinarritzko maila, brontzea urtu, marrazki eta pintura tailerra, marmolezko eskultura eta egurreko tailer irekia. Udaldian. Informazio zehatzagoa jaso ahal izateko, ondoko telefono zenbakira dei dezakezue: 943 191804.

DONOSTIA. Telebista saio berriak garatu eta ekoizteko ikastaroa.

Pausokak antolatutako ikastaro hau irailaren 2an hasiko da, eta New Yorkeko Unibersitateko Frank J. Valentinik emango du. Telebista munduko profesionalen zuzenduta dago, eta interesatuek euren curriculum ingelesez idatzita bidali beharko dute. Harremanetarako: 943 297111, eskola@pausoka.com edo www.pausoka-eskola.com.

lehiaketak

EIBAR. ‘Eibarko Euskaraz idatzitako narrazio lehiaketa’.

Irailaren 14a baino lehen aurkeztu beharko dira lanak... *eta kitto* Euskara Elkarteak. Lehiaketa bi mailatan antolatuko da: A mailan, 14-

EGUNKARIA

Kirola Elgoibarren erakusketako argazki bat.

erakusketa

‘Kirola Elgoibarren’. Elgoibarko Kultur Etxeko sotoan (irailaren 14a bitartean)

Elgoibarko kirol ekintzak argazkitan

Erredakzioa | DONOSTIA

Elgoibarren, herritar guztiek dakite Azkuetarren argazkigintzarako grinaren berri. Familiako hiru belaunaldi buru-belarri aritu dira Elgoibarko herriaren historian esanguratsuak diren pasarteak argazkitara pasatzen.

Hori horrela izanik, Azkuetarren argazki erakusketa paratu dute Elgoibarren, irailaren 14a bitartean. Ikusgai jarri duten argazki bilduma horretan, kirolarekin lotura daukaten ekitaldiak ageri dira.

Argazki gehiegi aldi bakar batean erakusteko

Urteen poderioz, izugarritzko artxiboa eratu dute Azkuetarrek. Bilduma horretan, Elgoibarko eguneroko bizimoduko hainbat eta hainbat arlo jaso dituzte: auto lasterketak, herri kirolak, jaiak... Hainbeste argazki ezin ziren erakusketa bakar batean bildu; horregatik, kirol ekitaldietara mugatu nahi

izan dute egunotan ikusgai den erakusketa.

Kirola Elgoibarren izeneko erakusketak XX. mendean Azkuetarrek argazkigintzaren munduan egin duten ibilbidea azaltzen du. Argazkien kalitate-

ak gorabeherak ditu, baina guztiek daukate zer esana, laguntzarik gabe hitz egiten dute, eta, denborak aurrera egin ahala, handituz doa haien garrantzia.

Julian Azkueren hitzetan, «denok gordetzen ditugu argaz-

kiak maitasunez gure familiako albumean: familiaren argazkiak, gaztarokoak, jaietakoak... Sentimendu hori buruan dugula ari gara artxiboa osatzen. Hala, Elgoibar nolakoa zen eta nolakoa den gogoratuko dugu beti».

dituzte lanek, baita eredu horri eusteak dituen zailtasunak ere. Gainera, Europako konstituzio berriak eduki eta aldeztu beharreko helburuak zehaztu eta azaldu beharko dira. Lanak aurkezteko epea 2003ko martxoaren 31n amaituko da, eta Europako Mugimenduaren Euskal Kontseiluan aurkeztu behar dira. Lehen saria 5.000 eurokoa da, eta lana argitaratzea. Argibide gehiago jaso nahi izanez gero, ondoko helbideetan kontsulta dezakezue: 945 161557, eurobask@eurobask.org, www.eurobask.org.

ZUMAIA. XV. Julene Azpeitia ipuin lehiaketa. Lanak aurkezteko epea irailaren 30ean amaituko da. Gaia librea da, gutxienez 10 folio (makina bada, bi espaziora). Hiru

ale bidaliko dira. Jatorriz euskaraz idatzia egon behar du, originala izan behar du, eta argitaragabea. Ezin izango dute parte hartu beste sariren bat jasotako lanek.

ZUMARRAGA. XIV. Pintura lehiaketa. Lanak aurkezteko epea irailaren 13an amaituko da. Urretxuko Kultur Etxean aurkeztu behar da.

Narratiba eta Poesiako Iparragirre saria 2002. Narratiba eta poesia lanak aurkezteko epea irailaren 27an amaituko da. Urretxuko Kultur Etxean nahiz Zumarragako Udaleko Kultura Sailean aurkeztu daitezke lanak. Ondokoak dira sariak: A mailan, lehen irabazleak 60 euro jasoko ditu, eta bigarrenak, berriz, 30 euro; B mailan, lehen sarituek 120 euro jasoko ditu, eta bigarrenak, berriz, 60 euro.

estreinaldiak

Daniel Auteuil, *L'adversaire* filmean.

L'ADVERSAIRE. Frantzia, 2002. Zuz.: Nicole Garcia. Akt.: Daniel Auteuil, Geraldine Pailhas, François Cluzet, Emmanuelle Devos. 129 min. Jean-Marc Faure gizon berezia da. Ingurukoiei medikua dela sinetsaraziko die eta bere gezurraren gurpilaren gurpilean harrapatuta geldituko da. Errealitatea azaleratzen denean, gurasoak, emaztea eta seme-alabak hilko ditu. Daniel Auteuil aktore frantziarrak lan bikaina egin du drama honetan. **Baiona (Vauban),** Miarritze (Royal), Rex (Donibane Lohizune).

DOS COLGADOS EN CHICAGO. AEB-Frantzia, 2002. Zuz.: MJean-Marie Gaubert. Aktoreak: Jean Reno, Christina Applegate, Christian Clavier. 87 min. *Les visiteurs* filmeko bi pertsonaien abenturak zinemara itzuli dira. Erdi Aroko zaldun batek eta bere zerbitzariak edari magiko bat edango dute, eta XI. mendetik XXI. mendeko Chicagora helduko dira. Han, gorabehera korapilatsu eta barregarriak izango dituzte. **Gasteiz (Guridi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Getxo (Lauren), Leioa (Artea),** Donostia (Bretxa, Garbera, Warner Lusomundo), Usurbil (Lauren), Iruñea (Carlos III).

RETRATOS DE UNA OBSESIÓN. AEB, 2002. Zuz.: Mark Romanek. Akt.: Robin Williams, Connie Nielsen, Gary Cole, Dylan Smith. 98 min. Argazki denda bateko arduradun bakarti bat (Robin Williams) obsesionatuta bizi da. Lehendabizi, familia baten bizimoduari erreparatuko dio argazkien bitartez. Baina, denborarekin, familiako kideengana gerturatuko da, babes berezi baten bila. **Gasteiz (Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Mikeldi), Barakaldo (Max Ocio), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren), Leioa (Artea),** Donostia (Garbera, Warner Lusomundo), Irun (Txingudi), Iruñea (Golem Baiona).

LA CAJA 507. Espainia, 2002. Zuz.: Enrique Urbizu. Akt.: Antonio Resines, Jose Coronado, Goya Toledo, Dafne Fernandez, Sancho Gracia. 112 min. Modesto Pardo banku bateko zuzendaria da, eta lapurtu egin diote. Egun batean, sekretu bat deskubrituko du segurtasun kaxetako agiri batean: alaba hil zitzaion sutea nahita piztutakoa izan zela. Emaztea, gainera, koman dago. Ustelkeriaren munduan barneratuko da Modesto, eta mendeku hartzea erabakiko du. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi), Bilbo (Mikeldi), Barakaldo (Max Ocio), Leioa (Artea),** Donostia (Astoria), Iruñea (Golem Baiona).

LAS SUPERNENAS. AEB, 2002. Zuz.: Craig McCracken. Ahotsak: Catherine Cadavini, Tara Strong. E.G. Daily. 87 min. Townsville hirian delinkuentzia da jaun eta jabe. Horregatik, Utonium irakasleak laborategiko neska bat sortuko du, ongia eta gaizkia bereiz ditzan. Esperimentua ondo doa, Jojo tximinoak X osagaia isuri arte. Emaizta hiru neska izango dira, boterez betetako hiru superneska hegalarai. **Gasteiz (Ster), Bilbo (Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Leioa (Artea),** Donostia (Warner Lusomundo), Iruñea (Principe)

EL TESORO DE MANITU. Alemania, 2002. Zuz.: Michael BullyHerbig. Aktoreak: Christian Tramitz, Sky Du Mont, Marie Baumer, Hilmi Sozer. 87 min. Abahachi buruzagi apatxeak eta bere anaia Rangerrek euren lana utzi behar dute, hilketa bat leporatzen baitiete. Mendebalde Urrunean bakea zaintzen saiatu dira orain arte. Hemendik aurrera, altxor bat bilatzen saiatuko dira, xoxone indioei dirua itzuli eta errugabe direla erakusteko. Western komikoa da. **Gasteiz (Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Mikeldi), Barakaldo (Max Ocio), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren),** Donostia (Garbera), Irun (Txingudi), Iruñea (Olite), Lizarra (Los Llanos), Tuter a (Cinemax).

PLUTO NASH. AEB, 2002. Zuz.: Ron Underwood. Aktoreak: Eddie Murphy, Randy Quaid, Rosario Dawson, Joe Pantoliano. Etorkizunean kokatutako istorio honetan, Pluto Nash izeneko pertsonaia bat da protagonista (Eddie Murphy). Haren diskoteka mafiaren kontrolpean dago, eta Plutok mila abentura pasatuko ditu lokala gaizkileen eskuetatik kentzeko. Guztia komedia ukituarekin dago kontatuta. Gazteentzako lana da. **Gasteiz (Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren),** Donostia (Bretxa, Warner Lusomundo), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren), Iruñea (Carlos III), Tuter a (Cinemax).

EL PLAN. AEB, 2002. Zuz.: Drew Daywalt, David Schneider. Aktoreak: Sean William Scott, Lou Diamond Phillips, Tim Sharp. 90 min. Benek dirua zor dio mafiako gaizkile bati. Festa handi bat antolatuz lortu nahi du diru hori. Eta festa egingo den lekuaren parean banku bat dago. Lapurreta ala festa gailenduko da? **Gasteiz (Florida, Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Capitol), Getxo (Lauren),** Donostia (Bretxa), Irun (Txingudi), Iruñea (Olite), Tuter a (Cinemax).

DOS PARA JUGAR. AEB, 2001. Zuz.: Mark Brown. Aktoreak: Vivica A. Fox, Anthony Anderson. Shante Smith aditua da maitasun kontuetan, eta bere lagun guztiek aholku bila jotzen dute beregana. Baina, egun batean, mutil-laguna beste neska batekin aurkituko du. Orduan, Shantek, adimen eta maitasun handiarekin, egoera zailenak gainditu daitezkeela erakutsiko du. **Bilbo (Ideales).**

UN HOMBRE DE VERDAD / TRULY HUMAN. Danimarka, 2001. Zuz.: Ake Sandgran. Pertsonек sentimenduak azaleratzeko dituzten zailtasunen inguruan gogoeta egin du Ake Sandgren zinemagile danimarkarrak. Neskato baten irudimenetik jaiotako gazte bat da protagonista, eta bere helburua gizaki perfektua bilatzea da. Iazko Donostiako Zinemaldian aurkeztu zuten filma, Sail Ofizialean. **Iruñea (Golem Yamaguchi).**

ten Dunst, James Franco. 121 min. ★★ Peter Parker gazte lotsati eta miope bat da. Laborategi batean, genetikoki manipulatutako armiarma batek hozka egingo dio. Handik aurrera superheroi bat izango da Parker, armiarma baten ahalmenak garatuko baititu. Bestetik, Iratxo Berdea esperimentu arrikutsuetan dabil, eta gaizkile beldurgarrian bihurtu da. **Gasteiz (Ster).**

STUART LITTLE 2. AEB, 2002. Zuz.: Rob Minkoff. Akt.: Geena Davis, Hugh Laurie, Jonathan Lipnicki. ★ Stuart Little sagu txikia zinemara bueltatu da bigarren zatiarekin. Aurrekoan bezala, abentura dibertigarria biziko du berriz ere. Orain, Little familian kide berri bi daude: Martha alaba txikia eta Margalo txori bihurria. Stuartsaguak lagun berri horiek in abentura paregabea biziko du. Ordenagailuz egindako pertsonaiak gizakiekin nahastuko dira berriro. **Gasteiz (Ster, Yel-**

mo Gorbeia), Bilbo (Capitol, Ideales), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner), Iruñea (Golem Baiona).

ZUMAIA

AITA MARI

Ez dago emanaldirik.

ZUMARRAGA

ZELAI ARIZTI

Ez dago emanaldirik.

Lapurdi

BAIONA

L'ATALANTE (0559557663) Ikuslearen eguna: Asteazkena.

Etre et avoir: 16:10 - 20:20.

Lantana: 18:30.

Mes chers voisins: 11:00.

Mon voisin Totorro: 15:00.

VAUBAN

L'adversaire: 14:30 - 16:30 - 19:15 - 21:45.

Monique: 14:00 - 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00.

Shaolin soccer: 14:00 - 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00.

Peter pan 2: 14:00 - 16:00 - 18:00 - 20:00.

Men in black II: 14:00 - 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00.

Scooby-Doo: 14:00 - 16:00.

40 jours et 40 nuits: 22:00.

L'auberge espagnole: 19:15 - 21:45.

DONIBANE LOHIZUNE

REX

L'adversaire: 117:15 - 20:00.

Scooby-Doo: 17:15

L'auberge espagnole: 22:20.

L'age de glace: 17:15.

Le regne du feu: 20:00 - 22:20.

HAZPARNE

HASPARREN ARETOA

Shaolin soccer: 21:15.

HENDAIA

LES VARIETES

Lilo & stitch: 17:00 .

40 jours & 40 nuits: 21:30.

MIARRITZE

ROYAL

L'adversaire: 15:00 - 20:30.

Monique: 20:30.

Men in black II: 15:00 - 20:30.

Peter pan 2: 15:00.

Nafarroa

IRUÑEA

CARLOS III (948 21 20 28)

Pluto nash: 17:30 - 20:15 - 22:45.

Dos colgados en Chicago: 17:30 - 20:00 - 22:30.

Dragonfly: 17:30 - 20:15 - 22:45.

Windtalkers: 17:00 - 19:45 - 22:30.

La edad de hielo: 17:30 - 20:00 - 22:30.

GOLEM (BAIONA)

Retratos de una obsesion: 16:30 - 20:30 -

22:45.

La caja 507: 18:15 - 20:30 - 22:45.

Jimmy Neutron: 17:30.

El embolao: 22:45.

Windtalkers: 20:00 - 22:45.

Panico nuclear: 17:30 - 20:00 - 22:45.

Stuart little 2: 16:30 - 18:30.

Asterix & Obelix: Mision Cleopatra: 20:30 - 22:45.

Spirit: 16:30.

La edad de hielo: 16:30 - 18:30 - 20:30.

GOLEM (YAMAGUCHI)

Yiyi (JBA): 22:30.

Asesinato en suburbia (JBA): 16:30 - 18:30.

El silencio tras el disparo (JBA): 20:30.

Un hombre de verdad: 16:30 - 20:30 - 22:30.

Un hombre de verdad (JBA): 18:30.

Funeraria independiente: 17:30.

Deliciosa Marta: 16:30 - 18:30 - 22:30.

El mismo amor la misma lluvia: 20:00 - 22:30.

El otro lado de la cama: 17:30 - 20:00 - 22:30.

OLITE

El plan: 17:30 - 20:00 - 22:30.

El tesoro de Manitu: 17:30 - 20:00 - 22:30.

Jimmy Neutron: 17:30.

Arac attack: 20:00 - 22:30.

9 dias: 22:30.

Spiderman: 17:30 - 20:00.

PRINCIPE

Panico nuclear: 17:15 - 20:00 - 22:45.

Las supernenas: 17:30.

Asterix y Obelix: 17:30 - 20:00.

Toda la verdad: 20:00 - 22:45.

El embolao: 22:45.

LIZARRA

LOS LLANOS

El tesoro de Manitu: 17:30 - 20:15 - 22:30.

El otro lado de la cama: 17:30 - 20:00 - 22:30.

Windtalkers: 20:00 - 22:30.

Lilo & Stitch: 17:45.

TUTERA

CINEMAX

El tesoro de Manitu: 18:30 - 20:30 - 22:30.

Pluto nash: 18:20 - 20:20 - 22:20.

Dragonfly: 18:00 - 20:30 - 22:40.

Stuart little 2: 18:00.

Peor imposible: 20:00 - 22:00.

Jimmy Neutron: 18:00.

Replikate: 20:20 - 22:40 .

Panico nuclear: 19:30 - 22:00.

La edad de hielo: 18:15.

El otro lado de la cama: 20:30 - 22:30.

Windtalkers: 19:15 - 22:20.

El plan:18:15 - 20:15 - 22:15.

Nafarroa Beherea

DONAPALEU

ST. LOUIS ZINEMA

Men in black II: 21:00.

DONIBANE GARAZI

LE VAUBAN

Shaolin soccer: 16:00 - 21:30.

Blade II: 19:15.

★★★ Bigarren Mundu Gerra amaitu ondoren Italiako hegoaldean finkatu zen gizarteak erakusten du filmak. Emakumeek erabakiak hartzen dituzten familia baten gorabeherak ditu hizpide Giuseppe Roca zinemagileak. 1954an, Napoli hiriko familia horretan, haur batek aita falta du, eta haren zain bizi da. **Gasteiz (Florida), Bilbo (Avenida).**

MISTERIOS DEL SEXO. AEB-Alemania, 2002. Zuz.: Alan Rudolph. Akt.: Dermont Mulroney, Neve Campbell. 107 min. ★ 20ko hamarkadaren hasieran artistek eta bohemiok osatutako talde batean sexuari buruz hitz egiten dute, era zientifikoa. Hala, gizonen eta emakumeen jarrera sexualen azalpenak finkatu nahi ditu taldeak. Iritzi kontrajarriak azaleratuko dira askotan, zenbaitek garai horretan ohikoak ez ziren jarrera sexualak defendatuko dituztela. **Gasteiz (Florida), Bilbo (Ideales).**

DEBA

ZUBELZU

Ez dago emanaldirik.

EIBAR

UNZAGA

9 dias: 19:30 - 22:15.

RIALTO

Scooby-Doo: 19:30.

La reina de los condenados: 22:15.

ERRETERERIA

ON BIDE

Ez dago emanaldirik.

HERNANI

BITERI ZINEMA

Ez dago emanaldirik.

IRUN

TXINGUDI

Pluto nash: 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00.

El plan: 16:00 - 18:30 - 20:30 - 22:30.

Panico nuclear: 17:00 - 19:30 - 22:30.

Windtalkers: 16:30 - 19:15 - 22:15.

Asterix & Obelix: Mision Cleoatra: 16:00 - 18:15 - 20:30.

Arac attack: 22:45.

El tesoro de Manitu: 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00.

Retratos de una obsesion: 16:00 - 18:30 - 20:30 - 22:30.

La edad de hielo: 16:00 - 17:45.

Toda la verdad: 19:45 - 22:15.

Jimmy Neutron: 16:00.

El otro lado de la cama: 18:00 - 20:15 - 22:45.

Stuart little 2: 16:00 - 18:15 - 20:15.

El embolao: 22:00.

Dragonfly: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.

LEGAZPI

LATXARTEGI

Ez dago emanaldirik.

ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA

Ez dago emanaldirik.

TOLOSA

LEIDOR

Ez dago emanaldirik.

USURBIL

LAUREN

9 dias: 22:30.

Stuart little 2: 16:10 - 18:10 - 20:20.

El otro lado de la cama: 20:25 - 22:45.

Asterix y Obelix: Mision Cleopatra: 16:00 - 18:15.

Dos colgados en Chicago: 16:15 - 18:20 - 20:25 - 22:30.

Windtalkers: 16:15 - 19:15 - 22:00.

Panico nuclear: 16:45 - 19:30 - 22:15.

Toda la verdad: 22:15.

Arac attack: 17:00 - 19:45.

Dragonfly: 16:10 - 18:10 - 20:30 - 22:45.

Pluto nash: 16:00 - 18:10 - 20:30 - 22:45.

ZARAUTZ

MODELO

Peter Pan : 17:00.

gaurko filmak

Había una vez un circo ★
Zuz.: Enrique Carreras. 95m. Argen. 1972. 11:55 TVE1
Au bonheur des dames ★
Zuz.: André Cayatte. 75m. Fran. 1943. 16:05 F5
El destino también juega ★★
Zuz.: Fielder Cook. 91m. 1966. 18:15 ETB2
Enemigo de mi enemigo ★
Zuz.: Gustavo Graef-Marino. 89m. AEB. 1999. 22:00 T5
Un monde meilleur ★
Zuz.: Mimi Leder. 120m. AEB. 2000. 21:00 C+(f)
Generación perdida ★★
Zuz.: Craig Bolotin. 82m. AEB. 1999. 22:30 C+(e)
Depredador 2 ★
Zuz.: Stephen Hopkins. 104m. AEB. 1990. 23:00 A3
Una chica muy traviesa ★
Zuz.: Motezuma Lobato. 98m. AEB. 1995. 00:00 T5
Zortea ★★
Zuz.: Ernesto Telleria. 84m. 1997. 00:55 ETB1
Las hermanas salvajes ★
Zuz.: Eddie Romero. 82m. AEB. 1976. 02:45 La 2
● ★ ★★ ★★★ ★★★★ ★★★★★
Txarra Eskasa Balekoa Ona Bikaina

HABÍA UNA VEZ UN CIRCO

★ TVE1 - 11:55

Zuz.: Enrique Carreras. Akt.: Gaby, Fofo, Miliki, Mercedes Carreras. 95m. Argen. 1972. Ikus-entzule nostalgikoren batek soilik irentsi ahal izango duen abentura zaharkitu honi ez deritzot oso aproposa egungo umeak entretenitzeko. Izan ere, 70eko hamarkadaren hasieran belaunaldi oso bateko neska-mutilek miretsi zituzten Gabi, Fofo, Miliki eta koadrilaren asteroko abenturak ikustera ohituta ez daudentzat ez du inolako graziarik. Telebistako pailazo arrakastatsu horiek nabarmentzeko sortutako komedia bat da. Pailazook, atal honetan, bahitutako neska gaixo baten bila ariko dira.

GENERACIÓN PERDIDA

★★ C+(e) - 22:30

Zuz.: Craig Bolotin. Akt.: Usher Raymond, Forest Whitaker. 82m. AEB. 1999. Forest Whitaker aktore beltz betokerrak protagonistatzat duen drama txiki

El destino también juega filma.

Patua Fondarekin eta lagunekin pokerrean

EL DESTINO TAMBIÉN JUEGA ★★

ETB2 - 18:15

Zuz.: Fielder Cook. Akt.: Henry Fonda, Joanne Woodward. 91m. 1966.

Mendebalde Urrunerantz gaur egingo dugun bidaia oso atsegina eta gozagarria da. Henry Fonda eta Joanne Woodward izarrak biltzen ditu rol nagusietan. Kamera lurralde lehor hartako herrixka batean kokatzen du, hango biztanleen egunerokotasun arrunta erakusteko. Fonda jaunak kanpotik etorritako gizon bakartiarena egiten du. Pokerzale amorratua da eta, iritsi bezain laster, jokoan duen trebetasuna erakutsiko die biztanle harrituei. Fielder Cookek, aktoreak nahiz errealizazioa txukun zuzenduz, abenturatxo polita filmatu zuen, tarte entretenigarria igarotzeko oso aproposa.

honek New Yorkeko Queens auzoko institutu bateko ikasle-irakasleen arteko kontuak erakusten ditu. Institutuko agintariek ikasleek oso maitea duten irakaslea kalean uztean, sei ikasle, oharkabea, giro gatazkatsu batean sartuko dira. Whitakerren parte-hartzea,

ohi bezain erakargarria, zinta nahasi samar honen elementu deigarriena da. Bertsio honek ez du zerikusirik John Byrumek 79. urtean Nick Nolte eta Sissy Spacek handiekin egindako *Heart Beat* (*Generación perdida*) bitxiarekin. Ez du originaltasun handirik.

Ane Muñoz

DEPREDADOR 2

★ A3 - 23:00

Zuz.: Stephen Hopkins. Akt.: Danny Glover, Gary Bussey. 104m. AEB. 1990.

Arnold Schwarzenegger aktorearen miresleei ohartarazi nahi diet arrakasta handiko izar gihartsu horrek ez duela parte hartu *Predator* sail komertzialeko bigarren atal honetan, lehena haren luzimendu hutserako sortu bazuten ere. Haren ordeztu, jarraipen garesti honetan Danny Glover aktore beltza azaltzen da, hura da heroia, eta haren alboan, berriz, Ruben Blades musikari ezagunak bigarren mailako pertsonaia antzezten du. Istorio atzerakoi, arrazista eta edukiz huts samarra, akziozko eszena gogor eta bortitzek osatzen dute, efektu berezi garestiz apainduak. Los Angelesen girotua dago, irudikatutako etorkizun hurbil batean. Ahazteko modukoa.

ZORTEA

★★ ETB1 - 00:55

Zuz.: Ernesto Telleria. Akt.: Daniel Guzman, Juanjo Puigcorbe. 84m. 1997.

Ernesto Telleriaren gizarte drama hau, gaur gauean euskaraz ikusteko aukera izango duguna, Gasteizen girotua dago, Euskal Herrian. Bestalde, aktore espainiarrek antzezten dute, Daniel Guzman, Juanjo Puigcorbe, Javier Albala eta Pepon Nieto modakoa tartean. Langabeziaren arazoa aztertzen du, egungo gazte batzuen egunerokotasun zaila erakusten duen bitartean. Entreenigarria da eta aukera gutxi izan genuen geurean ikusteko.

ETB-1

07:50: Sabino Arana pastoral. **08:30:** Oporrock 2002. **08:50:** Betimu. **09:10:** Betizu. Rocky eta bullwinkle eta adiskideen abenturak. Pingu. Simsala grimm. Shin Chan. Rocket Power. Muka-muka. Kriptako istorio berriak. Doraemon, katu kosmikoa. G.I. Joe soldaduak. Sylvan. Margo saltsan. Benetako mamuak. **14:00:** Gaur egun. Albistegia. **14:40:** Betizu. **16:15:** Gagnorarik gagbe. **16:40:** Bidaide. **18:15:** 1 Bitan. **19:00:** Oporrock 2002. **19:30:** Gerraostea Euskadin. **20:20:** Iparraldearen orena. **20:28:** Gaur Egun. Albistegia. **20:00:** Kirol berri. **21:15:** Teilatupean. **21:45:** Pilota: eskuz binaka. Del Rey - Hirigoien / Leiza - Pinedo. **22:55:** Pilota: Eskuz binaka. Eugi - Lasa III.a. / Olaizola II.a. - Zearra. **00:30:** Marokon barrena. **00:50:** Zinema. **Zortea** Zuz.: Ernesto Telleria. Akt.: Daniel Guzman, Juanjo Puig Corbe. 1997. **02:20:** Mike Hammer. **03:55:** Esanak esan. **04:30:** 1 Bitan. **05:20:** Oporrock 2002. **05:45:** Elkartasunaren bideak. **06:10:** Euskal Herritik. **06:40:** Amama sukaldari. **06:50:** Ikusgela.

ETB-2

08:00: Del pais de los vascos. **08:30:** Clasicos en serie. La casa de la pradera. Los Angeles de Charlie. **10:05:** Forum. Gonbidatua: Jose Luis Zumeta. **10:35:** Loco por ti. **11:00:** Pacific blue. Telesaila. **11:55:** La cocina de Pedro Subijana. **12:15:** Grosse Pointe. Telesaila. **12:40:** Asi somos. **13:10:** El principe de Bel Air. Telesaila. **14:00:** Date el bote. **14:58:** Teleberri. Albistegia **15:50:** LQF mojate. **18:15:** Zinema. **El destino tambien juega** Zuz.: Fielder Cook. Akt.: Henry Fonda, Joanne Woodward. 1966. **20:00:** Tequila y Bonetti. **20:58:** Teleberri. Albistegia. **21:45:** La silla. Lehiaketa. **00:15:** Senderos misteriosos. Telesaila. **01:55:** Desafio total 2070. **02:45:** Medias de seda. Telesaila. **03:45:** Esta es mi gente. **04:35:** LQF mojate. **06:40:** Forum. **07:10:** Date el bote.

TVE1

06:00: Canal 24 horas. Albistegia. **10:00:** Nano. Telesaila. **11:00:** Cuando seas mia. Telesaila. **11:55:** Zinema. **Habia una vez un circo** Zuz.: Enrique Carreras. Akt.: Gaby, Fofo, Miliki, Mercedes Carreras. 1972. **14:00:** Informativo territorial. Albistegia. **14:30:** Corazon de verano. Anne Igartiburuk aurkeztutako magazina. **15:00:** Telediario 1. Albistegia. **16:00:** Egurdia. **16:05:** Secreto de amor. Telesaila. **17:00:** El manantal. Telesaila. **17:50:** Cerca de ti. **18:50:** El rival mas debil. **20:00:** Gente. Pepa Buenok aurkeztutako magazin saioa. **21:00:** Telediario 2. Albistegia. **21:55:** Egurdia. **22:00:** Suenala noche. Patricia Bethancourt eta Guillermo Romerok aurkeztutako musika saioa. **01:30:** Telediario - 3. Albistegia. **02:00:** La red. Telesaila. **03:00:** Canal 24 horas. Albistegia.

A3

07:00: Monos del espacio. **07:30:** Club Megatrix. Power Ranger. Blossom. Los terribles gemelos Cramp. Campeones hacia el mundial. Monster Rancher. Bola de dragon Z. **12:20:** Sabrina. Telesaila. **12:50:** Martial Law. Telesaila. **13:55:** Informativos territoriales. **14:30:** Los simpson. **15:00:** Noticias. Albistegia. **16:00:** Sabor a verano. Yolanda Alzolok eta Antonio Hildalgok aurkeztutako magazina. **19:00:** El diario de Patricia. **20:00:** Pasapalabra. Lehiaketa. **21:00:** Noticias 2. Albistegia. **22:00:** A medias. **23:00:** Zinema. **Depredador 2** Zuz.: Stephen Hopkins. Akt.: Danny Glover, Gary Bussey. 1990. **01:20:** Las caras del crimen. **02:00:** Noticias . Albistegia. **02:30:** Los intocables. Telesaila. **03:20:** Televenta. **05:45:** Canal noticias. **06:15:** Se ha escrito un crimen.

irratia

RADIO EUSKADI. Eusko Jaurlaritzako bozeramaile eta Industria sailburu Josu Jon Imaz elkarrizketatuko dute gaur goizeko 09:15 aldera *Boulevard* irratsaioan. Batasunaren legez kanporatzeaz eta beste hainbat gaiez hitz egingo du Imazek. Jarraian, 16 eta 22 urte bitarteko gazteek egiten dituzten lanen gainean mintzatuko da Josep Oliver irakaslea. *Consumer* aldizkariako Ricardo Oleagak, bestetik, autobideen gaineko ikerketa baten berri eman-go du. Carlos Bareak, azkenik, Iraki ezarritako zigorrak kentzearen aldeko kanpainaren berri emango du *Boulevard*-en.

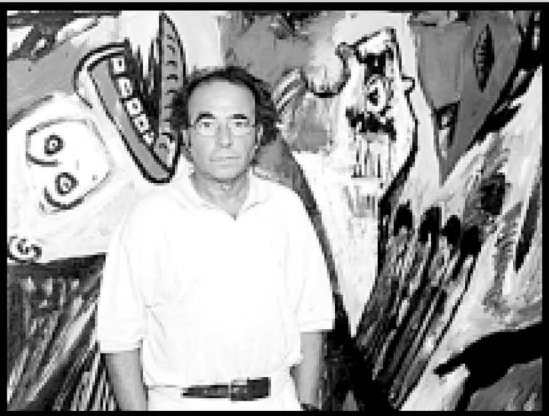
Gorka Andrakak aurkeztzen duen *Mar de fueguitos* saioan Australiako immigrazioaz hitz egingo dute, Lilian Ajouria abokatuarekin. Herrialde horretara iristen ari diren iheslarien egoera aztertuko dute saioan.

EUSKADI IRRATIA. Opening hizkuntza akademiako aferaz mintzatuko dira goizeko 09:30 aldera. 10:00etan, Paula Kasaresen iritzia jaso ondoren, Etxegarateko errepide berria izango da hizpide. 11:00etan, Gaztelumendi bertsolari gazteak iritsiko dira. Ondoren, Itziar Alonso psikologoak sexu adikzioaz hitz egingo du.

LA 2	TF1
06:00: Teledéporte. Kirol saioa. 07:30: Los osos del Bambu. 07:50: Spiderman y sus increíbles amigos. 08:315: TPH club. Aventuras en pañales. El nuevo pájaro loco. El nuevo show de Popeye. 09:35: El joven Hercules. Telesaila. 10:00: Una chica explosiva. Telesaila. 10:20: Los rompecorazones. Telesaila. 11:10: Xena, la princesa guerrera. Telesaila. 12:00: Los vigilantes de la playa. 13:00: TPH club. 14:50: La cocina de Karlos Argiñano. 15:15: Saber y ganar. 15:45: Grandes documentales. 16:55: El tejido de la vida. 17:20: Bubbles. 17:50: Este chico es un genio. 18:45: Yo y el mundo. 19:15: Hercules. 20:00: Informativo territorial. 20:35: Un chapuzas en casa. 21:05: Matrimonio con hijos. 21:35: Malibu. 22:00: La 2. Noticias. Albistegia. 22:30: Eguraldia. 22:35: El estado del planeta. 23:35: Documetos TV. 00:55: Algo mas que flamenco. 01:45: Munduko Pilota Txapelketa. 02:45: Zinema. Las hermanas salvajes Zuz.: Eddie Romero. Akt.: Gloria Hendry. 1976. AEB. 04:30: Euronews. 05:30: Teledéporte.	05:55: Le destin du Docteur Calvet. 06:20: Secrets. 06:45: TF1 Info. 06:50: TFI jeunesse. Tweenies. Pecola. Fifi Brindacier. Kitou Scrogneugneu. Croque Canards. Pokemon. Totally Spies. Espirits fantômes. Cubix. Power rangers. 11:15: MacGyver. Telesaila. 12:10: Attention a la marche! 12:50: A vrai dire. 13:00: Albistegia. Eguraldia. 13:50: Les feux de l'amour. Foiletoia. 14:40: Telefilma. Une fille aux commandes Zuz.: Robert Tinnell. Akt.: Elisha Cuthbert, Joe Mantegna. 1997. 16:25: Dingue de toi. Telesaila. 17:05: Melrose place. Telesaila. 17:55: Sous le soleil. 18:55: Le Bigdil. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:55: Sagas. 22:50: Une famille formidable. Telesaila. 00:45: Le maillon faible. 01:40: Très chasse. 02:35: Reportages. 02:55: Aventures africaines. 03:50: Histoires naturelles. 04:20: Musique. 04:55: Notre XXe siècle.

T5	M6
06:30: Camino de Avonlea. 07:30: Informativos telecinco matinal. 09:30: Fenomenos extraños. 10:00: Toon Disney. 101 dalmatas. Pepper Ann. La banda del patio. 11:30: Art Attack. 12:00: Popstars. Laburpena. 12:30: Tierras altas. 13:30: Walker. Telesaila. 14:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 15:15: EAErako albistegia. 15:30: Embrujadas. Telesaila. 16:30: Me gustas tú. 17:15: A tu lado. Emma Garciaak aurkeztutako magazina. 20:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 21:30: Popstars. Laburpena. 22:00: Zinema. Enemigo de mi enemigo Zuz.: Gustavo Graef-Marino. Akt.: Peter Weller, Tom Berenger. 1999. 00:00: Zinema. Una chica muy traviesa Zuz.: Moctezuma Lobato. Akt.: Lisa Boyle, Ken Steadman. 1995. 02:05: Patrulla de asfalto. 03:15: Infocomerciales. 05:00: La línea de la vida. 05:30: Infocomerciales. 05:45: Juego 5. 06:00: Nocturnos.	09:00: Achats & Cie. 09:35: M6 music. 10:45: Kidete. Iznogoud. La Famille Delajungle. Kong. 12:05: La vie de famille. Telesaila. 12:35: Docteur Quinn, femme médecin. 13:35: Telefilma. S.O.S. Amour Zuz.: Gloria Behrens. Akt.: Maria Furtwängler, Christian Kohlund. 2000. 15:15: Telefilma. C'est quoi ce mensonge? Zuz.: Berno Kürten. Akt.: Alexandra Maria Lara. 1999. 17:00: 80 a l'heure. 17:55: Stargate. Telesaila. 18:55: Charmed. Telesaila. 19:45: Camera cafe. Telesaila. 19:54: Six minutes. Eguraldia. 20:05: Notre belle famille. Telesaila. 20:40: Camera cafe. Telesaila. 20:50: Opération séduction aux Caraïbes. 23:20: Telefilma. Rapt aux Caraïbes Zuz.: Sigi Rothmund. Akt.: Johanna Klante, Martin Gruber. 1996. 00:55: Wolff, police criminelle. 01:45: M6 Music.

gaur zer

ELKARRIZKETA 'Forum' ETB2 - 10:00

Jose Luis Zumeta margolariarekin solasean gaurko saioan

David Barberok Jose Luis Zumeta margolaria gonbidatuko du gaur *Forum* elkarrizketa programara. Zumetak Miarritzen eta New Yor-ken jarri dituen erakusketen gainean hitz egingo du, baita bere ibil-bide artistikoaren gainean ere. Bere obren ezaugarriak eta kolorea-ren tratamendua izango dituzte hizpide solasaldian.

DOKUMENTALA 'El tejido de la vida' La2 - 16:55

Bengalako tigrea 'El tejido de la vida' saioko azkeneko atalean

Gaur arratsaldean amaituko da *El tejido de la vida* dokumental saioa, *El tigre de bengala* atalarekin. Lurreko felidoen artean han-diena da Bengalako tigrea eta galtzear dago. Indiako iparraldean, Bandavgarh-eko oihanetan, hiru kume izan dituen tigre bat aurkitu dute, eta horren berri emango dute gaurko lanean.

KIROLA Pilota ETB1 - 22:55

Eugi-Lasa eta Olaizola II.a-Zearra, Donostia Hiria sariko finalaren bila

Eskuz binakako bi partida emango dituzte gaur ETBn. 21:45ean, Del Rey-Hirigoien / Leiza-Pinedo lehia jokatuko da. Ondoren, Donostia Hiria Torneoko finalerdia jokatuko dute Eugi-Lasa III.a eta Olaizola II.a-Zearra bikoteek. Zearrak Patxi Ruizen lekua hartuko du partida horretan, Ruizek ostegunean buruz buruko lehia jokatuko baitu Mi-kel Goñiren aurka (Abel Barriola ordezkatzuz).

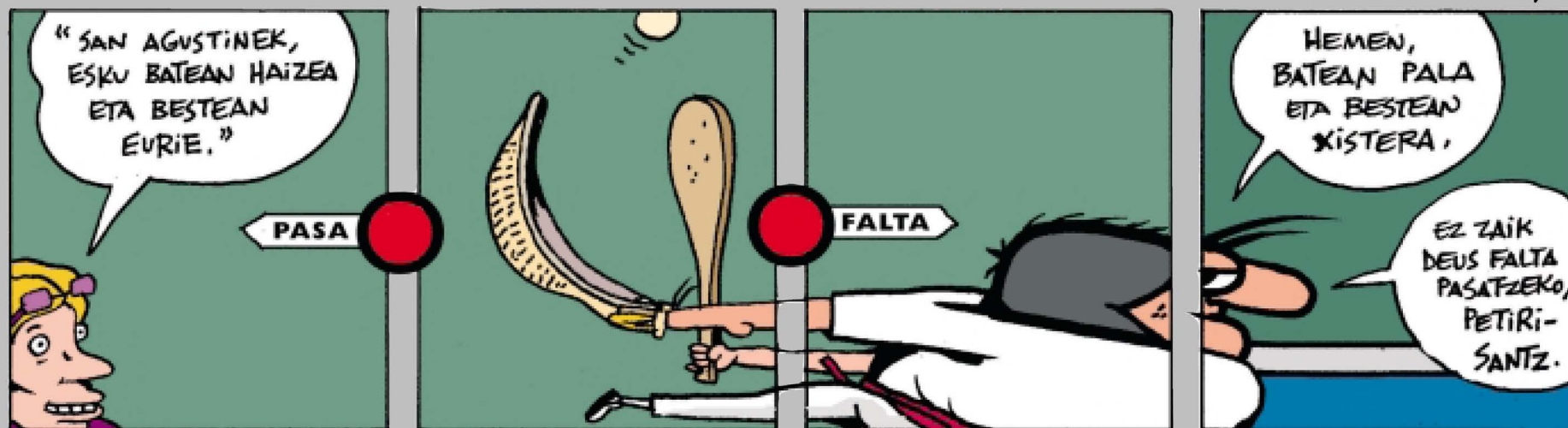
ETB-KO DOKUMENTALAK
'Bidaide' 'Zeru zabalean hegan' ETB1 - 16:50
'Bizi uhinak' 'Egadi: Mediterraneo itsasoko marinelen...' ETB1 - 17:20
'Marrokon barrena' 'Gernika, Kashbako ostatua' ETB1 - 00:30

FRANCE 2	FRANCE 3
05:40: CD2A. Marrazki bizidunak. 06:30: Telematin. Journaux. 08:30: Des jours et des vies. Follettoa. 08:50: Amour, gloire et beaute. Follettoa. 09:20: KD2A. Student Bodies. S Club 7 a Miami. Sabrina. Sister, sister. 11:00: Flash info. 11:10: Motus. 11:45: Les Z'Amours. 12:20: Pyramide. Eguraldia. 13:00: Albistegia. Eguraldia. 13:50: Inspecteur morse. Telesaila. 15:45: L'enqueteur. Telesaila. 16:35: Le numero gagnant. 17:15: Hartley, coeurs à vif. 18:05: Tous au club. 18:55: Jag. 19:50: Un gars, une fille. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:55: L'Instit. Telesaila. 22:35: Ça se discute. Magazina. 00:50: Albistegia. 01:10: Vous n'allez pas le croire. 01:55: Emissions religieuses. 02:55: Urti. 03:25: Portraits d'artistes contemporains. 03:50: 24 heures d'info. 04:05: Météo. 04:10: Cavaliers de l'aube. 05:05: 24 heures d'info.	06:00: Euronews. 07:00: Decrochez vos vacances. 08:00: TO3. Mitchamichien. Cedric. Les Razkomet. Chris Colorado. Les aventures de Tintin. Oggy et les Cafards. 10:45: Les rivaux de Sherlock Holmes. 11:40: Bon appetit, bien sur. 12:05: Le 12-14. Eguraldia. 13:20: Keno. 13:25: C'est mon choix. Magazina. 14:25: Drôles de dames. Telesaila. 15:20: Telefilma. Mariage dangeureux Zuz.: Konrad Sabrautzky. Akt.: Heikko Deutschmann, Ann-Kathrin Kramer. 1999. 16:50: Cote vacances. 18:25: Question pour un champion. 18:55: Le 19-20. 20:15: Tout le sport. 20:25: C'est mon choix ce soir. 20:25: Des racines & des ailes. <i>Cherche femme russe.</i> 22:35: Eguraldia. 22:45: Soir 3. 23:05: Les Dossiers de l'été. Magazina. <i>Grand banditisme: la nouvelle donne.</i> 00:40: Mike Hammer. Telesaila. 01:25: Capitaine flam. 01:55: Soir 3. 02:20: La carte aux trésors. 04:20: Cote vacances. 05:50: Les Matinales.

CANAL + [e]
06:22: Zinema: No llores Germaine. 07:55: CNN+. Noticias. 08:20: Los 40 principales. 09:15: Pim, pam, plus. 10:00: Zinema: Sexualidad virtual. 11:30: Zinema: Supervivientes. 13:00: National Geographic. Velocidad terminal. 13:30: Los 40 principales. 14:25: CNN+. Noticias. 14:30: Más deporte. 15:30: Lo + Plus. 16:30: Zinema: Rescate explosivo. 17:53: Zinema: Pequeño Cherokee. 19:45: Especial C+. Marilyn Monroe en Canal+. 20:00: + Te Vale. 21:00: Especial C+. Festival de publicidad de San Sebastian. 21:30: CNN+ Noticias. 22:00: Frasier. 22:30: Zinema: Generación perdida. 00:08: Zinema: Generación perdida. 00:08: Zinema: Héroes sin patria. 02:00: Zinema: Tarde de perros. 04:00: Dokumentala: El caso Pinochet.
CANAL + [f]
05:30: Zinema: Une blonde en cavale. 07:00: Surprises. 07:10: Teletubbies. 08:00: Allo la terre ici les martin. 08:00: Allô la terre, ici les Martin. 08:30: Telefilma: Petits arrangements entre amis. 10:05: Les 3D-istes. 10:30: Zinema: HS (Hors service). 12:05: Evamag. 12:30: Le journal. 13:10: Best of 'les guignols de l'info'. 13:20: Best of 'Burger quiz'. 14:00: La grande course. 14:30: Partir avec National Geographic. 15:20: Surprises. 15:35: A la demande générale. 16:15: Black books. 17:10: Telefilma: Petits chiots pour grande famille. 18:35: Daria 19:00: La légende des animaux. 19:30: Albistegia. 19:55: Best of 'les guignols de l'info'. 20:05: Best of 'Burger quiz'. 20:45: Le journal des sorties. 21:00: Zinema: Un monde meilleur. 23:00: Zinema: Les Initiés. 00:55: Bush, président. 01:15: Les Griffin.
FRANCE 5
05:45: Les amphis de France 5. 06:45: Anglais, methode Victor. 07:00: Pi = 3, 14... 07:25: Nos ennemies les bêtes. 07:50: Debout les zouzous. 08:45: Les maternelles. 09:30: Le journal de la sante. 09:45: Les Algériens de Lyon. 10:40: La cinquième dimension. 11:15: Lonely Planet. 12:05: Midi les zouzous. 13:45: Le journal de la sante. 14:00: Les étoiles du cinema. Alec Baldwin. 14:30: Juliette Gréco, l'air du temps. 15:25: Splendeurs naturelles de l'Afrique. 16:00: Les films de France5. 17:30: 100% question été. 18:05: Les gardiens de la planete.
ARTE
19:00: Les Tournesols. 19:45: Arte Info. 20:05: Arte et documenta 11. 20:15: Le cross de la légion. 20:45: Les Mercredis de l'histoire: Monaco, l'étrange neutralité. 21:45: Opera: Turandot. 00:00: Why are you creative?. 01:40: Dokumentala: D'amour et d'e-au fraîche. 02:40: Film laburra: Je dois y aller.

zakilixut

© Olariagak

Aitor Renteria | BAIONA

ATZEKOZ AURRERA

BOB EDME

Xemartin Baxok, Michel Duvertarekin batera azterketaren egilea, erakusketan azalpenak ematen.

tzen dute erakusketa.

Erakusketatik at gelditu dira gotorlekuak, lehentasun osoa herritarren etxeei eman baitiete. «XVII. mendeko hainbat etxeren lekukotasuna ekarri dugu, baina, hala ere, antz dira oraindik zaharragoak», zehaztu zuen Baxokek. XVII. mendean, euskaldunak harria erabiltzen hasi ziren etxeak eraikitze-rakoan. Baxoken ustez, aldaketa horrek mende luze bateko iraupena ukan zuen, laborariek harria erosteko ahalik ez baitzuten. 1618an, lurrikara azkar bat jasan zuen Ipar Euskal Herriak, eta horren aztarnak oraindik ikus daitezke Baxokek eta Duvertrek egin argazkietan. «Lurrikararen eraginez, hainbat zutabe okertu ziren, eta laborariek, sos eskasez, ahal bezala moldatu behar izan zuten», gaineratu zuen Duvertrek. Era-

kusketak, ahal bezain ikusleria zabala hunkitzeaz gain, ikerketarako ildo berriak eskaini nahi lizkioke jakin-mina duen ikusleari.

Erakusketaren atal batean, zurgintzan garai batean erabilitako euskal hitzak ere atzeman daitezke: *ernaia, lasa, tiranta, garipua, besatea, tentia, bizkarzura*... Lapurdikoak ez ezik, liburuxkan Nafarroa Behereko eta Zuberoako hitzen balioa ere ageri da. Erakusketa baliotsua, beraz, arkitektura eta zuraren lanketa ikasi nahi duenarendako, baina baita garai bateko etxea edo euskaldunen hitzen egarri denarendako ere.

Euskal Erakustokiaren lagunak elkarteak eta Mattin megadendak euskal etxeari buruzko erakusketa antolatu dute Baionan, irailaren 12a arte; Michel Duvert eta Xemartin Baxokek egin euskal etxeari buruzko ikerketan oinarritzen da erakusketa.

Liburua Euskal Herriko Eza-gutza sailean argitaratu du Euskal Erakustokiak. Bertan, Duvertrek eta Baxokek 20 urte luzez egin ikerketen emaitzak biltzen dira. «Lan mardul horretan, zehazki aztertzen da euskal etxearen mamia eta funtsa», azpimarratu zuen Manu Kurrutxarri

Etxearen oinarrietan irakurriz

Euskal etxearen arkitektura, funtsa eta mamia ikusgai dago Mattin megadendan

Euskal Erakustokiaren Lagunak elkarteko kideak. «Liburua aberatsa da, baina teknikoegi gerta dakiokenez jende arruntari, liburuaren atal garrantzitsuenak hartu eta 27 horma-iruditan islatu dugu Duvert eta Baxoken adierazpena», gaineratu zuen Kurrutxarrik.

Horma-irudietan, hainbat euskal etxe mota ageri dira. Batzuetan, egiturari buruzko azalpenak ematen dira, euskaraz eta frantsesez. Bertzetan, zurgintza lanak islatzen dira, garai eta eskualde bereizietako eraikuntzak erkatutik. Hainbat garaitako etxeen argazkiak eta haiei buruzko azalpenak osa-